

TRANSCRIPT VAN DE VERENIGDE VERGADERING VAN HOOGHEEMRAADSCHAP DELFLAND
d.d. 21 november 2019

Opening

De voorzitter: Goedemorgen waarde VV-leden. De klok heeft al negen uur geslagen. Ik zou, ik wil iedereen van harte welkom heten op deze vergadering van de VV. Daar ga ik nog een opmerking over maken. Het is denk ik vandaag een bijzondere vergadering, want we gaan verleden, heden en toekomst met elkaar verbinden. Om één belangrijk ding te zeggen, om twaalf uur hoop ik dat we deze vergadering hebben afgesloten en dat we met zijn allen de onthulling van de Cruquius-kaart kunnen bijwonen. Een mooie traditie, dus dat is het verleden. Het bruggetje naar het heden is dat we ook een bijzondere vergadering hebben, omdat straks best wel veel inwoners op de publieke tribune zullen plaatsnemen in het kader van gas van de VV. Dat is ook de reden dat Lobke, haar zetel nog niet heeft ingenomen, Lobke is er wel. Mevrouw Zandstra, excuses. Mevrouw Zandstra haar zetel nog niet heeft ingenomen, dat zal zo dadelijk gebeuren, maar zij verwelkomt op dit moment onze gasten. En ik zei ook, de toekomst, ja, we gaan een van de belangrijke agendapunten is natuurlijk de doorvertaling van onze ambities in het bestuursakkoord en daarvoor hebben we als eerste bespreekstuk straks de begroting op de agenda.

1. Vaststellen agenda

De voorzitter: Met deze, hiermee is dan de vergadering geopend en zou ik willen vragen of er nog opmerkingen zijn met betrekking tot de agenda? De heer Hofman.

De heer Hofman: Dank u wel voorzitter. Ik wilde graag het laatste hamerstuk als bespreekstuk behandelen.

De voorzitter: Het laatste hamerstuk en dat is de

De heer Hofman: Benoeming.

De voorzitter: De bemensing van de commissies.

De heer Hofman: Ja.

De voorzitter: Prima. Ik zie verder geen, de heer Middendorp.

De heer Middendorp: Voorzitter, wij willen een motie vreemd aan de orde indienen over de waterschapsbelasting en dat zou misschien kunnen na de bespreking van de begroting.

De voorzitter: Prima, dank u wel. Dan nemen we daar nota van. Ik zie verder geen ... Toch, de heer Van Valkenburg.

De heer Van Valkenburg: Wij willen graag een stemverklaring afgeven over precariorechten.

De voorzitter: Prima. De heer Simon.

De heer Simon: Dank u wel voorzitter. Wij willen graag een stemverklaring bij de begroting indienen. En wij hebben een motie bij het onderwerp verlengingen gemene rekening hebben, zoals rattenbeheer. En wij hebben

ook nog een motie vreemd aan de orde van de dag, maar die willen we graag aan het einde van de vergadering indienen.

De voorzitter: Prima. Dank u wel. We nemen daar allemaal nota van. Sowieso zal ik altijd vragen voordat we overgaan tot besluitvorming of er behoefte is bij leden om een stemverklaring af te leggen. Dus dat hoeft u niet van tevoren aan te kondigen. Dan is daarmee de agenda voor vandaag vastgesteld.

2. Lijst van besluiten en toezeggingen V.V. 26 september 2019 (bijlage audiotranscript)

De voorzitter: Dan gaan wij door naar punt 2, de lijst van besluiten en toezeggingen. Zijn er opmerkingen van de leden over de lijst van besluiten en toezeggingen? Die zie ik niet. Dan zijn die daarmee vastgesteld.

3. Mededelingen

De voorzitter: En dan kom ik nu bij de mededelingen. Ik heb nog wel een aantal mededelingen, de eerste plaats, jij hebt ook een mededeling. Prima. Dan zal ik dat even De eerste mededeling is dat de heer Van Winden en mevrouw Örgü afwezig zijn en ik heb begrepen mevrouw Jonker, dat u om twaalf uur vertrekt, maar hoe dan ook hoop ik dat we om twaalf uur met zijn allen bij de Cruquius-kaart zijn. In de tweede plaats wil ik u mededelen dat plaatsvervangend lid, de heer Pluimgraaff, de fractie van het CDA, besloten heeft om zich terug te trekken. Derde punt, ik wil even stilstaan, dat is altijd een droeve plicht, bij het overlijden van mevrouw Nel Barendregt, mevrouw Nel Barendregt was zeer actief in haar leven in de politiek. Ze is Tweede Kamerlid geweest, ze is lid van het Europees Parlement geweest, maar ze is ook hoogheemraad geweest bij het hoogheemraadschap van Delfland in de periode 1985-1995. Zij is in september overleden op de leeftijd van 83 jaar en wat ik graag wil memoreren, dat zij de eerste vrouwelijke hoogheemraad was bij Delfland, dus dat is denk ik heel bijzonder. Haar portefeuille was overigens personele en organisatorische aangelegenheden en ik zou u willen verzoeken om even een ogenblik stilte in acht te nemen. Ik heb al gezegd, mevrouw Zandstra, die zal zo dadelijk zich weer bij ons voegen met de gasten, dan wilde ik verder u er op attent maken dat er naar aanleiding van klachten over ICT-voorzieningen, dat er een vruchtbaar overleg geweest is, een afvaardiging van de Verenigde Vergadering en medewerkers uit de Delfland-organisatie om maatregelen te maken, om het werken met die ICT-voorzieningen voor u makkelijker te maken. Het ging daarbij om het verbeteren van de performance van iBabs, het beschikbaar stellen van een makkelijkere declaratie-app en op individueel verzoek installeren van software op privétoestellen in plaats van aparte Delflandvoorzieningen. En ook het op individueel verzoek toesturen van sms-verificatie naar een privételefoontoestel en tenslotte, beschikbaar stellen van een thuiswerkplek op eigen PC. Al deze maatregelen, kunnen op basis nu van het Delflandaccount worden toegepast binnen de beveiligde ICT-omgeving. Met het gebruik van het Delflandaccount geven we invulling denk ik aan de professionele uitstraling die wij ons, die wij van onszelf als bestuurders in onze onderlinge communicatie met die van andere verwachten. En wij willen deze maatregelen met ingang van maandag in werking stellen, u wordt daarover morgen per e-mail geïnformeerd en u ontvangt dan ook de nodige handleidingen en waar dat dat van toepassing is, kunt u ook uw keuze kenbaar maken aan Delfland. Daarnaast is het zo dat wij rond de Verenigde Vergadering die gepland is op 19 december een half uur tijd inruimen om een korte toelichting nog te geven en u ook in staat te stellen als er toch nog laatste vragen zijn om die dan te stellen of een afspraak te maken voor persoonlijke ondersteuning. Ik wil u, in ieder geval iedereen die namens de VV hieraan bijgedragen heeft, de afvaardiging ontzettend bedanken om zeg maar deze euvels de wereld uit te helpen. Dan heeft u al gezien dat er twee, een krant, de straatkrant en de Midden-Delfland-krant voor u op tafel liggen om kennis van te nemen. Het laatste opmerking die ik zou willen maken, dat is dat wij op de VV-vergadering in december, die, dat heeft u volgens mij al een e-mail over ontvangen, die willen we wat later laten beginnen, zodat na afloop van de VV, we gezamenlijk ook met de medewerkers van de organisatie die kerstborrel kunnen houden en vieren. Daar heb ik in het verleden goede reacties op gekregen. Ik weet echter ook

dat er een traditie is bij Delfland om ook als algemeen bestuur een keer met elkaar een lunch te hebben. En daarom is het voorstel om op de eerste VV-vergadering in het nieuwe jaar na afloop van de VV zo een lunch te organiseren. Dat zal dus zijn in februari, dus het gaat misschien wat ver om het nog steeds een nieuwjaarslunch noemen, maar goed, het idee is hetzelfde, om elkaar ook in de informele sfeer te leren, verder te leren kennen, net zo goed als we dat overigens vorige week ook bij de bestuursconferentie hebben gedaan. Dat waren mijn mededelingen. Ik geef nu graag het woord aan de heer Ouwendijk voor een aanvullende mededeling

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel mijnheer de voorzitter. Er staan er te veel aan klaarblijkelijk. Nu doet hij het. Ik heb twee korte mededelingen. Eén betreft een nabetaling in het kader van het Hoogwaterbeschermingsprogramma die nog dit jaar afgerekend gaat worden. Dus dat betekent dat er een agendapunt toegevoegd wordt, al is inmiddels op het laatste moment aan de BFO, betreft een bedrag van per saldo 1,2 miljoen euro. Dat is meer dan een half miljoen, dus dat is een bevoegdheid van de Verenigde Vergadering. En die brengen we dan dus ijs en veder dienende, op, wat is het? 16, 19 december in de Verenigde Vergadering. Dat is mededeling één. En mededeling twee is: enige tijd geleden hebben we hier gesproken over Aquon en ik heb toen aangegeven dat ik me sterk zal maken om te zorgen dat de Verenigde Vergadering nog dit jaar een beslissing zou kunnen nemen. Inmiddels is in algemeen bestuur van Aquon gebleken dat als wij willen komen tot een unaniem besluit en dat zouden we natuurlijk met zijn allen graag willen, dan is er wat meer tijd nodig in verband met een laatste rapportage die nog niet binnen is, maar dat betekent dat we niet in december dat besluit zullen kunnen nemen als Verenigde Vergadering over de centralisatie of de business case, zo u dat wilt noemen, maar dat besluit zal later vallen, dat zal twee maanden later pas genomen kunnen worden door het algemeen bestuur. Dat geeft ons in ieder geval ook nog een klein beetje ruimte op om goed naar de business case te kijken. Wij zullen ook zorgen dat de business case voor zover hij nu bij ons beschikbaar is, ook zo snel mogelijk naar de Verenigde Vergadering toekomt, zodat u vooruitlopend op een eventuele beslissing in februari, daar alvast kennis van kunt nemen. Tot zover. Dank u wel mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er van andere collegeleden nog mededelingen? Zo niet, dan komen wij nu bij agendapunt vier.

4. Insprekers

5. Vragenronde

De voorzitter: Er zijn geen insprekers gemeld, er zijn er ook geen vragen ingediend voor het vragenronde.

6. Stukken ter kennisname

B BESPREEKSTUKKEN

De voorzitter: En dan komen wij daarbij bij punt 6, stukken ter kennisname, het eerste bespreekstuk, de begroting 2020 en der meerjarenraming 2021-2024. De heer Hombergen.

B.01 Begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2024

De heer Hombergen: Wellicht dan even een opmerking bij stuk zes, agendapunt zes, het stuk dat ter kennisname. Wij vinden het bijzonder jammer dat daar het audiotranscript van de gezamenlijke commissie over de begroting, dat die niet beschikbaar is. We begrijpen dat dat best veel werk was en dergelijke, maar wat ons betreft is de behandeling van de begroting 2020 behoorlijk gehandicapt doordat we geen transcript hebben van hetgeen besproken is bij die commissie. Ik zal een paar dingen moeten herhalen. Ik zal het beknopt houden. Maar ik hoop

dat we de volgende keer die audiotranscripten inclusief de toezeggingen die in de vergaderingen zijn gedaan van de commissie, dat we die gewoon helder hebben.

De voorzitter: Ja, ik ga ervan uit dat de toezeggingen zonder meer helder zijn. Het is inderdaad zo, de vergadering duurde best lang en dat betekent dat zeg maar de organisatie die ons ondersteunt om dat audiotranscript te maken te weinig tijd daarvoor heeft. We hebben, u heeft in ieder geval de gelegenheid wel gehad om zeg maar terug te spoelen en af te luisteren van wat er gezegd is, dus wat dat betreft hoop ik dat misschien met wat extra moeite toch alle informatie over tafel gekomen is beschikbaar was en dat we daarmee zeg maar herhaling, dat het geen excuus zou moeten zijn voor herhaling van zetten.

De heer Hombergen: Het terugluisteren van de vergadering met uw welnemen, dat vind ik echt onvoldoende als je op een andere plek even een vergadering bent aan het voorbereiden, in de trein of waar dan ook, dan is het geen pas om in de stiltecoupé terug te gaan luisteren, tenzij je daarvoor allemaal andere apparatuur bij je hebt. Kortom, laten we dit bij deze keer houden. Ik maak u geen verwijten, maar het is wel een leerpunt.

De voorzitter: De heer Hofman.

De heer Hofman: Ja voorzitter, ik wil toch nog memoreren dat wij wat betreft de verkoop van het gemaal Eensgezindheid tegen hebben gestemd. Dus dat wil ik ook uitdrukkelijk aangeven en waarom? Omdat wij dus de zorgvuldigheid essentieel vinden voor het interieur om dat nog goed te bekijken voordat het finale besluit wordt genomen. En dat is nu genomen, dus die aantekening had ik ook op laten nemen.

De voorzitter: Dank u wel. Er is nota van genomen. Dan wil ik nu vragen aan de heer Ouwendijk of u nog inleidende opmerkingen wilt maken voordat we overgaan tot de bespreking van de begroting en de meerjarenraming.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel mijnheer de voorzitter. Ik heb bij inleiding bij de verzamelcommissie uitgebreid aangegeven wat het traject geweest is om tot deze begroting te komen. Ik ben heel blij en ik denk dat ik namens iedereen in deze zaal spreek, als ik kijk hoe dat proces gelopen heeft. Daar zitten heel veel leerpunten in en daarvan hebben wij als college en ik in ieder geval als hoogheemraad financiën ook goede nota van genomen. Ik zie dat als, ja, uitnodigingen tot verbeteringen in dat proces. Het kan altijd, dus daarvan zou ik de eerste opmerking willen maken, tweede wat ik nog aan de voorkant van de behandeling in de Verenigde Vergadering mee wil geven is dat, ik heb twee, eigenlijk nog twee technische vragen waarvan ik eigenlijk goed wil weten of de beantwoording daarvan duidelijk geland is. Dus ik ga dat nog een keer hier even noemen en dat gaat dan onder andere over de procesindicator met betrekking tot duurzaam en circulair, daar is wel discussie over geweest over wat daar het startpunt van zou moeten zijn. In de laatste definitie die nu gebruikt moet worden, is dat 25 procent. Dat is ook, hoe heet het? Schriftelijk medegedeeld, maar ik wilde het nog even een keer goed aangeven, dat is een bredere definitie als dat het in eerste instantie was en de tweede opmerking die ik nog wil vragen is, bij die technische vragen, op pagina 14, daar lijkt het erop alsof twee opeenvolgende vragen we dezelfde antwoorden hebben gekregen. Maar dat klopt ook, maar dat is wel juist, want dat is ook hetzelfde antwoord. Dus dat gezegd hebbende manier de voorzitter, zou ik de begroting graag in bespreking willen geven.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Ouwendijk, dan gaan we dat nu doen. Ik geef graag het woord aan mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ja, dank u wel. Op zich hebben we de begroting heel uitgebreid en duidelijk besproken in de commissie. Daarvoor wil ik ook de organisatie de complimenten geven voor het voorliggende stuk. Goed leesbaar en het was fijn om aan de hand hiervan de begroting te bespreken. Er zijn veel op voorhand al veel

technische vragen ook gedaan. Dat geeft ook een duidelijk beeld. Graag dat verzoek ook al eerder gedaan, alles bij elkaar, dat vinden we heel erg belangrijk, dat we het vooral goed terug kunnen zoeken. Over de begroting zelf zijn we blij dat we voor het komende jaar de tarieven zo kunnen houden. Dus dat is wat dat betreft ook een compliment als je leest dat in alle waterschappen de tarieven best omhoog gaan. Dus daar mogen we best wel positief ook zijn, ook in de media om het naar buiten te doen, dat wij het als waterschap op één lijn of op dezelfde tarief blijven gaan. Onze aandacht willen we wel vragen voor de PI's. We zijn blij met de bijlage die erbij komt, maar dat blijft ook het komende jaar een zorg en aandacht vragen. Sommigen kunnen we misschien scherper stellen, sommigen niet. Dus daar zullen we aan de hand van de organisatie ook samen mee moeten gaan werken. Het BUL-krediet of het verzamelkrediet, is aangepast, daar zijn we ook blij mee, dat het gemaal van de Commandeurspolder eruit is gehaald en dat daar een apart krediet voor komt. Wij zijn als fractie altijd kritisch over verzamelkredieten en BUL-kredieten en de NVO's hebben wij ook tegengestemd. Vooral omdat daar niet duidelijk is, er wordt maar een geldbedrag gegeven en wat gaan we daarvoor doen? Hier is duidelijk gespecificeerd wat we gaan doen. Dus dat willen we meegeven dat dat ons wat meer rust geeft. Wij blijven aandacht vragen voor het project bodemdaling. De hoogheemraadschap zei in de commissie dat er zeven projecten zijn, we zouden graag in een volgende commissie of VV willen zien welke projecten als dit zijn. In de begroting staat op pagina 18: we benutten kansen en we zijn voorbereid op bedreigingen zoals bodemdaling, daarom willen wij als fractie dat Delfland nu eens echt haar rol hierin pakt. Want er wordt verder geen bedrag genoemd, dus we hebben verder ook geen idee hoe we dat nu verder gaan doen. We hebben hier nu net een hele mooie krant gekregen van de Midden-Delfland-krant over ons gebied. Wij als fractie Ongebouwd zijn ook trots op dit gebied. En nu mag, iedereen kan dat ook zien en daarom willen wij u toch vragen voor bodemdaling onze aandacht voor de pilot om de waterdrainage, om dit gebied ook zo te houden zoals dat voorligt. Dus misschien is het mogelijk om toch geld uit het innovatiefonds of iets dergelijks de fondsen daarvoor aan te spreken om dit hier binnen Delfland daarvoor te doen. Onze zorg voor het komende jaar blijft wel de PFAS. Misschien kan de dijkgraaf iets meer vertellen over PFAS of wat er in landelijk nu is gebeurd of ook de rol van de waterschappen daar misschien wat sterker in kunnen zijn en zeggen dat het een papieren PFAS probleem is en dat de praktijk toch wel heel wat anders is. Maar aan het eind van het jaar zullen misschien toch wel bedrijven ook hier in Midden-Delfland omvallen door de PFAS. En dat is niet een probleem wat Delfland heeft veroorzaakt, maar waar misschien Delfland wel trekker van mag zijn. Daarvoor wil ik het graag laten.

De voorzitter: Dank u wel. Ga ik nu door naar de heer Van Valkenburg.

De heer Van Valkenburg: Dank u wel voorzitter. Ruim een jaar geleden werd ik gevraagd of ik interesse had om op deze lijst voor het hoogheemraadschap te staan. Daar hoefde ik niet lang over na te denken. Het wordt namelijk een interessante periode voor deze meer dan ruim zevenhonderd jaar oude organisatie. Een organisatie geworteld in het verleden, maar kijkend naar de toekomst. En dat zie ik ook terug in deze begroting. Na een goede opkomst bij de verkiezingen, een duidelijke verklaring na onze installatie hebben al partijen bestuursakkoord ondertekend en is het nieuwe college aan de slag gegaan. Begroting die hier nu voorligt is de eerste uitwerking hiervan. Zoals we in de commissiebehandeling ook hebben aangegeven voldoet de begroting aan onze verwachtingen en eisen die wij stellen. Ik wil er een viertal thema's nog wel uit pakken. Ten eerste de excellerende organisatie, zoals we dat genoemd hebben, voor ons heeft een excellerende organisatie niet alleen zijn eigen zaken op orde, maar is ook een uitstekende samenwerking met de omgeving. Delfland is heel hard bezig met klimaatadaptatie en mitigatie en in ons inwerkprogramma en in de stukken en vergaderingen hebben we gezien hoe dit in de hele organisatie leeft. Bijvoorbeeld met verduurzamen van de waterzuiveringsketen, de omslag van afval naar grondstof, de Rainlevelrs, in samenwerking met tuinders en de groenblauwe schoolpleinen, alles gericht om ons gebied voor te bereiden op de toekomst en dat steunen wij van harte. Belangrijke voorwaarde voor al deze activiteiten zijn degelijke financiën waarbij een goede balans is in de driehoek tussen lasten, schulden en ons ambitieniveau. De VVD is tevreden dat

we onze schulden afbouwen met gelijkblijvende lasten. Dat is voor ons een belangrijk punt uit het bestuursakkoord. Een belangrijk onderdeel van het ambitieniveau is de langetermijninvesteringsagenda. Het is essentieel om beter zicht te krijgen op de balans van de driehoek op lange termijn. Wij kijken dan ook uit naar de bespreking hiervan later. Een tweede aspect van de excellerende organisatie is gebruik van klare taal. Voor veel mensen is het contact met ons geen dagelijkse praktijk. We kunnen dus niet van ze verwachten dat ze kennis van onze organisatie, werkveld en jargon hebben. Bovendien is het belangrijk dat het weinige contact dat ze met ons hebben zo soepel mogelijk verloopt. Daarom stelt de VVD voor dat publieke teksten van Delfland voortaan voldoen aan de richtlijnen van klare taal. Zo een tekst heeft taalniveau B1, een logisch structuur, duidelijke tussenkopjes, makkelijke woorden en korte actieve zinnen. We hebben daarop een motie voorbereid. Dan naar buiten toe, voorzitter, samenwerking met onze partners is essentieel om ons lange termijn doelstellingen te realiseren. Dat gaat van goed aangehaakt blijven bij de calamiteitenorganisaties, samenwerken met de gemeente om lokale problemen op te lossen en samenwerken met kennisinstellingen zoals bijvoorbeeld in de Waterstaat de organisatie en daar maken wij ook onderdeel uit, moet meer naar buiten gericht zijn. Het is goed om te zien dat de organisatie daar volop mee bezig is. Een belangrijk instrument voor die samenwerking is de recent gepubliceerde waternvisie. De VVD heeft hier hoge verwachtingen van en wij kijken uit naar de behandeling hiervan, maar vooral ook wat onze partners hiervan vinden. Voorzitter, een tweede punt van samenwerking met andere partijen is de programmalijn waterbewustzijn. Voor de VVD is later bewustzijn een kwestie van voorkomen is beter dan genezen. Als mensen weten wat ze niet in het riool moeten laten belanden, hoeven wij het er niet uit te zuiveren. Als mensen hun tuin slimmer inrichten, zijn er minder waterbergingen nodig. De VVD vindt waterbewustzijn ook een programma met een grote vermenigvuldigingsfactor. Door hier nu geld aan uit te geven zijn we later minder geld kwijt aan de andere onderdelen. In de commissie heeft college aangegeven met een voorstel te komen als blijkt dat de begrote drie ton niet toereikend is. Voorzitter, u zult het van een VVD'er niet vaak horen zeggen, maar in dit geval hoop ik dat het college meer geld nodig heeft. Zinnige projecten die aantonen dat bijdragen aan het waterbewustzijn zien we met plezier tegemoet.

De voorzitter: Dank u wel. O.

De heer Van Valkenburg: Ten slotte, wil ik het college en de organisatie bedanken voor het verzette werk. De begroting is zeer goed leesbaar, ook voor ons als nieuwe bestuurders. Wij hebben goede beantwoordingen gekregen op onze technische vragen en tijdens de tafeltjesavond. Voor de VVD is deze begroting een belangrijke stap richting een toekomstbestendig Delfland. Wel verwachten we nu dat het college de volgende stap neemt om de intenties uit de begroting uit te werken tot concrete plannen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik nu door naar de heer Hofman.

De heer Hofman: Voorzitter, dank u wel. Excuses even voor de wat hese stem, want ik heb een koutje gevat. Dus ja, dat komt dan tot uitdrukking in de stem. Wij willen als fractie allereerst waardering en complimenten uitspreken voor de organisatie en de betrokken portefeuillehouders en eigenlijk het gehele college. Er is sprake naar onze opvatting van een overzichtelijke begroting en meerjarenraming. De begroting is immers de basis voor de uitvoering van de taken voor de komende jaren. Dank voor de pottertjes Sjoerd. De begroting is de basis voor de uitvoering van taken voor de komende jaren. Het is een goede en evenwichtige vertaling van het gezamenlijk gesloten akkoord. De uitvoering van de begroting behoort tot onze verantwoordelijkheid. Voor het gehele algemeen bestuur en ik vind het heel goed dat wij samen optrekken en dat die samenwerking en het samen optrekken gewoon de komende jaren ook gestand wordt gedaan. Een bijzonder wapenfeit vinden wij als fractie de opsteker dat de belastingtarieven op hetzelfde niveau blijven. Dat is van belang ook voor eigenaars, gebruikers van woningen en bedrijven. Wij zijn eigenlijk het enige instituut wat eigenlijk niet tot lastenbezwarende overgaat en dat

is toch heel bijzonder en ook heel verstandig. Toch hebben wij enkele aandachtspunten die we nog even willen aanstippen. In de begroting is sprake van strategische plannen. Wij achten een nadere uitwerking van belangen. Welke urgentie hebben bepaalde uitvoeringswerken en in welke volgorde? Dat dient eigenlijk vooraf in de begroting wat nauwgezet te worden verwerkt, zodat we dus dat hele plantraject ook kunnen matchen en daar ook kunnen bewaken. Bovendien vinden wij jammer dat de watervisie pas later wordt behandeld dan het begrotingsvraagstuk. Mogelijk komen uit de watervisie bepaalde zaken die extra financiële consequenties hebben en wij hadden het eigenlijk reëler gevonden dat de watervisie vooraf zou zijn gegaan aan de begroting. Graag wil ik uw opvatting daarvan vernemen waarom het op deze fasering is overgegaan. De gevolgen van stikstof en PFAS hebben al in voldoende mate de aandacht verkregen. Eigenlijk is nog niet bekend wat de effecten zijn voor de uitvoering van onze werken. Wij achten het van belang om de risicoparagraaf uit te breiden en daar toch de consequenties in beeld te brengen hoe moeilijk dat misschien ook is, wat vertraging van werken teweegbrengt wat betreft de investeringen die dan achterblijven. Voorts doen we een pleidooi nog voor de zogenaamde BBO-scheiding, dat zijn de scheidingen die in het boezemsysteem zijn aangebracht in het kader van de koude oorlog in der tijd. Helaas bij de commissie werd onvoldoende ingegaan op de noodzaak om toch deze scheidingen reëel onderdeel te laten zijn van het regionaal systeem en wij hechten er toch aan dat Delfland een pilot inbrengt bij de STOWA, Stichting Onderzoek Waterbeheer, om dit aspect op zijn haalbaarheid ook te wegen zodat we kunnen besparen in de normering van regionale keringen. De normering van Polderkade is er een apart hoofdstuk. Wij zijn blij met de toezegging van de portefeuillehouder dat dit nader onder de loep wordt genomen. Heel essentieel om dat ook in beeld te brengen wat betreft de bescherming van het achterland en stedelijke gebieden. Calamiteitenzorg hebben wij al aangestipt, dat vooral de evacuatie ten tijde van overvloedige neerslag, als onze bergingsgebieden het niet aankunnen, dat dat toch in beeld wordt gebracht en geoefend. Dat ook gekeken wordt welke noodoverloopgebieden willen wij aanwijzen en dat ook te oefenen en vooral transport van vee uit de polder vinden wij toch van belang om dat goed te organiseren met de landbouwsector en de veehouders. Wij achten het van belang dat extra gelden worden uitgezet voor onderzoek naar de effecten van klimaatverandering en bodemdaling. En niet alleen pilots, maar gewoon breed voor het hele gebied dat in beeld te brengen en dat te combineren met de energietransitie. Er moet meer samenhang zijn en integraliteit in deze beide hoofdstukken. Ruimte, energie en waterbeheer. Dat moet een optelsom zijn, gestapeld en wel, die integraal wordt bekeken en niet over te veel schijven wordt uitgespeeld. Vooral de berichten over de zeespiegelstijging die baren ons toch zorg dat de hand aan de pols wordt gehouden en dat daarbij ook bewaakt wordt wat de gevolgen en effecten zijn en dat misschien al preventief wordt gekeken wat we zeewaarts, dat lijkt ons toch de beste verdediging aan zaken kunnen aanbrengen in de vorm van kunstmatige riffen bijvoorbeeld. En dan we ook inspelen op eventuele plannen van uitbreiding van luchthaven in zee. Ook hechten wij eraan dat meten is weten, misschien dat ons bestuur, het college kan overwegen dat we weer zoals vroeger ook een eigen meetstation inrichten waarbij we dus de klimatologische zaken in beeld brengen zoals neerslag en zeespiegelstijging dan daadwerkelijk meten en met de andere partners dat ook doen. Voorheen hadden we de weerschepen en lichtschepen, die zijn verdwenen aan de grond waar we door hoewel we de satellietbeelden kunnen hebben minder inzicht hebben naar onze opvatting over de gevolgen van klimaat en dan kunnen we beter schakelen en inspelen op de toekomst. Waterkwaliteit in het kader van de Kaderrichtlijn water is ook een belangrijke issue. Niet alleen bepaalde groepen centraal stellen zoals de tuinbouw en de landbouw, maar het moet een afspiegeling zijn voor de gehele maatschappij. Alle inwoners hebben daar belang bij. En dat we dat meer evenwichtig ook de consequenties in beeld brengen ook voor de inwoners. Educatie hebben wij ook regelmatig aangekaart, dat vergt inderdaad meer aandacht, we mogen trots zijn op ons hoogheemraadschap en we staan voor een belangrijke zaak en dat mogen we best goed uitdragen, want men ervaart en men heeft nog te weinig inzicht: wat doet nou het waterschap? Meer naar buiten treden is ook al naar voren gebracht, als bepaalde werken zijn aangelegd, proberen dat via een tv-spot, via de WOS, Westlandse Omroepstichting of TV Rijnmond dat in beeld te brengen en er zijn al mooie rapportages heb ik al voorbij zien gaan ook het krantenbericht van hoogheemraadschap Belt vond ik lovenswaardig om dat toch op

deze manier te spiegelen met de maatschappij. We hebben een paar keer ook een pleidooi gedaan en we hopen ook dat daar extra gelden voor worden vrijgemaakt of in ieder geval daar een bezinning over is wat we doen met onze oude dependance in Kijkduin. Wij vinden het toch van belang als functie dat overwogen wordt om dat als educatieruimte in te gaan richten. Vandaar dat we ook de kans zien omdat het zwaartepunt van de Bunkerstichting en ook de Zandmotor, daar vlakbij liggen. En er is grote internationale belangstelling voor deze zaken en dit is een kans om het waterschap en het waterbeheer op deze wijze het regionaal centraal te stellen. Buitenland hebben we ook al een aantal keren aangekaart, wij vinden best dat wij als Delfland onze kennis mogen uitdragen naar het buitenland en dat we dat meer ook consequent doen en dat we daar ook extra geld dan ook voor in gaan zetten. Tenslotte, mijn stokpaardje, ons stokpaardje van de fractie, het behoud van erfgoed. Dat is voor een grote betekenis voor Delfland en wij vinden het van belang om het huidige beleidsplan, onze merites te wegen, of dat nog aanscherping behoeft en dat het ook wordt uitgebreid. Wij graven kering af, wij hebben keringen die geen functie meer vervullen, hoe gaan we die behouden wat betreft de landschapswaarden? Ik breng in herinnering de Maasdijk, die is als secundaire kering afgevoerd om het zo maar te zeggen. En ja, hoe gaan we dan om met dat landschapsbehoud? En hoe gaan wij als waterschap om met dit cultuurerfgoed en ook het buitendijkse erfgoed, ja, we kennen de Delflandse hoofden, er zijn soms nog sporen zichtbaar, hoe gaan we om met dat erfgoed? En niet te vergeten, het interieur, de kaarten, de bekers, de glazen, het is best goed om dat heel bewust uit te bouwen in een nota. Ter inspiratie wil ik nog aan de voorzitter twee documenten aanreiken voor de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, die misschien een extra stimulans bieden om de beleidsnota op dat onderdeel kritisch te bezien. Dit was het voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u wel mijnheer de voorzitter. We hebben ons voorgenomen dat we wat meer interactief met elkaar over elkaars reacties willen doen. En ik ben blij met een heleboel bijdragen vanuit de ChristenUnie, maar ik wil er alvast eentje uit tillen en dat is het pleidooi dat hij heeft gehouden voor de Maasdijk en om die in stand te houden. Iets eerder werd ook genoemd, de plannen voor evacuatie van ons gebied eventueel ook logistiek, het gebied in, als er teveel water in ons gebied is, overstromingen en dergelijke en ik denk dat Maasdijk niet alleen een functie heeft wat betreft cultuurhistorie, maar dan ook zeker een logistieke waarde heeft die wij moeten beschermen, omdat heel veel andere wegen heel diep liggen en de Maasdijk juist niet. Dus alleen maar steun voor de woorden van de ChristenUnie.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Hombergen. Voordat ik het woord geef aan de heer Jansen, zie ik dat de publieke tribune zich aan het vullen is, ik wil namens alle VV-leden ook van harte welkom heten dat u gekomen bent naar Delfland om een vergadering van het algemeen bestuur wat wij hier noemen de Verenigde Vergadering, bij te wonen. We vinden het ontzettend belangrijk dat de contacten tussen het hoogheemraadschap en zeg maar de inwoners voor wie we het allemaal doen, dat we die intensiveren en een goede manier om daar een eerste stap in te zetten is inderdaad ook inwoners en andere belanghebbenden op de publieke tribune te zien, dus we zijn daar ontzettend blij mee. Ik heb één opmerking nog, veiligheid bij Delfland is ook altijd erg belangrijk. Mocht er een incident zijn, dan wil ik u vragen om alle instructies van aanwezige medewerkers op te volgen, die zullen u direct via zeg maar de goede uitgang naar buiten geleiden. Maar ik ga ervan uit, er is in ieder geval geen oefening gepland, dus ik ga ervan uit dat het allemaal gaat. Dank u wel. Dan ga ik nu door. Ja, dan secretaris, die fluistert mij in of ik, dat ze het prettig zouden vinden als er mensen zijn die bezwaar maken dat er foto's gemaakt worden, of ze dat zouden willen aangeven. Dus misschien is er iemand die daar bezwaar tegen heeft als er hier foto's gemaakt worden? Ik zie niemand, dus dan is wat dat betreft dat ook geregeld. Dank u wel. Pardon. Zo dadelijk bij de Cruquius-kaart, onthulling. Dat is een mooi moment. Dan gaan we nu door naar fractie CDA, de heer Jansen.

De heer Jansen: Ja, dank u wel voorzitter. Ik sluit me graag aan bij uw woorden voor het welkomen van onze gasten. Erg fijn dat er zoveel mensen op de publieke tribune zitten die onze vergadering willen bijwonen. Ook vanuit het CDA complimenten voor deze begroting, het is een logisch vervolg op het bestuursakkoord, uitwerking. Een helder overzicht, kort en bondig. Ik ben ook blij dat we hier als VV in deze vergadering hierover het woord mogen voeren en dat het niet als hamerstuk afgedaan wordt. Dat het kort en bondig is, daardoor mist het ook soms af en toe wel wat diepgang en details, we zijn ook blij dat er waarschijnlijk, ja, of in ieder geval dat dat uitgewerkt gaat worden in komend jaar in wat meer, ja, in concreet beleid. Een van de dingen die wel erg, die ook positief is, dat zijn de kaartjes die genoemd worden. Die zijn erg illustratief en erg informatief. Alleen soms, ja, mist er soms een deel van het gebied, met name het mij geliefde Oostland mist soms, dus jammer dat dat is, maar de complimenten wel voor de rest van het gebied wat erop staat. Het is dus een ambitieus en een goede begroting. En wat we ook positief vinden zijn de programmalijnen die hierin ook, waar een begin ermee is gemaakt om die verder uit te werken. Ik denk dat dat heel positief is en ik zal ook het, ik hoop ook dat in de komende jaren in de begrotingen die programmalijnen verder worden uitgewerkt en ik denk dat dat heel goed is. Wij zijn er ook erg blij met het feit dat de lasten eigenlijk op hetzelfde niveau blijven en dat we vooral gaan werken aan het terugdringen van onze schuldenlast conform ook het beleid wat we reeds al jaren hebben ingezet. Het is goed om uiteindelijk een gezonde situatie, een financiële situatie in Delfland hebben. Ook positief is het duurzaam denken. Dat zit nu echt goed in de organisatie. Eigen energie opwekken bijvoorbeeld, circulair denken en wij willen daardoor ook, wij willen daarvoor ook de motie die mogelijk nog ingediend wordt willen we daarvoor gaan ondersteunen. Klimaatmaatregelen worden ook genoemd. En dat is ook erg positief omdat we toch ook voor de toekomst, ja, gestormd moeten zijn tegen de klimaatverandering die er mogelijk aan komt. De samenwerking wordt ook gezocht in deze begroting, zoals dat ook al gesteld is in het bestuursakkoord, bijvoorbeeld met de glastuinbouw om emissies tegen te gaan, maar ook bijvoorbeeld het opvangen van regenwater. Het is ook goed dat we daarin ook van elkaar leren, dus van partners leren omdat, ja, kennis zit bij heel veel organisaties en het is goed om die kennis te gebruiken ook voor het beleid van Delfland. Wel vragen we aandacht nog om niet alleen naar de koplopers te kijken, maar ook het hele peloton mee te kunnen krijgen. Aandacht is er ook voor kroost en de bestrijding daarvan. Deze zomer was er weer veel overlast en we hopen dat Delfland dat gezamenlijk met de gemeentes ook in de komende jaren voortvarend kan aanpakken om de waterkwaliteit op een goed niveau te houden, ook in de warmere periodes. Zoetwatervoorziening heeft prioriteit voor het CDA, fijn om daar ook de dingen over te lezen die in het akkoord, of in deze begroting staan. Communicatie, ook belangrijk, de motie van de VVD over klare taal, die ondersteunen we graag daarin. We hebben echter ook nog een paar zorgen, met name het halen van de KAW-doelen of het niet halen van de KAW-doelen, wij hopen dat we gezamenlijk daar de komende jaren wat inhaalslagen kunnen maken om toch te proberen zo dicht mogelijk bij die doelen terecht te komen. Onderdeel daarvan is ook de emissie loze kas, dat is niet een verantwoordelijkheid voor Delfland, maar ik denk dat we samen met de glastuinbouw moeten zorgen dat we dat ook realiseren. Bodemdaling, ook een zorgpunt vanuit CDA, daar is weinig aandacht in geweest in de afgelopen jaren en ik denk dat dat erg belangrijk is ook voor de veiligheid van onze mensen die achter de dijken wonen. Zoals net al ook al is genoemd door andere fracties, de PFAS en de PFOS-problematiek. Daarvan waren zie ik nog weinig terug als risico in deze begroting. Ik denk dat het wel zeker een groot risico is en we hopen dat we daar ook voldoende financiële budgetten voor vrij kunnen maken om die, om eventuele tegenvallers daarin op te vangen. Ook omdat het een schade kan berokkenen aan een groot deel van of aan bepaalde bedrijfstakken zoals de aannemers. Laatste punt wat ik nog wilde noemen zijn de KPI's. We hopen dat de KPI's ook komend jaar gezamenlijk met de VV opgepakt kunnen worden en nog verder verbeterd kunnen worden. Daar is in ieder geval in de commissie al een eerste toezegging toe gedaan. Dat waren mijn punten. In ieder geval complimenten voor deze begroting.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we direct door naar de heer Schouffoer.

De heer Schouffoer: Dank u wel voorzitter. In de commissie hebben we de ambities van het college uitgebreid besproken en ook begrip getoond voor het feit dat deze eerste begroting van dit nieuwe college nog op hoofdlijnen is, omdat het college nog werkt aan de uitvoeringsnota's die horen bij het nieuwe bestuursprogramma. Ik sluit me graag aan bij de eerder uitgedeelde complimenten aan het college en aan de organisatie voor de begroting, maar ik kan me wel voorstellen dat de volgende begroting ook met klare taal en heldere vormgeving nog toegankelijker en aantrekkelijker wordt voor onze inwoners. We hebben in de commissie ook stilgestaan bij een aantal grote maatschappelijke opgaven waarin Delfland een rol kan spelen. Eén van die grote opgaven is de uitvoering van het Klimaatakkoord, het Klimaatakkoord dat er nu ter ondertekening voorligt en waar de Unie van Waterschappen op 11 oktober als eerste partij heeft ingestemd met de ondertekening namens de waterschappen. Delfland kan een grote rol spelen bij de uitvoering van het Klimaatakkoord en in de commissie bespraken we onder meer hoe Delfland bijvoorbeeld met het plaatsen van zonnepanelen zijn bijdrage kan leveren aan de regionale opgave voor de energietransitie. Die korte gedachtewisselingen in de commissie leidt tot een motie die ik straks zal indienen. Energie voor Delfland. En die motie beoogt dat Delfland mede-eigenaar wordt of eigenaar wordt van installaties voor het opwekken van duurzame en hernieuwbare elektriciteit om daarmee mede te voorzien in de regionale elektriciteitsbehoefte. En voor alle duidelijkheid, die installaties zijn vooral voor het opwekken van de elektriciteit die Delfland zelf gebruikt, maar voldoen daar dus gelijk aan de, geven invulling aan de elektriciteit die totaal in deze regio wordt gebruikt. De motie biedt aan het college de ruimte om op basis van zakelijke afwegingen en met nadruk zaken afwegingen gezamenlijk met andere installaties te realiseren zodat waar mogelijk inspanningen en risico's ook gedeeld kunnen worden en wij onszelf, maar wellicht ook partijen waarmee we samenwerken van groene stroom kunnen voorzien. Natuurterreinen, VVD, Water Natuurlijk, CDA, Partij van de Dieren, ChristenUnie, SGP en AWP willen met deze motie het college graag ondersteunen bij het opstellen van voorstellen. En ik zal hem overhandigen of ik zal zorgen dat hij bij u terecht komt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Schouffoer. Daar gaan we nu door, mevrouw Jenniskens, Water Natuurlijk.

Mevrouw Jenniskens: Dank u wel voorzitter. Wij hebben ook al tijdens de P&C-vergadering, de Planning en Control-vergadering, voor de, ook voor de mensen die op de tribune zitten en om meteen al proberen zo klaar mogelijke taal te spreken hebben wij al onze complimenten geuit over deze begroting en willen ook de het college en de staf heel erg hartelijk danken voor het vele werk wat toch weer in zo een begroting gaat zitten. Wij zijn ook heel erg blij dat de tarieven gelijk blijven, maar we maken ons soms toch wel zorgen of er voldoende financiën beschikbaar zijn om alle uitdagingen die het waterschap voor ogen heeft of waar het waterschap een belangrijke rol in kan spelen, of we daar voldoende geld voor blijven houden, maar voorlopig zijn we erg blij wat ook al in het bestuursakkoord is afgesproken dat de tarieven voor de bewoners gewoon gelijk blijven. Maar we zetten daar een kleine kanttekening bij. We zijn ook heel erg blij dat er in het plan en de begroting aandacht wordt besteed aan biodiversiteit, klimaatadaptatie en energie- en een klimaatneutraal waterschap. Dat is, nu zijn dat de dwarsdoorsnijdende thema's, wordt dat, zo wordt het genoemd. En dat betekent dat eigenlijk elk programma van Delfland daarmee te maken heeft. En wij als Water Natuurlijk zouden dat ook graag zichtbaar willen maken. Dan hebben wij het niet over nieuwe prestatie-indicatoren, nee, we hebben het voorlopig alleen maar over dat de bewoners en het bestuur weten wat Delfland aan deze belangrijke thema's doet. Dus welke activiteiten en welke centen daaraan hangen, niet alleen in de specifieke programma's, maar door alle programma's heen. Wij denken dat dat een, dat dat de beeldvorming van Delfland ook, dat het van betekenis kan zijn voor de beeldvorming. Dus wij zouden graag willen dat het college daar een soort inspanningsverplichting voor toezegt bij de reactie op de begroting. Een andere belangrijke opmerking van Water Natuurlijk en ook van vele andere partijen was natuurlijk de indicator voor duurzaam en circulair, daar is net al op gereageerd dat die van 20 naar 25 procent gaat. Wij kunnen die stap waarderen, maar hoe eerder wij de honderd procent halen, hoe beter dat is. Dan even over de motie die Natuur gaat indienen, er is al gezegd dat wij die van harte ondersteunen. Wij zouden het heel erg prettig

vinden als er bijvoorbeeld op elk, op het dak van elk gebouw van Delfland zonnepanelen komen, dat er nog meer windmolens staan en ook financieel bij te dragen aan goede initiatieven die in de regio spelen. Wij vinden het belangrijk dat Delfland daar extra in investeert. Tenslotte, wij wensen eigenlijk iedereen die bij de uitvoering van de planning en begroting betrokken is, heel veel succes en hebben er ook vertrouwen in dat eind volgend jaar in 2020, dat we hele mooie resultaten kunnen laten zien.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Jenniskens, u refereerde al aan de motie van waar heer Schouffoer op attendeerde. Die is inmiddels ingediend. Er is een motie ingediend door Natuurterreinen en VVD, Water Natuurlijk, CDA, Partij voor de Dieren, SGP en AWP. Met uw goedvinden lees ik het dictum op van de motie. De Verenigde Vergadering van Delfland verzoekt het college om een aanvullend investeringsplan op te stellen voor de opwek van Delflands eigen elektriciteit en hiervoor de samenwerking te zoeken met onze partners in de regio, in het bijzonder de aanliggende waterschappen en de HVC en of andere met Delfland verbonden partijen. Dank u wel. Gaan we nu door naar fractie Gebouwd. De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Ja, dank u wel voorzitter. Ook wij sluiten ons aan als fractie Gebouwd bij de complimenten die al door andere partijen zijn uitgesproken. Er ligt een evenwichtige begroting voor en het is een eerste vertaling en zo heeft u het ook genoemd, van datgene wat we als ambities in het bestuursakkoord hebben neergelegd. Hier is ook meteen een kanttekening te maken, want in datzelfde bestuursakkoord staat ook dat we als algemeen bestuur het college de opdracht meegeven om zeg maar de het bestuursakkoord wat natuurlijk op hoofdlijnen is, om dat er dan ook echt te vertalen naar uitvoeringsprogramma's en daar zijn we natuurlijk heel benieuwd naar als bedrijfsgebouwd en ik denk niet dat wij de enige zijn. Want alleen in die uitvoeringsprogramma's kun je natuurlijk terugzien, ja, met welk tempo en met welke inspanning er bepaalde doelstellingen gerealiseerd gaan worden en dat is iets wat we nu in de huidige begroting niet altijd terugvinden. Belangrijk vinden wij dat er snel een lange investeringstermijn, plan komt, omdat dit met name in de driehoek tarieven, ambities en schuld natuurlijk een hele belangrijke aanname is. Want blijken we toch meer te moeten investeren dan we bij het bestuursakkoord hebben gedacht, dan zullen we de driehoek opnieuw moeten bezien. Dus dat investeringsprogramma op de lange termijn is natuurlijk een hele belangrijke en ik drink daar dan ook op aan dat we daar tempo mee maken om dat ook zichtbaar te maken. Een ander punt is, ik, wij zijn blij met zeg maar met de toelichting op de verschillen in de prestatie-indicatoren, ik denk dat dat heel helder is waarom het college gemeend heeft om daar zeg maar mee aan de slag te gaan. Ik wil het college wel oproepen om met name over de prestatie-indicatoren ook met de VV in gesprek te blijven en dat ook niet te lang uit te stellen, omdat prestatie-indicatoren een heel belangrijk sturingsmiddel zijn voor het bestuur en dat natuurlijk zo snel mogelijk in het begin van een nieuwe bestuursperiode moet worden bevestigd, want het heeft geen zin om dat een jaar voor het einde te doen, want dan, nou ja, dan heb je nu geval niks meer aan de trend die een indicator kan laten zien. Dus dat is ook een oproep aan portefeuillehouder financiën om daar vaart mee te maken. En verder, dat is deze keer niet gebeurd, dring ik erop aan om bij de begroting 2021 nu alvast te noteren dat daar een overzicht van alle PI's als bijlage wordt toegevoegd, want dat komt de leesbaarheid en ook het totaaloverzicht over heel Delfland zeker ten goede. Dat was een afspraak uit de vorige periode, maar die zou ik graag weer opnieuw met u willen maken. Ja, er is al veel gezegd, dus ik wilde het hierbij laten.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van Kretschmar. Dan geef ik nu graag het woord aan de heer Fekkes, 50PLUS.

De heer Fekkes: Ja voorzitter, dit keer ben ik wat langer aan het woord dan gebruikelijk, maar ik vond het toch nodig om wat kanttekeningen te plaatsen. Niet zozeer bij deze begroting. Er in de commissie al veel over gezegd. De begroting laat een goede aansluiting zien op het bestuursakkoord. Je ziet een aflopende schuldpositie en wat belangrijk is voor de achterban van 50PLUS, geen stijging van het tarief, maar toch een goed evenwicht tussen

plannen en inkomsten. Tevredenheid dus van 50PLUS en waardering voor de opstellers van de begroting. Maar toch wilde ik enige kanttekeningen maken in relatie tot de begroting en Delfland. Ten eerste, de oninbare vorderingen, er is een bedrag voor opgenomen en we zien daar een stijging jaarlijks in van 200.000 euro. En ik betrek daarbij ook de Omgevingswet die eraan zal komen. In die Omgevingswet, daar staat hoe wij ons moeten gaan gedragen ten opzichte van derden, maar wat minder hoe derden, met name de overheden, zich ten opzichte van ons dienen te gedragen. In hoeverre verstoren die onze orde? Ik noem hierbij het vasthouden van het kabinet aan de lage rekenrente, die het besteedbaar inkomen van huishoudens raakt. De meeste kortingen zijn gelukkig een jaar van de baan, ondanks de tegenstemming van een eerder door 50PLUS ingediende motie in de Tweede Kamer waartegen VVD, CHU, CDA en de Partij van de Arbeid stemden. Gisteren heb ik nog een protestactie bijgewoond tegen het pensioengeknutsel van het kabinet. Zonder tractor weliswaar, hoewel ik mijn rijbewijs daarvoor hebt, ook de klompen trouwens. Idem leiden de verhogingen van energiebelasting, toenemende gezondheidszorgkosten, van de mensen enzovoort tot lagere bestedingsmogelijkheden. Vooral de lagere inkomens en uitkeringstrekkers hebben daar last van. Ik zie alleen al de toename van het aantal mensen dat gebruikmaakt van de Voedselbank. Ruim 150.000 inmiddels. Ik vind het een schande dat deze mensen het haasje zijn en zeker gelet op de kerst, dit doet me overigens denken aan het liedje over Flappie, van Youp van het Hek. Maar dat is misschien wat ongepast om dat nu daarbij te betrekken. Er was overigens niet een politieke partij die als leus had: niet bij brood alleen, nou, sommige mensen hebben nauwelijks brood op dit moment. En nog steeds is de nieuwe schuldsaneringswet, die gaat ook over de beslagvrije voet, niet ingevoerd. Collega Hombergen heeft daar diverse keren op gewezen en daarom is het prima dat Delfland haar verantwoordelijkheid neemt en daar alvast via de RBG op vooruitloopt. Waardering hiervoor, ook richting collega's, voor de juist genoemde partijen die dat ondersteunen. Kortom voorzitter, 50PLUS heeft twijfels bij het bedrag oninbaar, dat wordt volgens ons door de externe factoren een stuk hoger. Ik hoop het niet, maar goed. Een tweede punt wat ik even aansnij, is de energietransitie. Voorzitter, energiebesparing is nodig. Gebruik kan ook best een tandje minder. We moeten echt ervoor waken dat we achter allerlei wilde ideeën gaan lopen, al dan niet door actiegroepen naar voren gebracht die denken het licht hebben gezien. Kijk naar de stikstofdiscussie, 31 procent van de problemen waait over van het buitenland, ook naar het gebied van Delfland. Aanwijzingen van Natura 2000-gebieden, dat is ook de discussie op dit moment via Brussel die vaak het formaat van de veredelde volkstuin hebben blijkt achteraf toch niet zo een goed idee. Verlaging van de maximaal snelheid naar honderd kilometer per uur heeft nauwelijks effect. Ik vind het overigens hard zat over de Laan van Meerdervoort, maar dat terzijde. Windmolens blijken een zeer gevaarlijk gas uit te stoten, een groot aantal biogascentrales blijken een gevaar voor de volksgezondheid door te hoge CO2 en benzeen uitstoot. En het overgaan op E10-benzine, is ook nog zo een voorbeeld om een vraagteken bij dit beleid te zetten. E10-benzine, levert ruim negen procent minder vermogen. Verhoogd is dus het gebruik, hetgeen tot meer uitstoot leidt, maar het levert de stadschatkist wel meer belasting op door het hogere gebruik. Na het kwartje van Kok, hebben we dus ook nu het kwartje van Rutte. Tenslotte het voorbeeld van de elektrische auto die vanwege het gewicht alleen nog meer fijnstof produceert. Een Tesla is pas na zevenhonderdduizend kilometer schoner dan een gewone auto. Dat zit in de productiekosten, overigens nog afgezien van de verwerking en afvoer van het oude accupakket. De meeste ouderen rijden niet meer dan ongeveer zesduizend kilometer per jaar. Zelf kom ik op 8750 kilometer over de afgelopen zestien jaar met mijn auto. Die heeft inmiddels 124.000 kilometer gereden. Als ik dat dan zo vertaal, dan kunnen mijn erfenamen nog 64 jaar rijden voordat ik vervuilerder ben dan een Tesla. En al dit beleid wordt maar door het Rijksoverheid gepresenteerd en komen daar weer op terug, kortom voorzitter, de externe factoren maken er een bende van en we moeten vooral zorgen dat we daar niet het slachtoffer van worden. En je vraagt je af: wat krijg je nog meer voor onzin? Binnenkort krijgen we waarschijnlijk een plan om de boezemwateren zo aan te passen dat je weer de trekschuit kunt gaan gebruiken. Dus de jaagpaden moeten we weer aanleggen. Ik denk dat we alle voorstellen die van buitenaf komen goed moeten bekijken. We hebben daar goede medewerkers voor en ook een uitstekend college. Voor wat betreft de eerste externe contacten, voorzitter, daar valt natuurlijk ook heel veel positiefs te melden, wij hebben de TamTam, mevrouw Koop heeft al een eerste

prijs in ontvangst mogen nemen, andere collegeleden zie ik zowel in de krant als op de televisie voorbij komen met een goed verhaal en ik hoorde u laatst op radio West. Ook de scholen betrekken bij de voorlichting gaat goed, ik doe dat ook bij mijn kleinzoon en zijn vriendjes die ik heb uitgelegd hoe je watertonnen aan elkaar koppelt en een overloop maakt. En heb ook en passant de biodiversiteit meegenomen. Hetgeen overigens wel tot de vraag leidde of er ook gehoorapparaten zijn voor dovenetels. Dat vond ik wel aardig bedacht. Tenslotte voorzitter, ik rond af, ja, voor mijn doen was het een lange bijdrage, als ik Delfland plaats in de omgeving, toen wij het prima, harmonisch bestuur, fantastische medewerkers. Laten we vooral zelf de richting bepalen en niet achter ieder idee aanrennen. Als er van hoger bestuur later, waaronder Brussel weer eens iets onzinnig wordt geroepen, stel ik voor een briefje terug te sturen met een doosje Rennie's en de mededeling ter voorkoming van verdere oprispingen. Voor wat betreft de moties die zijn ingediend, installaties voor opwekking, elektra, dat we daar mede-eigenaar voor zouden moeten zijn, ik heb daar wat vraagtekens bij, maar ik wacht eerst het antwoord van het college af en de motie klare taal, ja, daar ben ik voor. Ik vond het al een verbetering overigens dat er een bijlage bij zit om de afkortingen, om die te verklaren, maar ik herinner me nog wel het eerste periode toen ik zelf hier rondliep, toen vroeg ik constant wat iets betekende, de afkortingen, dus het is zeer begrijpelijk, dus van harte ondersteun ik dat. Dank voor uw aandacht.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we door naar de heer Hombergen, PvdA.

De heer Heijboer: Voorzitter? Voorzitter? Mag ik?

De voorzitter: Pardon. Waar? Daar. Bij interruptie, de heer ... Heel kort

De heer Heijboer: Ja, ik wil even kort op de heer Fekkes reageren. Afgelopen september heeft er een trekschuit gevaren tussen Maassluis en Delft en die wordt volgend jaar gecontinueerd en er wordt in Maassluis een snikschuit gemaakt, dus wat dat betreft wordt hij, wat betreft de trekschuit, op zijn wenken bediend. Dank u wel.

De voorzitter: Daar ga ik naar de heer Hombergen, PvdA.

De heer Fekkes: Het valt in het onthaasten zo, wat ik als pensioengerechtigde van harte toejuich.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Ja, wij zijn het waterschap van het hele gebied, dus, buiten Den Haag ook heel veel andere plaatsen. Laten we beginnen met even de complimenten uit te spreken vanuit de PvdA voor de voorliggende begroting. Niet alleen voor de begroting zelf, maar ook voor het proces waarmee deze tot stand is gekomen en ook het luisterend oor dat het college heeft gebruikt om input te vragen van alle fracties en te kijken zodat er echt een goed samenhangend en ook verhaal is gekomen waar ook de meeste fracties of bijna alle fracties zich in kunnen vinden. Complimenten dus voor dat proces. Wat de inhoud betreft hebben we echter toch nog wel wat kanttekeningen en die zijn al voor een deel aan de orde geweest bij de commissievergadering en er zijn paar aantal belangrijke toezeggingen gedaan die ik toch even wil verifiëren of die werkelijk gedaan zijn. Dan kunnen we die aftekenen en dan kunnen we gewoon doorgaan. We hebben bijvoorbeeld gevraagd om een echte nieuwe kostentoedelingsnotitie, waarin wordt gekeken hoe ook de lasten worden verdeeld ook over de verschillende categorieën inwoners. En het is goed om daar nog even apart bij stil te staan. We hebben ook gevraagd om een nieuwe PI te hebben voor het zwembad, die wat aangescherpt is, we hebben heel veel geïnvesteerd in schone zwembaden bijvoorbeeld bij de Delfse Hout en wat ons betreft zou dat ook door kunnen betaald worden naar een iets scherper PI wat dat betreft. We zijn blij dat wat betreft de kostenontwikkeling per categorie dat we al wat meer informatie hebben toegezegd in deze versie. We zien ook uit

hoe dat in de volgende begroting zal zijn voor een gemiddeld huis, zodat we ook wat meer de vinger aan de pols hebben zoals een gemiddelde bewoner de kostenontwikkeling is. Want als we altijd dezelfde prijs voor een WOZ-waarde van 250.000 euro blijven hanteren, dan zien we weliswaar dat je voor dat huis van 250.000 euro minder betaalt, maar de kostenontwikkeling van dat huis zegt dat de WOZ-waarde zal stijgen. We hebben ook gevraagd om de emissievrije kas, het plan daarvan wat beter te bespreken en hier ook te doorgronden. Een heel belangrijk risico punt voor ons voor 2027, om de waterkwaliteitsdoelstellingen te halen en wat ons betreft moeten we echt goed kijken of we daar ook goed op dreef zijn met tussenliggende mijlpalen, dat we daar ook de vinger aan de pols houden en het niet the famous last mile, dat daar het venijn zit, want dat zou in 2027 tot wel heel vervelend zijn als we plotseling de zaak op slot moeten gooien en dingen echt niet meer kunnen. Ik zie het Malieveld dan nog niet volstaan, vol met kassen, maar we weten nu dat Europese richtlijnen niet mee zijn om te spotten en we moeten er echt mee rekening houden dat we de goede aanloop naar 2027 lopen en niet denken van: nou, dat loopt wel los. We leren nu echt met harde hand hoe dat fout kan gaan. Wat dat betreft even de terugblik op de commissie, met belangrijke punten voor ons. Als we nu kijken naar de begroting, dan zien we dat de tarieven gelijk blijven, dat is heel mooi, dat is goed voor onze bewoners, maar er zit natuurlijk altijd een langetermijnspect in of we werkelijk de goede dingen doen en of we daarbij de vinger aan de pols kunnen houden. En het is best wel makkelijk om op korte termijn de tarieven gelijk te houden, maar op lange termijn, daar zit hem de kneep een en we leren dat bijvoorbeeld nu van onze collega Waterschap Hollandse Delta, dat je hele lange tijd best wel een mooie tariefontwikkeling kunt hebben, maar op den duur het ook goed moet zijn. Wij denken dan ook dat de operationele uitwerking van de begroting, dat we die wat meer ter hand moeten hebben. En daar hebben we ook een motie voor opgesteld. Een motie met een lange aanloop, maar een, op zich een hele korte notitie op het einde, waarin we verzoeken om een betere samenhang te brengen of een koppeling te maken tussen de doelen die we hebben, de beschikbare budgetten en dan ook werkelijk de activiteiten die daar in zitten. Deze motie die is nu gesteund door de PvdA natuurlijk, door de AWP, ChristenUnie, SGP en ook de Partij van de Dieren en ik wil deze graag nu met u delen zodat je alvast kunt zien of die motie goed is ingericht. Wat betreft de communicatie, heb ik nog niet genoemd, hebben we bij de commissie al besproken, wij denken dat het heel belangrijk is om onze inwoners goed mee te nemen in de uitdaging die ons wachten op het gebied van de klimaatverandering en de zeespiegelrijzing en dat zal ook echt een communicatie op maat moeten zijn, waarbij je de goede boodschap aan de goede wijk geeft en niet een algemene boodschap over aan iedereen. Wat dat betreft zien we echt uit naar de bespreking van het communicatieplan hoe dat in de toekomst zal gaan gebeuren. Want als we alleen maar blijven met ons verhaal van een stoeptegels eruit en een plantje erin, op zich een goede actie, maar niet op alle wijken, ik weet bijvoorbeeld hier in Delft Noord dat de inwoners daar toch wel huiverig tegenover staan, omdat de grondwaterspiegel überhaupt al aan het stijgen is vanwege de afbouw van de grondwateronttrekking. En als wij die actie ook doen op plekken waar een stevige verglazing en een toenemende verdozing en een verdergaande verharding door de andere overheden, dan komt het nogal vreemd over als wij pleiten voor dat ene plantje bij die stoeptegels. Dus ik denk dat we daar echt een goed verhaal moeten hebben. Wat dat betreft, mijnheer de voorzitter, wij steunen de motie van de VVD over klare taal. Wat dat betreft denk ik dat wij ook in goede bewoordingen met onze inwoners moeten kunnen communiceren. De motie van de heer Schouffoer, daar zijn we nog wat voorzichtig mee, het doel daarvan steunen wij zeker. We hebben in onze commissie met alle leden gesproken en wij denken dat het net wat te specifiek is om nu al te zeggen dat wij eigenaar moeten zijn van die middelen. Dat moeten we zeker niet schuwen als dat van belang is, als dat kan, maar wat dat betreft zouden we eerst even, wat ons betreft moeten afwachten wat er in de RES wordt afgesproken en alle andere overheden in dit gebied. We moeten die kant niet schuwen, maar om nu al te zeggen dat we dit moeten gaan doen, is wat ons betreft te snel. Maar wij kijken heel welwillend naar het college om te kijken hoe het college daar inziet. Het pleidooi van de ChristenUnie om verdere boezemcompartimentering voor de risicoreductie, die steunen wij heel erg en ook het verhaal van de ChristenUnie dat we eigenlijk liever wat meer tijd hebben voor de watervisie om die te bespreken, ook in samenhang met de begroting, dat is voor ons ook een heel belangrijk punt. Die watervisie is

van eminent belang en om die ook al hebben we hem voorbereid in korte termijn te bespreken dit jaar nog in de VV, is wat ons betreft krap, want ook wij willen daar graag met onze achterban nog goed over spreken, met zo een strategisch document, ik weet of we daarmee recht doen aan de inhoud van het plan. Dus graag ook een reactie daarop. Verder gehoord hebbende, de reacties van anderen, ja inderdaad, de nieuwe Invorderingswet zoals de heer Fekkes al heeft genoemd, die staat en ik reken er echt op dat het college samen met de Regionale Belasting Groep voortvarend en ruimhartig die wet al hanteert, ook al is hij nog niet geïmplementeerd, het kader is er wel en we hebben ook al de toezegging dat het gebeurt, dus daar wil ik nogmaals op wijzen. Maar ik vertrouw erop dat dat gebeurt. En als ik rondluister naar de bijdrage die ik van andere partijen tot nu toe heb gehoord, dan ben ik ook heel blij wat betreft de klimaatdoelstellingen, de vorige periode hebben we gesproken over het jongerenmanifest van alle politieke jongeren wat onze jongeren van alle partijen ons hebben voorgeschoteld over klimaatverandering en hoe we daarmee aan de gang moeten zijn. Ik denk dat dat met name voor een waterschap van belang is en ik vermoed dat we dat nu met deze periode met zijn allen zouden steunen en daar zou ik wel blij om zijn. Meneer de voorzitter, daarbij laat ik het nu.

De voorzitter: Dank u wel de heer Hombergen. Met uw welnemen lees ik alleen het dictum voor van de motie net binnengekomen die u heeft ingediend. De Verenigde Vergadering ...

De heer Middendorp: Voorzitter, per interruptie. Vanuit de intentie van de motie klare taal, kunt u waarschijnlijk het woord dictum even toelichten.

De voorzitter: Dank u wel. Dat zal ik doen. Ik wil mij beperken bij de motie om uit te spreken, de alinea die gaat over het eigenlijke verzoek aan het college. En daarmee dus alle overwegingen constatering en cetera, om dat even achterwege te laten. Dus met die verduidelijking is het verzoek aan het college, is het verzoek aan D&H om deze begroting in het eerste kwartaal te laten opvolgen door een uitvoeringsplan met de voorgenomen activiteiten voor 2020. In dit plan is, ik denk dat het een typefout is, in dit plan zijn de activiteiten ook gekoppeld aan de daarvoor beschikbare budgetten en de doelstellingen en gaat over tot de orde van de dag. Dank u wel. Dan geef ik nu graag het woord aan mevrouw Jonker, Partij van de Dieren.

Mevrouw Jonker: Dank u wel voorzitter. Er is natuurlijk al heel veel gezegd. Waarvoor wij natuurlijk een hoop aanvullingen geven. Voor de nieuwe VV-leden is de begroting ook voor ons een mooi overzicht op hoofdlijnen en inzicht in de taak en het voorziene beleid van het waterschap in de komende jaren. Daarnaast worden de leden van de VV dagelijks op de hoogte gehouden van wat er speelt door de dagrapportages en de tamtam dat zicht geeft op de meningen over Delfland. Daarvoor willen we nadrukkelijk onze complimenten uitdelen ook aan de organisatie, want dat is heel fijn om zo iedere dag op de hoogte te worden gehouden. We willen toch een opmerking maken over het proces van de begroting. Deze begroting werd eerder dus in de gezamenlijke commissie van P&C, op 5, sorry, 5 november jongstleden besproken, maar wij vonden dat er toch weinig ruimte werd geboden tot aanpassing. Vragen aan meermaals geuite zorgen door diverse partijen in een commissie P&C of er voor de uitvoering van de taken van het waterschap 2020 wel voldoende tijd en middelen wordt gereserveerd om al die lopende onderwerpen zoals KRW, waterbewustzijn, biodiversiteit, de klimaatverandering, alsmede de recent ontstane problematiek omtrent stikstof en PFAS het hoofd te bieden werden weliswaar op een nette manier beantwoord, maar het leidde niet tot enige aanpassing in de tekst of financiële verandering van de nu bij de VV voorgelegde begroting. Ons verzoek is dan ook aan het college: schep en biedt daadwerkelijke ruimte voor het democratisch proces en het model van bestuurlijke vernieuwing wat we hebben ondertekend om het, om dit dus binnen het waterschap ten volle tot bloei te laten komen. We hebben we nog een aantal onderbelichte onderwerpen in aanvulling op wat de anderen hier nog hebben gezegd. Bij samenwerken geeft het waterschap aan het niet alleen te kunnen en willen handelen. Dat lijkt mij een heel goede zaak. Goed waterbeheer gaat over

directe leefomgeving en werkomgeving van mens en dier en iedereen heeft daar belang bij en iedereen kan ook bijdragen en de betrokkenheid van de gebruikers is dus ook heel belangrijk. Wij vinden wel dat er gelet moet worden op het algemeen waterbelang en de uitvoering van de wettelijke taken van het waterschap moeten dus echt voorop staan daarbij, in tegenstelling tot het vaak moeten afwegen van allerlei particuliere belangen waarbij een ontoereikend componist de uitkomst is. Dus ons verzoek is: let daar op de algemene belang. Waterveiligheid, het doel is dus een veilige primaire regionale en overige waterkeringen. In de programmalijn waterbewustzijn wordt structureel en systematisch ingezet op duurzame gedragsveranderingsprocessen in aanvulling op de bestaande bewustwordingsactiviteiten. Echter is voor waterveiligheid vierentwintig en een half miljoen gereserveerd en voor waterbewustzijn slechts drie ton. Daarmee sluiten we eigenlijk een beetje aan bij de eerdere opmerking van de VVD dat wij toch graag zien dat daar wat meer geld voor zou beschikking worden gesteld, zeker in verhouding tot die vierentwintig en een half miljoen. We komen nu wel aan een essentieel pijnpunt voor onze partij en een onderdeel dat in strijd is volgens ons met het bestuursakkoord. Dat gaat over het activiteitenonderdeel muskusrattenbeheer conform afspraken in de kosten voor de gemene rekening, oftewel wegvangen en doden tot aan de landsgrenzen waarbij de bijvangst van andere diersoorten op de koop wordt toegenomen. Dat is voor mijn fractie onbegrijpelijk en bij lezing van het contract, dat wordt afgesloten zo meteen, blijkt dus dat er eigenlijk meer aandacht is voor het behoud van de organisatie die dus die beesten gaat wegvangen dan, ja, dan dat het gaat om het vangen zelf. Dus die organisatie heeft echt zo een jagersmentaliteit, maar goed, ik zou iedereen willen laten verzoeken om te kijken naar die waar die overeenkomst wat er nou eigenlijk in staat, want het is toch eigenlijk niet meer van deze tijd. We hebben ook begrepen dat binnen de Unie van Waterschappen unaniem tot het besluit van wegvangen is gekomen. Echter is op grond van artikel 56 en 77 van de Waterschapswet de VV bevoegd te bepalen op welke wijze de muskusratten- en beverrattenbeheer plaatsvindt. Dat geldt dus ook voor de VV van Delfland en past ook bij ons eigen bestuursakkoordgenoemde ambitie tot het zoeken van naar een passende oplossing voor exoten, waartoe overigens ook de muskusrat behoort. En als je dan ook nog kijk naar de kosten-batenanalyse. We hebben dus 350 grappen, muskusratten weggevangen voor een half miljoen aan kosten. Dan denk ik van: nou, laten we dan die kosten die dus meer zijn dan dat wij gaan uitgeven aan waterbewustzijn en biodiversiteit tezamen, laten we kijken of we die kosten toch niet op een andere manier zouden kunnen uitgeven. Waterkwaliteit, vele sprekers hebben hun zorgen hier al over geuit. De doelen van de kaderrichtlijn zijn nog lang niet binnen handbereik, dat komt door de overschrijdingen van de chemische normen en te weinig natuurlijke inrichting en het waterschap loopt hier duidelijk achter op de internationale normen van de waterkwaliteit met negatieve gevolgen voor de natuur en biodiversiteit. Onze partij zou graag zien dat de versnelling en het gevoel van urgentie op dit onderwerp plaatsvindt, dus meer geld naar biodiversiteit en waterkwaliteit, het waterpeil verhogen, gif gebruiken, stoppen en overtredingen door mensen en industrie steviger aanpakken, dus het gaat over handhaving. We zagen ook dat in de begroting in 2020 een exotenbeleid voorligt in de VV. Echter neemt het waterschap in de begroting al een voorschot door aan te geven te streven naar beheersing van de kreeftenpopulatie, ook in de commissies wordt in AB-leden alvast vooruitgelopen op nog te ontwikkelen beleid. Alle rivierkreeftjes en ganzen moeten net als muskusratten dood. Los van het feit dat dit behoorlijke, deze uitingen behoorlijk respectloos zijn ten aanzien van andere AB-leden, wordt op deze manier ook het democratisch proces namelijk ruimte voor minderheidsstandpunten, verstoord. Dus wij zouden ook graag verzoeken dat het college hier wat specifiekier op zou willen letten. Daarbij lijkt het mij overigens een kortzichtige visie ook op de toekomst, want uit onderzoek blijkt dat onze inheemse biodiversiteit de afgelopen jaren, afgelopen vijftig jaar met meer dan tachtig procent is afgenomen, dus we zullen rekening moeten houden dat er in Nederland inmiddels sprake is van een andere, namelijk uitheemse biodiversiteit. Dat is onvermijdelijk. De natuur zal zich aanpassen aan de klimaatverandering, maar de vraag is of de mens dat wel kan en wil gezien het geringe budget wat hier toch voor beschikbaar is. Nog één puntje over de waterkwantiteit, speciale aandacht is er dus voor het programmalijn duurzaam en circulair, energie-, klimaatneutraal, gericht op reductie en negatieve gevolgen van ons handelen. Het streven is dat Delfland in 2025 energieneutraal is en in 2050 pas klimaatneutraal. In de notitie, dat is

dat de Urgenda 40 puntenplan, aan de Verenigde Vergadering heeft Partij voor de Dieren al eerder aandacht gevraagd voor die klimaatregelen en het ontnemen hiervan in de begroting. De suggesties zijn door het college van D&H genomen, waarvoor dank. Echter, het komt niet heel erg in de begroting tot uitdrukking, dat gevoel van urgentie. Klimaatneutraal in 2050 is erg ver weg en dat zijn we pas als we niet meer bijdragen aan klimaatverandering. Tot die tijd zullen we op alle klimaatveranderingen, die er dus echt aan gaan komen, tot 2050 een antwoord moeten vinden en dat is een enorme, ook financiële uitdaging. Dank u de heer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we tenslotte naar AWP, mevrouw Jans.

Mevrouw Jans: Dank u wel voorzitter. We zijn bijna aan het einde van de eerste termijn. Ik keek net over mijn schouder naar onze gasten en ik zag dat onze gasten denk ik voorlopig even misschien genoeg gehoord hebben, in ieder geval een duidelijke indruk gekregen hebben. Pauze. Met het audiogram zullen zij dan ook achteraf horen wat de Algemene Waterschapspartij ingebracht heeft in deze vergadering. De vergadering, het belangrijkste stuk van de vergadering is de begroting en dat is eigenlijk ook het belangrijkste stuk van het hele jaar. Even kort, complimenten aan het college en aan de organisatie voor deze prachtige begroting die goed leesbaar is en met een motie klare taal die wij overigens ook ondersteunen, kan hij nog een stukje beter. Maar hij is voor nu is hij al prachtig. Als we kijken naar het voorblad van de begroting dan zie je hoe druk het is in ons gebied. Dat is ook een afspiegeling van een aantal evenementen uit deze begroting waar ik zo meteen op inga. Ik dank u ook voor de uitgebreide beantwoording van de vragen in de gecombineerde commissie en de tafeltjesavond. Het is voor het eerst dat ik zo een geweldige lijst van technische vragen gezien heb met de beantwoording, zodat het ook goed naslagwerk is voor eventueel komende jaren om te kijken van goh, hoe zat het nou vorig jaar? En dan hoef ik die vraag niet te stellen. Kort ingaan op de begroting. In de inleiding van de begroting staat dat er sprake is van drie hoofdlijnen. Dat zijn veiligheid en leefbaarheid, verbindend samenwerken en tarieven gelijk en gezonde financiën. Ik zal kort even een paar zinnen voorlezen per programmalijn. Waarna ik op een paar aspecten inga. En ik lees dat voor omdat het een goede weergave is van wat de belangrijkste dingen die, ontwikkelingen die van belang zijn op het functioneren van Delfland en de resultaten die ze bereiken. Ik verzet even mijn iPad, want dan kan ik tegelijkertijd naar de iPad kijken en naar het college om ook te kijken naar hoe het ontvangen wordt. Bij veiligheid en leefbaarheid staat: het klimaat verandert, de bodem daalt, de zeespiegel stijgt, de verstedelijking neemt toe, evenals de verontreiniging van het milieu. Ons gebied is complex, kust, stad, gras en glas, liggen naast elkaar, het is dichtbevolkt, dichtbebouwd en het kent een grote economische bedrijvigheid. We hebben veel te beschermen onder uitdagingen, omstandigheden. Gaan we verder naar verbindend samenwerken. Goed waterbeheer gaat over de directe leef en werkomgeving van mens en dier. Iedereen heeft daar belang bij en iedereen kan bijdragen. Samen werken we aan een veilige en leefbare omgeving. De betrokkenheid van alle gebruikers in ons gebied is belangrijk, inwoners, ondernemers, overheden, belangenorganisatie en kennisinstituten. Alleen samen kunnen wij ons gebied toekomstbestendig inrichten. En tot slot bij tarieven gelijk en zo gezonde financiën, we hanteren in deze bestuursperiode de nullijn bij de tarieven voor de zuivering en watersysteemheffing. Tegelijkertijd dringen wij de schulden van Delfland verder terug. Delfland is en blijft een financieel robuuste organisatie. Met de gelijkblijvende tarieven voeren wij onze watertaken uit en houden we tegelijkertijd ruimte voor investeringen die in de toekomst nodig zijn. Dit is enerzijds het gevolg van verstandig inhoudelijk en financieel beleid van het afgelopen decennium, anderzijds is dit een gevolg van meer belastinginkomsten, door toename van het aantal bedrijven en inwoners in het gebied. Tot zover de begroting en de belangrijkste ontwikkelingen daarin. Het feit dat het college deze ontwikkelingen schetst en ze goed in samenhang naar voren kan brengen, schept vertrouwen. Wij kijken dan ook uit naar de uitvoering van deze begroting en straks ook de meerjarenbegroting en zullen dit kritisch volgen. Wij verzoeken het college om concrete plannen te overleggen, zoals het uitvoeringsplan en ook het punt waar de motie voor ingediend is en die ondersteunen wij dan ook. Wij ondersteunen ook de vragen die gesteld zijn over de kritische procesindicatoren, de KPI's of de PI's om die duidelijk zichtbaar te maken en goed te volgen. Wij

zullen dit, dit waren, dit zijn de hoofdlijnen en we zullen we hierna ingaan op twee onderwerpen en het ene is het watersysteem en het tweede is de tarieven. Voor het onderdeel watersysteem is een bijlage toegevoegd aan de begroting met een totaaloverzicht met een aantal geplande investeringen en het verzoek daarvoor een krediet toe te wijzen. Dit, deze bijlage is denk ik de uitkomst van een verzoek wat in een vakcommissie gedaan is, om een overzicht te geven van de vervangingsinvesteringen. Wij waarderen dit, omdat het heel duidelijk inzicht geeft. Wat we ook zien in de bijlage, is dat er een aantal onderdelen gewoon getalsmatig zijn en ook standaardonderdelen. Dan denk ik bijvoorbeeld aan de klepstuwen, die koste twee en half duizend per stuk. Dus dan kan je gewoon zeggen van: weet je? Dat is gewoon planmatig en dat kan je gewoon doorzetten. Een aantal gemalen die verschillen en we hebben daar toch een beetje een gevoel bij, eerder werd er al gezegd van door een andere fractie, ik geloof dat het fractie Ongebouwd was, van: wij hebben in het verleden hebben we een verzamelkrediet goedgekeurd omdat dat standaard opgebouwd was en duidelijk was wat daarmee opgeleverd zou worden. Dat is het verzamelkrediet keringen, bij het verzamelkrediet keringen is, vanaf het begin is, misschien niet vanaf begin, maar is een projectenoverzicht geproduceerd waarbij dan direct inzichtelijk was voor de leden van het algemeen bestuur van goh, met dit geld wordt dat opgeleverd. Het idee van een projectoverzicht is later uitgebreid naar het onderwerp ecologische waterkwaliteit en daar is en ik denk dat dat vorig jaar voor het eerst was, is ook een projectenoverzicht voor ingediend. Ons verzoek is om dit kredietvoorstel wat ook een verzamelkrediet is, om dat ook en dat zou dan kunnen zeg maar in de eerste vergadering van de Verenigde Vergadering in 2020, om daar alvast een proef op te stellen en in te dienen bij de vakcommissie van een opzet van een projectenoverzicht, zodat dat later uitgewerkt kan worden en met de andere projectoverzichten aan het algemeen bestuur verstrekt kan worden. Dus ik hoor graag de mening van het college daarover. Het tweede punt waar wij op in willen gaan en wij hebben daarvoor een amendement voorbereid, maar alvorens we dat eventueel in zouden dienen, zou ik graag de reactie van het college hebben op een aantal vragen die ik, die wij als Algemene Waterschapspartij Delfland willen stellen. Het gaat om de tarieven of de belasting eerlijk gezegd, die betaald wordt door de ingezetenen. Misschien even een korte uitleg van de achtergrond van deze vraag. Ingezetenen betalen op twee manieren belasting aan het waterschap Delfland. De ene manier is een bijdrage in de watersysteemheffing die betaald wordt per huishouden, elk huishouden betaalt een bepaald bedrag. Dat is de ene manier waarop een huishouden betaalt, bijvoorbeeld ik, ik ben een huishouden en ik ben een huiseigenaar, dus ik betaal, als huishouden betaal ik dat vaste bedrag, dat is het onderdeel van de watersysteemheffing wat betaald wordt door de huishoudens en het restant van de watersysteemheffing, dat wordt betaald door het onderdeel gebouwd en ongebouwd. En het, even voor mijn collega's, onderdeel van het deel van gebouwd wordt betaald door de huiseigenaren, dus de ingezetenen, dus iemand zoals u en ik, door de bedrijven en door, er wordt een deel betaald door ongebouwd. Dus dat betekent dat inwoners betalen op twee manieren betalen ze mee aan de watersysteemheffing. De begroting is gebaseerd op het aantal huishoudens en het aantal woningen. Het aantal huishoudens betaalt het vaste bedrag, de huiseigenaren betalen een bedrag wat vastgesteld wordt op basis van de waarde van het huis. En op basis van het aantal huizen. Dus het kan zijn dat in de loop van het jaar meer huizen gebouwd worden en ook meer de WOZ-waarde hoger is dan in de begroting is meegenomen. In de begroting is nu rekening gehouden met een ontwikkeling, bijvoorbeeld de nieuwbouw in Rijswijk en in andere gemeenten. Maar het kan zijn dat het dan wat meer zijn. Het kan ook zijn dat de economische waarde zich hoog ontwikkeld. Rekening houdend met die ontwikkeling van het aantal woningen, het aantal huishoudens en de economische waarde, stelt het college nu voor en daar zijn heel blij mee, gelijkblijvende tarieven. Maar het kan zijn dat de praktijk in de rest van het jaar gewoon anders uitpakt. Projectplannen worden versneld, woningen worden versneld opgeleverd, huizen worden gesplitst, economische economie die gaat als een tierelier, trekt aan en het huis wordt ineens meer waard.

De voorzitter: Sorry dat ik interrompeer, maar is, ook een beetje gelet op de tijd, zou u uw betoog kunnen focussen op de vragen die u zou willen stellen?

Mevrouw Jans: Ja, concreet, de begroting is nu gebaseerd op een aantal huishoudens en de economische waarde dat leidt tot een gelijkblijvend tarief. Mochten er straks meer huishoudens, meer huizen en een hogere economische waarde zijn, dan heeft Delfland meer inkomsten, dan krijgen ze meer binnen dan begroot. Dan was het tarief eigenlijk hoger dan het had hoeven te zijn. Dus onze vraag is, dit is en ja, iets wat gewoon speelt en de vraag aan het college is, dit lijkt niet redelijk, dit lijkt ook niet billijk, onze vraag aan het college is van: wat voor mogelijkheden zijn er om hiermee om te gaan, dus om uit te gaan van een redelijk tarief, een kostendekkend tarief, zodat wij inwoners achteraf niet te veel betaald hebben. Dan denk ik bijvoorbeeld aan de mogelijkheid om een reserve of een voorziening in te stellen. Na in 2017 is daar stringent mee omgegaan. Dus dat kan wat lastig zijn. Er is een egalisatiereserve gebouwd, maar die is voor gebouwd, ongebouwd en de huishoudens. Dus ja, hoe ga je dat labelen? Kortom, mijn vraag aan het college is: Kunt u daarvoor een voorstel doen?

De voorzitter: Uw vraag is helder

De heer Hombergen: Mijnheer de voorzitter, ter interruptie of aanvulling, wij ondersteunen het '...' van de AWP. Wij hebben in het bestuursakkoord afgesproken dat we de tarieven niet zouden laten stijgen voor onze inwoners. Maar wij zien dat doordat er een hele ongelijke WOZ-ontwikkeling is, dat voor de individuele huishoudens bepaald niet tot zijn recht komt, in sommige gevallen. Wat dat betreft wil ik mijn collega's even wijzen op het staatje op pagina 31 van de begroting waarin de belastingprofielen staan en de plaatjes voor onze inwoners. En op ons verzoek is daar al een glastuinbouwbedrijf met een gemiddelde grootte toegevoegd en wij wachten er ook op dat volgend jaar daarbij een gemiddeld huis wordt toegevoegd. Er wat daarbij echt opvalt en daar wil ik toch even de aandacht op geven, is dat voor een gemiddelde inwoner de belastingtarieven toch al stijgen doordat de WOZ-waarde van de bewoningen meer stijgt dan bijvoorbeeld de bedrijfswaarde van een bedrijfspand en we zien dat zelfs bij een glastuinbouw, glastuinbouwbedrijf, de tarieven zijn gedaald. Dus wat dat betreft zie je hier gewoon real life dat die ontwikkeling scheef is. Kan dat in een jaar gebeuren. Maar wij weten eigenlijk ook dat dat in de loop der jaren steeds verder '...'.

De voorzitter: De heer Hombergen, wat is uw vraag?

De heer Hombergen: Mijn, ik heb geen vraag, maar ik wil mijn collega's erop attenderen, nee maar, ter interruptie, ik wil mijn collega's erop attenderen dat op pagina 31 de achtergronden van de vraag van de AWP heel helder zijn geschetst.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jans, was u aan het einde van uw betoog? Kan ik daarvan uitgaan?

Mevrouw Jans RC: Nog een korte toevoeging, de AWP Delfland ondersteunt de moties klare taal, de motie over energie en de motie en die vertaal ik dan even in mijn eigen woorden, uitvoeringsprogramma. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Voor de goede orde, de motie klare taal heb ik nog niet ontvangen. Maar ik zie de heer Van Valkenburg. En terwijl die motie op weg is naar mij stel ik voor dat, wil ik graag de heer Ouwendijk gelegenheid geven om te reageren op de diverse betogen. Voordat ik het doe, ik heb nu motie in mijn bezit, de motie vraagt D&H om klare taal te voeren als richtlijn voor het publieks teksten, verordeningen en regelgeving en daar de VVD voor de zomer van 2020 over te informeren, die is ondertekend door VVD, PvdA, Water Natuurlijk, Natuurgebieden, Ongebouwd, CDA en de AWP. Dank u wel.

De heer Fekkes: En 50PLUS.

De voorzitter: Ook 50PLUS. Ja. Dan geef ik nu het woord aan de heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel mijnheer de voorzitter. Ik wil, ja, de fracties wil ik natuurlijk danken voor hun bijdrage in eerste termijn en met name voor de complimenten die aan de organisatie gemaakt zijn, die heb ik bij deze dan ook namens u allen overgebracht. Ik zal een aantal vragen in algemene zin beantwoorden. En daarna aan de collega's vragen om op hun portefeuillevragen in te willen gaan. En dan kunnen we daarna het net ophalen om te kijken wat er dan eventueel nog aan over zou blijven. Ten aanzien van procesindicatoren, het college heeft in de commissie toegezegd in de verzamelcommissie, dat ze aan het begin van het jaar en dat is dus januari of februari, daar een sessie met de commissie aan zal wijden, dat lijkt me het meest logische gremia om dat te doen en dan precies vast te stellen van: en wat zijn nou, niet alleen procesindicatoren, maar wat zijn nou die kritische procesindicatoren en welke gaan we in de komende periode bijhouden? Die toezegging is al eerder gedaan en die blijft overeind staan. Ik denk dat het, ik heb een aantal vragen over keringen gehoord, de heer Hofman en ik meen ook ondersteuning daarvoor gehoord hebben van de heer Hombergen over de splitsing van de boezem, de boezemscheiding. In de commissie zijn we daar ook ambtelijk op ingegaan. Ik begrijp dat de vragen toch blijven leven. Ik zat mij toen ik het de vraag hoorde ook even af te vragen van ja, hoe zouden we dat nou het beste aan kunnen vliegen? Ik stel me voor dat ik daar toch even een kort memo over laat schrijven waarin we ons uiteenzetten wat wij als organisatie en als D&H van belang daarvoor vinden. Dan zijn enkele opmerkingen gemaakt over het exotenbeleid en muskratten in relatie tot waterkeringen. Ik zou voor willen stellen om de beantwoording daarvan door te schuiven naar het volgende onderwerp met instemming. Dan de motie van de Partij van de Arbeid over de begroting, daar zou ik even in algemene zin op willen reageren. Daar wordt eigenlijk gevraagd om een, ja, een activiteitenplan waar, wat de begroting verder zou moeten stutten. Dat begrijpen we. En ik kan me ook wel verplaatsen in die wens, maar we zijn in het kader van bestuurlijke vernieuwing een iets ander pad ingeslagen. Dus ik zou ten aanzien van die motie, zou ik toch voor willen stellen om in een gezamenlijke sessie nog eens beeldvormend te praten over, hoe steken nou die verschillende rollen in elkaar en wat verwachten we dan precies van elkaar als Verenigde Vergadering en algemeen bestuur? En de gedachte die ik daar zelf een beetje mee heb is: je kunt aan de voorkant als Verenigde Vergadering natuurlijk heel moeilijk controleren. Je kunt alleen op basis van stukken, van beleidsuitgangspunten kun je het college op stap sturen en die controle die zit toch een beetje aan de achterkant, dus daar moeten we even een goed, ja, dat proces moeten we eens even goed neerleggen en kijken of we dat op een andere manier dan in kunnen vullen.

De heer Ouwendijk: Voorzitter, als ik dan meteen even wat voor de boeg gooien, het is inderdaad goed om daar even met elkaar nader stil bij te staan en dat uitwerken. Het is niet onze intentie om over te gaan tot micromanagement en op alle kleine postjes te gaan kijken, maar wat meer de vinger aan de pols te houden, is voor ons ook nodig als VV-lid omdat wij ook vanuit allerlei kanten worden aangesproken op activiteiten van Delfland. Dus ik zou die activiteit ben ik niet per se willen vaststellen van: dit is het en daar mag je niet van afwijken, maar de vinger aan de pols, dat we de goede dingen doen en dat we niet de moeilijkste dingen tot op het laatst bewaren. Ik denk dat we daar toch wel wat meer de feeling van moeten hebben. Dat alvast als schot voor de boeg en ik zie graag uit naar die sessie om daar samen over te praten.

De voorzitter: Dank u wel de heer Ouwendijk.

De heer Middendorp: Voorzitter? Voorzitter?

De voorzitter: Middendorp.

De heer Middendorp: Voorzitter, ik hoor en daarom is dit een checkvraag, ik hoor de heer Ouwendijk zeggen dat we nog eens goed over de verwachtingen moeten praten, maar in mijn beleving is het in het bestuursakkoord gewoon genoemd dat er een uitvoeringsprogramma zou komen. Dus ik kan me voorstellen dat we die afspraak

misschien willen herzien, maar dat is iets anders dan dat we elkaars verwachtingen niet begrijpen. Kunt u dat toelichten?

De voorzitter: De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Nou, mijnheer de voorzitter, het gaat er niet over dat de bestuursakkoord wat dat betreft niet duidelijk zou zijn of gezien zou moeten worden, het gaat erom tot op welk niveau wil je zo een uitvoeringsregeling neer gaan leggen? Dat is eigenlijk de onderliggende vraag. Dus je kunt op een gegeven moment zeggen van: ja, er moeten activiteitenplan, moet er neergelegd worden. Er is ook in het bestuursakkoord genoemd dat er een uitvoeringsagenda zou komen. Maar tot aan welk niveau? Ja, dat hebben we daar niet duidelijk in gedefinieerd, dus dat moeten we onder elkaar gewoon, kijk, dat moeten we onder elkaar gewoon even afstemmen, we zijn onderweg met een traject van bestuurlijke vernieuwing en eigenlijk, ja, zijn we aan het verbouwen, terwijl de winkel nog open is. Dus daar moet ook een beetje gevoel voor gevonden worden, hoe dat er dan precies uit moet zien en dat is, dat wordt in ieder geval uit de motie wordt dat niet duidelijk.

De heer Hombergen: voorzitter

De voorzitter: En dan kom ik daarna bij u.

De heer Middendorp: Mag ik u samenvatten dat u zegt: ik ben het bestuursakkoord zeker niet vergeten, maar ik zoek nog naar de vorm over het, hoe we de uitvoeringsagenda gaan invullen?

De heer Ouwendijk: Ik denk, mijnheer de voorzitter, dat dat een juiste weergave is die de heer Middendorp hier geeft.

De voorzitter: Dank u wel. Dan nu de heer Hombergen.

De heer Hombergen: Ja, ik had een vergelijkbare vraag. Ik hoorde, is het correct dat ik de hoogheerraad hoor zeggen van: ik begrijp de motie en neem hem ook over, maar laten we echt even praten over hoe we dat precies moeten doen en welke extensie, want dat is nog de nadere duiding?

De voorzitter: De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Hij is minder scherp geformuleerd mijnheer de voorzitter, ik neem niet de motie over, maar kijkend naar de strekking van de motie, begrijpen we dat heel goed wat daar bedoeld wordt, maar voordat we tot definitieve afspraken komen zullen we eerst met elkaar van gedachten moeten wisselen tot op welk niveau dat zou moeten. Dus als het gaat over de strekking van de motie, dan heb ik daar alleszins begrip voor, heeft het college daar alleszins begrip voor, maar dat is iets anders als de motie overnemen, want in het overnemen van de motie schuilt dan ook een rechtstreekse opdracht en ik zou hem toch iets vrijer willen formuleren.

De heer Hombergen: Mijnheer de voorzitter?

De voorzitter: De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u wel. Even voor de procedure, laten we dan zeggen en dan kijk ik even rond naar de mede-indieners, dat wij deze motie dan even aanhouden en wachten tot het overleg om de duiding daarvan te hebben, dus we houden de motie aan.

De heer Ouwendijk: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Dan zou ik het even willen reageren op het amendement wat ingediend is door de Algemene Waterschapspartij.

De voorzitter: Dat is niet ingediend.

De heer Ouwendijk: O, dat is niet ingediend?

De voorzitter: Nee. Ik heb, voor de goede orde, er zijn drie moties ingediend, klare taal, de motie operationele uitwerking en de motie energie voor Delfland. De heer Simon.

De heer Simon: Voorzitter, als u mij toestaat dan hebben, we hebben ook stiekem vroeger weleens afgesproken dat er maar één lid per onderwerp mag spreken, maar we gaan heel veel moties hebben over verschillende dingen. Het lijkt me handig om eventjes een goede procesafpraak te maken van hoe wij straks en we hebben het net nu een eerste ronde gehad, we krijgen een antwoord van de hoogheemraadschap, dan komen we nog ongetwijfeld een tweede ronde, maar even kijken hoe we zeg maar de moties en amendementen op een juiste manier kunnen behandelen. Want nu wordt er inderdaad wat moties en amendementen door elkaar gehusseld. Ik raak een beetje in verwarring, laat ik het zo zeggen en misschien wel meer VV-leden.

De voorzitter: Oké, twee opmerkingen. U gaat zelf over of u een motie dan wel amendement wilt indienen. En daar staat u op elk moment in de vergadering vrij voor. Ik constateer alleen even wat er nu is ingediend, dus op basis daarvan handelen we. En we hebben altijd gezegd ook in het kader van bestuurlijke vernieuwing dat we juist de discussie willen entameren. Daardoor ben ik, merkt u dat ik makkelijk zeg: nou, laat de interruptie komen. Ik ga er wel vanuit, want we hebben natuurlijk nog een tweede bespreekstuk, dat met de uitvoerige beantwoorden en interacties via interrupties, dat u misschien besluit dat aan de tweede termijn geen behoefte is en dat we naar besluitvorming over kunnen gaan, maar dat laat ik ook aan u. Maar ik kijk ook wel naar de klok en ik hoop dat u dat met mij doet. De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel mijnheer de voorzitter. Niet ingediende moties zijn natuurlijk geen onderdeel van de beraadslaging. Dat is mij natuurlijk ook wel duidelijk en hetzelfde geldt voor de niet ingediende amendementen, maar

De voorzitter: Mevrouw Jans.

Mevrouw Jans: We hebben inderdaad aangekondigd dat wij amendement hebben, en we hebben liggen en ook niet ingediend, maar ik heb net, we hebben net ook vooruitlopend daarop een vraag aan het college gesteld met het signaleren van die onevenwichtigheid, nou, niet onevenwichtigheid, maar wel de hoogte van de tarieven die misschien achteraf gezien te hoog waren, hoe we dat, hoe het college dat voor zich ziet, hoe dat opgelost en of ingevuld zou kunnen worden. Dus het zou fijn zijn als u daarop zou kunnen reageren.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Ouwendijk: Nou ja, vooropgesteld, natuurlijk dat wat in de begroting opgenomen is, mijnheer de voorzitter, om even te reageren op de vraag van mevrouw Jans, dat wat in de begroting opgenomen is, dat is gebaseerd op de kennis van de getallen die we nu hebben. We proberen die tarieven gelijk te houden. Dat doe je op basis van aannames. We weten nog niet wat er op 1 januari de waarde van de onroerende zaken is op basis van, op basis waar de heffing op gebaseerd is. Dat is één ding. Twee is dat op het moment dat er dus meer geld binnen zou komen dan begroot is, dat het in principe leidt tot een positief begrotingsresultaat, gegeven dat alle

andere posten op hetzelfde getal uitkomen en dan zou dat overschot naar de algemene reserve toe bloeien. Dat is overigens ook geheel conform de afspraak die met het college eerder in 2015 gemaakt is. Toen zijn alle reservepotjes, die zijn opgeschoond en er is gekozen om één algemene reserve in de lucht houden en dat betekent dus ook dat je daar in de toekomst met de tarieven natuurlijk rekening mee houdt. Ik bedoel, het loopt niet weg, het is alleen op dat moment geen compleet gesloten systeem. Dus komt het te veel, geven als ik even in uw woorden mag blijven weer ten goede aan de belastingbetaler, ja, dan is het antwoord ja. Dan was een opmerking, naar aanleiding daarvan van de heer Hombergen die nog even duidde op het verschil tussen bedrijfsmatig onroerend goed en onroerend goed wat gebruikt wordt als woning. Ja, daar zit inderdaad een verschil in, dat zien we natuurlijk allemaal. Maar dat verschil zien we ook de andere kant op gaan. Je kunt je ook een situatie voorstellen waarbij de ozb-waarde zich in een andere richting beweegt en ook heeft bewogen.

De heer Hombergen: Nou, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Ja.

De heer Hombergen: Dat zal in een ver verleden zeker wel een keer het geval zijn geweest en we hebben hier een akkoord voor de komende periode, de intentie was om de tarieven gelijk te laten, daarmee hadden we op het vizier dat dat voor de bewoners natuurlijk zo geldt, we hebben opgeschreven dat we dat doen voor het gemiddelde, daarop kunnen we ook sturen. Maar ik zie heel erg toe naar de notitie over de kostentoedelingsnotitie om te kijken welke stuurmiddelen we nog hebben om te kijken dat we de perceptie van de inwoners zoals wij die hebben, dat we die toch bij die nullijn kunnen houden.

De voorzitter: En dan stel ik u voor dat de heer Ouwendijk zijn betoog, een reactie op eerste termijn afmaakt.

De heer Ouwendijk: Dat was het tweede onderdeel van het antwoord mijnheer de voorzitter, de heer Hombergen die was mij dat aangaat net even te vlug af. Ja, de kostentoedelingsverordening staat voor volgend jaar op de agenda en het is zoals u allemaal natuurlijk weet ook een discussie binnen de UWV waarvoor wij in de commissie BFO straks een, of in de eerstvolgende commissie BFO een voorstel, procesvoorstel bespreken met betrekking tot aanpassing, gewenste aanpassing moet ik eigenlijk zeggen, want de unie gaat er niet over, maar aanpassing van de belastingwet..., daar zou je dit natuurlijk gewoon in mee moeten nemen. In die discussie hoort het wat het college betreft ook thuis.

De heer Hombergen: Mijnheer de voorzitter, de vraag is natuurlijk

De voorzitter: De heer Hombergen, ja.

De heer Hombergen: Wat wij al aan huidig instrumentarium hebben om daarin te kunnen sturen en ik denk dat het goed is om dat even met elkaar goed te doorwrochten wat wij kunnen en dan ook vooral wat wij niet kunnen en wat wij misschien willen gaan kunnen gaan doen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel.

Mevrouw Jans: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, gelet op de tijd, wil ik wel toch voor nu vragen om ook de heer Ouwendijk de gelegenheid te geven om zijn antwoorden af te maken, anders zie ik toch dat deze vergadering echt gaat uitlopen. Mevrouw Jans.

Mevrouw Jans: Dank u wel voorzitter. Even als interruptie en korte tussentijdse reactie op het antwoord van het college op de vraag van hoe dit mechanisme zeg maar rechtvaardig uitgewerkt kan worden voor de inwoners. Denk ik dat de reactie van de portefeuillehouder financiën van ja, het komt ten goede aan de belastingbetaler, de belastingbetaler het algemeen, is niet het antwoord op onze vraag, want onze vraag ging specifiek op, specifiek is een beetje een ingewikkeld woord, maar we hebben het gewoon vooral over de inwoner. Dus om te voorkomen dat de tweede termijn zeg maar nog voor een groot stuk hieraan gewijd zou worden, wil ik vragen om daar toch op in te gaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja, mijnheer de voorzitter, dank u wel. Ja, de vraag van mevrouw Jans zoals ik hem dan uitleg, daar komt dan toch weer hetzelfde antwoord op. Het blijft een gesloten systeem en voor zover er meningen zijn over dat de onderverdeling tussen bijvoorbeeld bedrijven en inwoners dat dat niet de juiste zou zijn of dat dat scheefgetrokken wordt of wat dan ook, dan hebben we daar andere instrumenten voor en daarom verwees ik ook naar de toedelingsverordening als of de kostentoedelingsverordening als eerste die aangepast gaat worden, daar zou ik bijvoorbeeld kunnen stellen dat daar deze discussie gevoerd wordt en in het kader van de belasting is. Dus dat antwoord verandert wat mij betreft niet. Dat blijft daarop toezien. Met uw welnemen voorzitter, ga ik even verder, er zijn nog een aantal andere vragen natuurlijk die beantwoord moeten worden. De heer Hofman die had het in het kader van erfgoed over voormalige kering en de Maasdijk werd genoemd. Ja, de Maasdijk is een wezenlijk onderdeel van het landschap en in mijn beleving is het zo dat op het moment dat je daar aanpassingen aan moet doen, dat je dan toch met het bevoegd gezag en dat is in dit geval de gemeente, dat daar de verantwoording ligt over hoe dat er ruimtelijk uit blijft zien, als eerste. En ten aanzien van het voor zover het geen kering meer is en bij het erfgoed terecht komt, valt dat in de portefeuille van een andere collega en die zal dat dan wellicht straks in het algemeen, want u heeft nog een aantal andere dingen in het kader van het erfgoed genoemd, daar verder op ingaan. Ik zou mijn beantwoording even af willen ronden en dan zo meteen kijken wat er dan eventueel na beantwoording van de collega's nog overblijft en halen we een net op en dan maak ik het verder af.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Egas, misschien ook voor direct om een reactie te geven op de motie energie.

De heer Egas: Ja, dank u wel mijnheer de voorzitter. Dat zal ik zeker doen. Ik probeer het even samen te vatten wat de vraagstelling geweest is, die is eigenlijk met name naar uitvoeringsplannen en dat schaar ik dan even in twee hoofdstukken voor mijn portefeuille, dat is alles met energie en circulariteit te maken heeft en met de uitvoeringsplannen voor de zuivering. We gaan u in geval begin volgend jaar meenemen in januari met de masterplannen voor twee van onze zuiveringen, namelijk de Groote Lucht en de Nieuwe Waterweg, zodat we daar vast met u de mening kunnen delen wat de status daarvan is en als ik dan kijk naar energie en circulariteit en dan vind ik de motie heel sympathiek, maar ik denk dat we al een hele hoop plannen op dit moment aan het uitvoeren zijn, dus misschien is hij wat overbodig, maar dat laat ik graag aan u want wij kijken op dit moment heel nadrukkelijk naar besparen, naar het opwerken van elektriciteit met zonne-energie, met windenergie en met de aquathermie. En natuurlijk hebben we dan ook onze groengasinstallaties nog, dat willen we zelf doen. Die mogelijkheid bekijken we wel degelijk, maar we kunnen het ook met anderen doen of samen met anderen doen. En daartoe willen wij, hebben we intussen al een beeldvormend overleg gehad met het college om daarnaar te kijken in oktober en dat zullen we in december nog een keer doen om dan vervolgens dat in januari naar een beeldvormend overleg met de Verenigde Vergadering te doen, zodat we u allemaal mee kunnen nemen met de stappen die mogelijk zijn en de daaruit vervolgens ook echt een begroting te gaan hangen en dat zouden we graag op 23 april in de Verenigde Vergadering brengen. We verzetten allerlei stappen daarin en ik ben het met iedereen

eens dat 2025 misschien nog ver weg lijkt en met 2050 ook en dat lijkt nog veel verder weg, maar er moeten ook nog heel wat stappen gezet worden. En daartoe is het Klimaatakkoord, daartoe is een Regionale Energiestrategie en daar delen we allemaal onze energie in of daar stoppen we allemaal onze energie in en proberen dat zo goed mogelijk aan te vliegen daarbij.

De voorzitter: Dan ga ik nu het rijtje af, mevrouw Koop.

Mevrouw Koop: Voorzitter, dank u wel. Er zijn een aantal onderwerpen benoemd met betrekking tot mijn portefeuille. Om maar even te beginnen met een onderwerp dat bij velen terugkwam, dat is klimaat en dan klimaatadaptie. Er werd nadrukkelijk ook gevraagd van: hoe zorgen we ervoor dat ook daar we de samenleving in meenemen? Er werd, dat is een belangrijk onderdeel van de hele strategie. Ik kan u zeggen dat heel veel mensen blij zijn met dat plantje en de tegel eruit en het plantje erin, want één plantje, vele plantjes maken toch met elkaar een bos en het is ook een beweging die we in gang zetten en we komen daar zo snel mogelijk weer met nieuwe concrete maatregelen. Dat is de ene kant en aan de andere kant hebben we natuurlijk ook fysieke maatregelen zoals bijvoorbeeld Rainlevelr, dat is wel een ander financieringsprogramma, maar dat is ook een programma waar we druk mee in de weer zijn om te zorgen dat vanuit de tuinbouw het overtollig water wordt opgevangen. Dan een punt van erfgoed, ook collega Ouwendijk, die noemde dat ook al nadrukkelijk. Dank ook voor de nota die u heeft overhandigd mijnheer Hofman. U noemt daarbij ook het landschap als belangrijk element. Ik ben een paar weken geleden bij de uitreiking van de gemalenpluim geweest. De medewerkers van onze organisatie hebben hard gewerkt aan het gemaal Hofweg, waardoor wij nu de landelijke prijs de gemalenpluim hebben ontvangen. Dat waarbij dus ook nadrukkelijk het landschap is meegenomen als een criterium. We gaan het komend jaar inderdaad het oude beleid van het erfgoedbeleid tegen het licht houden, er zijn hoopaspecten bij betrokken en we willen ook graag met u allen ook dat erfgoed, het erfgoedbeleid ook vorm en inhoud geven en ook zodanig dat alle aspecten daarin worden meegenomen. Want ja, ik vind persoonlijk het waterschap op zich is al een staatkundig erfgoed. Dan het BUL-krediet, daar is impliciet, expliciet het nodige over gezegd. Mevrouw Dijkshoorn die begon er ook over en ook de Algemene Waterschapspartij die had daar een opmerking over. De heer, mijn collega Ouwendijk die heeft daarop geantwoord in die zin dat we het met elkaar gaan hebben in het kader van het nieuwe BOB-model, over: waar willen we nu precies op sturen? En wat doen we zelf en wat laten we over aan de organisatie? En de heer Van Valkenburg die noemde al terecht: we hebben hier een excellente organisatie en daar blijven we steeds aan werken. Geef dus ook de organisatie de ruimte. Wat ik wel ook kan toezeggen is en ik heb dat zelf persoonlijk als VV-lid altijd een uitermate plezierig instrument gevonden, is het projectenoverzicht waarop je toch op een of andere manier kan toetsen en daar kunnen we mee komen na de discussie over hoe je nu wilt sturen en waarop je wilt sturen. En dus in de loop van het komend voorjaar willen wij daar ook graag mee komen met een overzicht. Verder, ja, de bodemdaling is ook nog aan de orde geweest, met name door de fractie Ongebouwd. U noemde ook expliciet de pilots en de zeven pilots. Ik denk dat het ook goed is om daar de experimenten en de stand van zaken met u te delen zodat we daar ook wat meer grip op kunnen krijgen. Het is een issue waar vele partijen bij betrokken zijn, maar ik denk dat dat goed is om de pilots eens te bespreken in de commissie. Ja, dit was even in grote lijnen nu denk ik de onderwerpen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Hombergen.

De heer Hombergen: Nou, mijnheer de voorzitter als ik reageren, direct mag reageren op de hoogheemraad, ze stipte al een heleboel dingen aan, de actie waarbij wij onze inwoners oproepen om

De heer Schouffoer: Voorzitter, ik heb een punt van orde.

De voorzitter: Een punt van orde, de heer Schouffoer.

De heer Schouffoer: Ik had namelijk heel veel aandrang om te reageren op de reactie van de hoogheemraad in de eerste termijn, maar ik dacht dat we daar een tweede termijn voor hadden.

De voorzitter: Er komt zo dadelijk een tweede termijn, dus ik geef u, want ik heb toch sterk de indruk dat daar een behoefte aan is, dus ik wil u ook, leden, daarmee vragen om daar rekening mee te houden met de eventuele interrupties. Maar de heer Hombergen, u had uw vinger opgestoken.

De heer Hombergen: Jazeker, ter interruptie, de actie stoeptegels eruit is heel sympathiek en zal op de meeste plaatsen erg weerklank vinden. Er zijn echter ook plekken in onze hoogheemraadschap waar bewoners al behoorlijk veel last hebben van natte kelders en natte kruipruimtes en optrekkend vocht. En dan moet u toch even aan micromanagement doen op dit niveau en daar die actie niet doen, want daar zal het echt niet op sympathie geven. U noemde even dat het waterschap zelf er goed heeft. Het klokje tikt nu al meteen. Er is een motie een paar jaar geleden in december aangenomen met als titel deze klok over het immaterieel erfgoed. Die is aangenomen, dat was in december, komt u misschien bekend voor, die is aangenomen, wellicht dat die nog enig houvast kan geven. Ik dank u.

Mevrouw Koop: Voorzitter, helemaal eens met de heer Hombergen. En ja, het micromanagement, dat loopt al sommige plekken, dus in die zin kan ik u toezeggen dat we dat er bij betrekken. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Belt.

De heer Belt: Dank u voorzitter. Ik heb drie onderwerpen opgeschreven. De heer Valkenburg, Hofman en Hombergen hebben opmerkingen gemaakt over de watervisie. De watervisie is om ons staande beleid en daarbij toekomstverwachtingen en wensen goed voor het voetlicht te brengen bij derden. Het is dus vooral een gespreksinstrument om vroegtijdig invloed te hebben op ruimtelijke ontwikkelingen, groot en klein. Het is vooral ook staand beleid wat wij nu op een aantrekkelijke en ook een ruimtelijke manier in beeld brengen. Het is een levend product dat zich geheel in lijn met, nou ja, met de Omgevingswet en het is ook zo, als deelbeleid verandert de komende jaren, waar uw bij uitstek natuurlijk ook een rol bij heeft, dan verandert die watervisie mee en dat zal dan ook expliciet in besluiten terugkomen. En op dat moment worden dan ook als dat deelbeleid verandert eventuele financiële keuzes voorgelegd. Want het besluit wat voor de watervisie in de komende VV voorligt, dat heeft an sich geen directe financiële consequenties. Dus dat kan ook, de reden dat dat gewoon losstaat van begroting die we vandaag behandelen. Dan iets over draagvlak. Wij hebben de concept watervisie ook uitgebreid besproken met gemeentebestuurlijk en ondertussen gebeurt dat ook al bestuurlijk, dus dat wij aankondigen dat deze er is. Afgelopen week nog zaten we bij Leidschendam-Voorburg en dan wordt die watervisie ook heel positief ontvangen. Dus daar zijn wij blij mee. Ik ben sowieso blij met de aandacht tot nu toe. Het is ook een instrument waar u straks mee op pad kunt en daarbij wil ik ook dan zeggen, het is ook wenselijk dat wij als organisatie of dat de organisatie daar dan binnenkort ook officieel mee op pad kan gaan, dus dat die vastgesteld wordt op, nou ja, op korte termijn, want dat loopt dan ook mooi in de pas met al die omgevingsvisies waar al die gemeenten mee bezig zijn. Dus dan zitten wij juist op de momenten dat we dat kunnen inbrengen. En ik, nou ja, graag gaan wij nader in de commissie dus in de aanstaande commissie daarover verder in gesprek hoe dat hele proces nou werkt. Dan de waterkwaliteit

De heer Hombergen: Mijnheer de voorzitter? Ja, ik ben op dreef.

De voorzitter: De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Ja, die watervisie, dank voor uw antwoord, ik ken u als een best wel ambitieuze hoogheemraad en dat is goed, maar u hoort, ik hoor u nu bijna zeggen dat er niets nieuws onder de zon is en dat geloof ik ook weer niet. Die watervisie is een belangrijk document en u zegt al dat daar ambtelijk en bestuurlijk veel overleg is en u verwees in onze omgeving. Ik denk ook dat dat van belang is. Maar eigenlijk zou ik u ook willen oproepen om ons de gelegenheid te geven om ook politiek gezien met onze collega's daar aandacht aan te geven. En processen zoals we dat nu hebben met de watervisie zoals hij bekend is, hebben we eigenlijk maar twee, drie weken om dat met onze medebestuurders te delen en ik vind dat krap 'an, zeker voor een document dat wij met onze handen de boer op kunnen gaan zoals u dat zegt in december, best wel snel. Dit is en ik wil ook recht doen aan de importantie van die watervisie. En ik nodig de heer Belt uit om, hoe ziet er dat proces dan na december uit? Want ik neem aan dat we daar toch, u zegt ook: levend document, dus ja, ik zie het toch als een blauwdruk voor de komende vier jaar.

De heer Ouwendijk: De watervisie is een levend document, dus dit is ook geen blauwdruk voor de komende vier jaar. Dat blijft een document. We hebben hier een informatieve VV over gehad. De stukken liggen straks ook voor. We gaan daar in de commissie over praten. Ik zou ook dan willen uitnodigen om op basis van wat er dan ligt dan een oordeel te vormen van nou: vindt u dat er genoeg instaat? Of wijkt het heel erg af van de bestaande lijn die we hebben? Om dat oordeel dan te vellen. Ik benadruk alleen graag de wens die er ook is vanuit de organisatie om ook echt met een officieel vastgesteld product de boer op te gaan.

De voorzitter: Dank u wel, wilde u nog andere?

De heer Belt: Ja, er zijn vragen gesteld over waterkwaliteit. Nou, ik ben het er volledig mee eens natuurlijk dat iedereen belang heeft in het gebied bij schoon water en dat iedereen daar in dit gebied ook een rol bij heeft. Die uitgangspunten nemen we ook mee in het ontwikkelen van het nieuwe uitvoeringsprogramma waterkwaliteit, wat in het voorjaar van 2020 eraan komt. Daar gaan we ook met u over in gesprek wat daarin staat. Belangrijk onderdeel van die waterkwaliteit zijn natuurlijk ook die kaderrichtlijnwaterdoelen, eerder hebben wij al een paar keer gezegd dat de huidige doelen, dat doelbereik niet in zicht is. Dus dat is ook echt wel een zorgpunt voor ons allemaal zou ik zeggen. Komend jaar gaan we juist met elkaar in gesprek over doelactualisatie en het maatregelenpakket tot 2027. Daar bent u volop bij betrokken. En nogmaals, mijn of onze ambitie ook van dit college is om ambitieus en stevig aan de slag te blijven gaan op waterkwaliteit, maar wel meer realistische doelen die we ook echt kunnen halen in 2027. Maar daar gaan we dus verder over in overleg, dan de emissieloze kas, daar hebben we het in de commissie over gehad, daar is ondertussen een voorstel gemaakt, dus dat komt er op heel korte termijn zit dat eraan te komen. Samenwerking blijft hier de kracht, dat deel ik ook met u en ik hoop ook dat tools zoals eDNA, dat dat ons ook als hoogheemraadschap de komende jaren meer houvast geeft op het gebied van handhaving. Dan tot slot het exotenbeleid. Dat komt in de aanstaande commissie, daar zou ik graag het gesprek willen voeren. En ter benadrukking nog één ding, het gaat over exoten die hier niet op eigen kracht zijn gekomen, maar die dus bewust zijn uitgezet en niet dus per se door klimaatverandering oprukken, dus echt die hier door menselijk handelen zijn gekomen. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wilde ik zelf nog één vraag beantwoorden die eigenlijk aan mij als dijkgraaf gesteld is over PFAS. Wat ik u kan zeggen, dat is dat naar aanleiding van een motie in de Tweede Kamer de minister voor Milieu en Wonen, Van Veldhoven heeft een taskforce ingesteld waar IPO, VNG, Unie van Waterschappen, Rijkswaterstaat, ministerie, in ieder geval in vertegenwoordigd zijn. De Unie heeft mij gevraagd om namens de Unie daar zitting in te nemen, de beloning van deze taskforce is om een inventarisatie te maken van het type knelpunten die op dit moment bouwwerkzaamheden of baggerwerkzaamheden belemmeren. Voor de waterschappen is het zo dat met name de afzet van bagger uit stedelijk gebied een issue is, want dat werd tot nu

toe afgezet in diepe plassen. En sinds de PFAS-problematiek is dat niet mogelijk. De minister heeft inmiddels aan de Tweede Kamer toegezegd dat zij wacht op een advies van het RIVM om een achtergrondwaarde vast te stellen die hoger is dan de detectiewaarde en een zogenaamde herverontreinigingswaarde die met name ook van belang is voor diepe plassen. En deze commissie die gaat kijken wat zeg maar de knelpunten dan zijn als er een nieuw advies is van RIVM en het inventariseren welke knelpunten er dan overblijven en wat de oplossingsrichtingen zijn. In ieder geval voor Delfland kan ik zeggen dat wij natuurlijk voor dit jaar baggerwerkzaamheden uitgesteld. De prioritaire baggerwerkzaamheden zijn uitgevoerd en wij verwachten in ieder geval dat wij vanaf eind december, begin volgend jaar, dat wij normale baggerwerkzaamheden weer kunnen hervatten. En dat zeggen we, omdat we op dit moment een veel beter beeld hebben van de PFAS-verontreinigingen in bagger in ons gebied. Daar ...

De heer Middendorp: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Middendorp.

De heer Middendorp: Voorzitter, twee vragen, één, u zei, u zit hier namens ons in de commissie van de Unie van Waterschappen, betekent dat dat alle dijkgraven in die commissie zitten of dat, zit u dan namens ons? Of zit u dan namens meerdere waterschappen? En de tweede vraag is, we hebben natuurlijk ook een portefeuillehouder die specifiek over watersysteem praat. En waarom, ik twijfel niet aan uw capaciteiten, maar ik verbaas me dat u dat zeg maar naar toe trekt, maar daar heeft u vast een goede uitleg voor.

De voorzitter: Dank u wel voor het vertrouwen. In ieder geval, laat ik helder maken, dit is een verzoek wat uit het uniebestuur gekomen is en het is zeg maar best gebruikelijk binnen de Unie van Waterschappen dat diverse dijkgraven of ook hoogheemraden ingezet worden om klussen, om te helpen met klussen namens alle waterschappen, namens de unie. En ik word hier dan ook bij ondersteunt door het Uniebureau.

Mevrouw Koop: En voorzitter, als het mag. En door de portefeuillehouder.

De voorzitter: Ja, zeker. Dan zijn wij, De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u wel voor de eerste ronde. We wachten nog even op de vraag, op het antwoord op de vraag over de PI van zwemwater, we hebben gevraagd of die PI wat aangescherpt kan worden, bijvoorbeeld naar maximaal het niet beschikbaar hebben van de zwembaden van tien dagen.

De voorzitter: De heer Belt.

De heer Belt: Ja, ik dacht dat we daar in de commissie juist over gesproken hadden. Maar dat maakt niet uit. Ik waardeer die ambitie op zwemwaterkwaliteit en ik ben ook geneigd te zeggen: nou, laten we hem zo, hup, van max drie weken naar max twee weken overlast hebben. Maar dat is ook een beetje kort door de bocht, want we hebben te maken met een realiteit van opwarming en nutriënten. Het liefst hebben we natuurlijk dat je gewoon het hele jaar overal kan zwemmen, dit jaar ga ik met gemeenten in overleg over een nieuwe zwembadenaanpak. Dus ik zou die discussie dan ook aan een PI voor volgend jaar willen hangen.

De voorzitter: Dank u wel. Nu het woord aan de heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel mijnheer de voorzitter. Ik zal mijn beantwoording in de eerste termijn nu af gaan ronden. Ik wil als eerst mevrouw Dijkshoorn danken voor de positieve aandacht over het tarief. De vragen van de heer Van Valkenburg, daar werd onder andere de vraag gesteld over waterbewustzijn, over het budget voor

waterbewustzijn. Er staat in de begroting 300.000. Op zich is dat correct, maar dat is een activiteit die zich over meerdere portefeuilles afspeelt en ik heb of althans, dat betekent dus ook dat activiteiten onder die vlag uitgevoerd moeten worden die uit andere programmalijnen dan bekostigd zouden kunnen worden. En tweede is en die opmerking heb ik ook gemaakt in de verzamelcommissie, dat op het moment dat daar aanleiding toe is, op basis van projecten of wat dan ook, dat daar en meer middelen voor nodig is, dat ik dan toch terugkom naar de VV om aan te geven hoe we dat dan gaan financieren. Mijnheer de voorzitter, de heer Van Valkenburg heeft ook gevraagd naar de landelijk termijn investeringsagenda. Die hopen we dit voorjaar goed in de steigers te zetten. En dat zegt natuurlijk ook wellicht iets over de financiële verhoudingen binnen Delfland, in ieder geval op de lange en op de middellange termijn. De heer Hofman die heeft nog gevraagd naar Kijkduin, als ik het zo even mag noemen daar komen we binnenkort mee naar de Verenigde Vergadering toe of naar de commissie, afhankelijk van de aard van het voorstel wat we daarvoor voor gaan leggen. De heer Jansen die heeft gesproken over de lasten op hetzelfde niveau. Nou, daar is al het een en ander over gezegd. En hij heeft ook een opmerking gemaakt over de KPI's, nou, daar komen we aan het begin van de periode op terug. Mevrouw Jenniskens die heeft onder andere gevraagd de relatie tussen constante tarieven de komende periode en de opgave die er voor Delfland liggen. Het dagelijks bestuur verwacht dat dat evenwicht wat er nu in zit, dat dat ook in de nabije toekomst in zal blijven zitten en als dat om een of andere reden vanwege veranderende omstandigheden anders nog zijn, dan komen wij natuurlijk weer met elkaar daarover te spreken. Dan, mijnheer de voorzitter, de heer Van Kretschmar die vroeg ook naar het landelijk termijn investeringsplan. Nou ja, dezelfde opmerking als die ik hiervoor maakte. De heer Fekkes die twee algemene clusters van opmerkingen. In algemene zin ging dat over rijksbeleid. Ik begrijp zijn opmerkingen. Maar en die laat ik daar dan ook graag voor zijn rekening, maar de opmerking over de beslagvrije voet, daar kom ik dan nog even over terug. Dat is ook een opmerking geweest die ik meende bij de heer Hombergen gehoord te hebben, de Belasting Groep spant zich natuurlijk in om vooruitlopend op wetgeving die maar moeilijk op rijksniveau los blijkt te komen, om alvast naar de geest van die wet aan de slag te gaan en ik heb al in een eerdere bijeenkomst aan u toegezegd dat zodra we daar iets goeds en daar bedoel ik mee, iets volledig van kunnen laten zien, dat we dat dan ook aan de Verenigde Vergadering zullen leggen en wellicht is dat dan in een informatieve VV. Sterker nog, op het moment dat wij hier nu over spreken, wordt er bij de RBG een AB belegd waar dit onderwerp aan de orde is. En de vertegenwoordiger van Delfland is daar vanmorgen even niet bij.

De heer Fekkes: Even bij interruptie.

De voorzitter: De heer Fekkes.

De heer Fekkes: Mijn betoog was door schetsen van de omgeving dat het bedrag dat voor 'oninbaar' is geraamd jaarlijks met twee ton toeneemt, dat het volgens mij nog weleens veel hoger zou kunnen zijn door alle ongein die door het huidige kabinet wordt bedacht. Hebt u

De heer Belt: De RBG maakt een zo goed als mogelijke schatting van het bedrag wat zij als oninbaar verwachten. Dat doen ze op basis van hun eigen historische gegevens en op basis van de ontwikkelingen die ze zien komen en tweede is, worden er heel veel inspanningen gepleegd om daar waar oninbaarheid verwacht wordt, om dat voor te kunnen blijven en op basis daarvan is dit bedrag aan ons gemeld, om dat als oninbaar op te nemen. En dat is wat Delfland, dat heeft natuurlijk de beste schatting die je in de begroting op kunt nemen.

De heer Middendorp: Voorzitter, bij interruptie.

De voorzitter: Middendorp.

De heer Middendorp: Voorzitter, ik weet natuurlijk niet wat de vraagstelling beoogde, maar ik zou me kunnen voorstellen dat de vraag is: en maakt de portefeuillehouder zich daar zorgen over dat die oninbaar alsmaar toeneemt?

De voorzitter: De portefeuillehouder maakt zich in het algemeen zorgen over de oninbaarheid, laat dat dat, als dat risico zich waar dan ook voordoet, maar waar het om gaat is nu in de begroting voor Delfland de verwachte oninbaarheid over de belastingen die we in 2020 gaan heffen, is die daar nou goed ingeschat? En dit is de beste inschatting die we rekening houdende met de feiten die we op dit moment kennen daarvan zouden kunnen maken.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer van Valkenburg.

De heer Van Valkenburg: Voorzitter, we hebben van het college nog geen reactie gekregen op de motie 'klare taal'.

De voorzitter: Ik denk dat we er heel sympathiek tegenover staan. Dus we hechten eraan om inderdaad zo duidelijk mogelijk te communiceren. Wat dat betreft wil ik ook zeggen dat wij ook bij de begroting, als die straks goed gekeurd gaat worden, een digitale versie zullen toevoegen waar ook goed gekeken wordt dat die goed leesbaar is. Dus wat mij betreft kunt u er vanuit gaan dat wij deze motie overnemen. Ja? Wilde ik voorstellen. Ik zei nou net al dat we een tweede termijn in gaan maar er zijn. ik moet constateren op basis van de eerste termijn dat alle fracties hun waardering hebben uitgesproken in diverse bewoordingen over de begroting. Er zijn ook heel veel interrupties al geweest, heel veel vragen beantwoord. Dus ik zou u willen aanmoedigen om zo bondig mogelijk te zijn in uw tweede termijn. En het is ook goed als u zegt van ik ben hiermee tevreden. Want ik wil u erop wijzen dat we nog een ander agendapunt hebben dat we ook willen bespreken. Mag ik weer beginnen bij mevrouw Dijkshoorn?

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ja dank u wel. Bedankt voor alle antwoorden en toelichtingen in de eerste termijn. Ik wil het op zich alleen kort houden. En volgens mij staat er eigenlijk nog één motie over waar nog niet een duidelijk antwoord, tenminste, op is gegeven wat we daarmee ook namens de indieners wat mee is gebeurd over de klimaatmotie. Daar heb ik in de eerste termijn ook niet op gereageerd omdat die nog niet ingediend is. De portefeuillehouders gaven al aan dat die overbodig is. Vandaar weet ik dus niet wat de indieners ermee gaan doen. Dus ik kan er nu op gaan reageren, maar als de indieners zeggen van we trekken hem terug. Dan hoeft ik er ook niet op te reageren.

De heer Schouffoer: Voorzitter, ik heb de portefeuillehouder niet horen zeggen dat die overbodig is. Sterker nog ik heb het college niet horen reageren op de motie. En ik wil hem zeker handhaven. En ik zal in mijn tweede termijn terugkomen op de opmerkingen die door onze VV over die motie en de tijdigheid zijn gemaakt.

De voorzitter: Duidelijk. Ik heb de portefeuillehouder wel horen zeggen dat die heel sympathiek staat tegenover de inhoud. En dat hij eigenlijk van mening is dat vigerend beleid dit omvattende daarmee de motie overbodig zou zijn. Maar het is aan u om natuurlijk te bepalen of u hem al dan niet wilt intrekken.

De heer Schouffoer: Excuses voor dit. Dan was ik even afgeleid. Ik heb inderdaad de portefeuillehouder een zeer enthousiast betoog horen houden. Maar dat was even enthousiast als de betoog die ik twee jaar geleden en één jaar geleden heb gehoord van zijn voorganger. Dus ik hecht er wel aan om de motie gewoon in te dienen en in stemming te brengen.

De voorzitter: Dank u wel voor deze verheldering. Dan geef ik nog een laatste gelegenheid aan mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ja, dank u wel. Dan wil ik toch graag reageren op die motie, want dat hebben we dan nog niet gedaan. Voor ons is deze motie dan ook overbodig. Waarom? Dat wil zeggen, wij willen graag dat wij als waterschap bij onze kerntaken blijven. Daar gaan wij in eerste instantie van uit. Deze, we hebben afgesproken in een, op 16 november 2017, met een motie 'Delfland energieneutraal in 2025'. Daar staat dus dat we in april 2018 een plan van aanpak hebben gehad en een planning, en ook over de terugverdiensijd van duurzaamheidsmaatregelen. En dan niet meer op 5 jaar, maar per maatregel. Dus daar zijn we al toen uitgebreid op ingegaan. We hebben afgesproken dat we in 2050 klimaatneutraal zijn. Wat er voor ons een belangrijke overweging is om deze motie niet te steunen is dat wij hierin zien dat wij mede eigenaar zijn. En het woord mede eigenaar dat roept bij ons heel veel vraagtekens op. Ik kan mij nog heel goed de discussie herinneren met het aandeelerschap van HVC over de A en B. Ook daar hebben wij toen afstand genomen om geen mede eigenaar te worden in een energiepark of windmolens.

De heer Schouffoer: Voorzitter, en toch bij Interruptie. En toch is Delfland nu mede eigenaar van een windmolenpark. En als u zegt, en als het college zegt van ja, de motie is overbodig want het is al staand beleid. Dan neemt u dus met deze reactie afstand van dat staande beleid. Dus het lijkt mij zeker zinvol om de motie gewoon in stemming te brengen. Want dan weten we waar iedereen staat.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Nou, dank u wel. We hebben dus bewust gekozen voor een ander aandeelhouderschap in HVC. Op dit moment doen wij veel, nemen wij al veel energiemaatregelen. Op de Groote Lucht, waar we in groen gas zitten. Ook volgende week een opening voor groen gas. Voor ons is dit voldoende. Wij zien ook het klimaatakkoord wat getekend is op 11 oktober door de Unie van Waterschappen. Daar vroegen wij ons af is dit ook gemandeerd door de achterban en noem maar op. Ook wat de laatste twee maanden in oproer is over het klimaat en alle discussie, willen wij deze motie niet steunen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer van Valkenburg.

De heer Van Valkenburg: Dank u wel voorzitter. Ten eerste bedankt aan het college voor het beantwoorden en vooral ook natuurlijk over het overnemen van onze motie 'klare taal'. Wij hebben op dit moment geen aanvullende punten.

De voorzitter: Dank u. Dank u. Mijnheer Hofman.

De heer Hofman: Ook mijn dank voor de beantwoording. Nog een aantal onderwerpen waar nog verder niet op is ingegaan. Wij hebben bepleit om een risicoparagraaf uit te breiden met de gevolgen van stikstof en PFAS. Wat dat heeft voor het uitstel van uitvoering, en hoe daarmee om wordt gegaan. Wij hebben ook nog bepleit om te overwegen om een eigen meetstation erop na te houden voor wat betreft metingen van neerslag aan de kust en de waterstandsverloop. Ten slotte hebben wij nog ook een motie ondertekend van energie. Wij willen graag dat de motie in behandeling wordt genomen. Waarom? Omdat Delfland toch een eigen maatschappelijke positie in neemt. En ja, soms dat het misschien tegen je gevoel in gaat. Maar dat je dus niet kan weg blijven van bepaalde ontwikkelingen in de maatschappij. En ook als dat vereist dat je zelf de energieleveraar wordt dan ...

De voorzitter: Ik ga door direct naar mijnheer Jansen.

De heer Jansen: Ja dank voorzitter. Ja oh sorry. Ik had nog één punt en dat ging inderdaad over de uitwerking van het beleid. Ik had aan de commissie gevraagd om de vervangingsinvestering over meerdere jaren aan te geven. Ik zie wel een vervangingsinvestering, maar ik zie geen jaartallen erbij. Mogelijk dat u daar nog op kunt reageren. En ik ben blij dat u de motie 'klare taal' ondersteunt en wij hopen dat de motie over de eigen energieopwekking, ja dat die straks in stemming komt.

De voorzitter: Dank u wel, ik ga door naar mijnheer Schouffoer.

De heer Schouffoer: Ja voorzitter in reactie op de, wat in de eerste termijn door de andere fracties is gemeld. En ik heb er inderdaad begrip voor dat een enkele fractie dat niet heeft kunnen doen. Dat ze niet bekend waren met de motie. Deze week werd door het ministerie van EZK de toekenning van de regeling SDE+ bekend gemaakt. En het mooie nieuws is dat de waterschappen in 2019 in totaal 15 beschikkingen voor een verhoging van 18,8 megapiekwatt aan zonne-energie wisten te verkrijgen. Absolute kooplopers waren waterschap Aa en Maas en waterschap Vechtstromen met respectievelijk 11 en 4,6 megapiekwatt aan zonnepanelen. Samen 15,6 megapiekwatt. Dat is een beetje technisch verhaal. Maar ter vergelijking, de Nederlandse gemeenten hebben niet 15 maar 89 projecten op eigen naam subsidie aangevraagd en deze zijn goed voor 18,2 megapiekwatt. Dus de waterschappen Aa en Maas en Vechtstromen en nog een enkele andere die zijn equal met, gelijk met de gemeente. De grootste aanvraag van de gemeente voor zonnepanelen is Apeldoorn met 2,7 megapiekwatt. Dit geeft aan dat er waterschappen zijn, andere waterschappen dan Delfland, die serieus werk maken met de energievoorziening voor hun eigen beheer en onderhoud. En of dat nu in eigendom is of in mede eigendom. Dat maakt mij niet zo gek veel uit. In de toelichting op de motie heb ik aangegeven dat dat een zakelijke afweging is binnen de wettelijke kaders. De PvdA en enkele anderen geven nu aan dat die nu, of overbodig is die motie, of dat er nog even gewacht moet worden tot er meer duidelijk is. Maar zoals mevrouw, zoals Nieske, sorry, Dijkshoorn. Zoals mevrouw Dijkshoorn citeerde, spraken we er twee jaar geleden en ook vorig jaar ook over. En dat heeft niet die helderheid gebracht die wij met z'n allen wenste. Deze motie kan u zien als ondersteuning van het college. En nodig het college is uit om nu met een concreet plan te komen, dat we in deze VV kunnen beoordelen en kunnen bespreken. En daarom, ik constateer wel dat Delfland de afgelopen jaren gewoon kansen heeft laten liggen. En daarom wil ik hem graag ook in stemming brengen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik door naar mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Ja ik wil dit graag van harte ondersteunen dit pleidooi. Om toch de motie in te brengen ondanks dat de Hoogheemraad al heeft uitgelegd dat er veel wordt gedaan. Dat geloven we, maar gezien de enorme opgave met betrekking tot de energietransitie en de rol die een waterschap daarbij zou kunnen spelen. Vinden wij het toch belangrijk om onze ambities op dat niveau te verhogen en gewoon meer te investeren.

De voorzitter: Dank u wel. We gaan in ieder geval, de motie ligt op tafel, is onderdeel van de beraadslaging en wordt straks in stemming gebracht. Mijnheer van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Ja, dank u wel voorzitter. Ik zal mij beperken tot de drie moties. Wij zijn blij met de toezegging van mijnheer Ouwendijk en het aanhouden van de motie van de Partij van de Arbeid. Omdat dit ook in lijn is met datgene zoals we hebben afgesproken in het bestuursakkoord hoe we met elkaar willen werken. En het afdwingen met moties vind ik daar dus niet in passen. Maar goed, dat is even namens onze fractie. Dan hebben we het over de motie 'klare taal'. Ik was ook hier van mening dat dit inmiddels al in de commissie ter sprake was gebracht en dat we dat zouden doen. Dus ook hier zeg ik weer, ja moet dat dan via een motie? Maar als ik het mis heb, ik sta er volledig achter dat we klare taal gaan bezigen. En dan niet alleen voor de ingelanden maar ook voor onszelf. Dan nog even de motie over de energie. Ik zou die graag nog even voor willen hebben. Ja, kan die nog

even komen. Ja. Ja het komt commentaar is in lijn met mijn collega van Ongebouwd. Wij vinden dat, er ligt een opgave voor Delfland om energieneutraal te worden. En dat betekent dus dat je moet investeren in eigen opwekking. Daar zijn wij dus ook niet tegen. Waar wij wel tegen zijn, en dat staat met name in de toelichting, dat wij mede eigenaar worden van installaties om de regionale elektriciteitsbehoefte te dekken. Nou dat is natuurlijk een complete wijziging van het kader waarbinnen wij als Delfland werken. En ik vind als we met z'n allen vinden dat we die kant op moeten dat dat niet kan op een achterna donderdagochtend omdat even via een motie af te dwingen. Daar zullen we met elkaar eerst een beleid voor moeten opstellen en het daarover eens worden. Dus ik vind het bijzonder gevaarlijk om met deze motie in te stemmen. Want we gaan een kant op waarvan we later zullen blijken dat dat niet zo verstandig was.

De heer Schouffoer: Voorzitter dit staat

De heer Van Kretschmar: Zeker, als ik even uit mag praten. Zeker gezien de plannen die er kennelijk al liggen bij Hoogheemraad Egas en die dus op korte termijn naar ons toe komen. Vind ik het onverstandig om op dit moment de motie in stemming te brengen.

De voorzitter: Dank u wel. Interruptie mijnheer Schouffoer.

De heer Schouffoer: Kort. Ja dat vraagt om een snelle reactie, want mijnheer van Kretschmar doet een suggestie die er niet is. En dat dacht ik in de eerste termijn al te hebben uitgelegd. Waar hier staat te voorzien in de regionale energiebehoefte is te voorzien wat het deel van Delfland betreft.

De heer Van Kretschmar: Ja maar dat staat er dus niet bij.

De heer Schouffoer: Nou dat staat in de toelichting. Dus ik vul de toelichting nu aan: wat het deel van Delfland betreft. Voor alle helderheid, deze motie staat niet wij roepen nu het college op om Delfland leverancier te maken. De motie gaat erom dat het college wordt uitgenodigd om een investeringsplan om te stellen. En of Delfland in dat investeringsplan nu eigenaar of mede eigenaar wordt van die installaties dat zal mij een biet zijn. Want in de toelichting staat ook dat wij het college verzoeken om een zakelijke afweging. En dat moet mijnheer van Kretschmar toch echt aanspreken neem ik aan.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Kretschmar. Ga ik door naar mijnheer Fekkes... Van Kretschmar, sorry, excuses. Mijnheer Fekkes.

De heer Fekkes: Ik ben tevreden gesteld.

De heer Middendorp: Dus bij interruptie, is er nou een zin toegevoegd aan de motie of niet?

De heer Schouffoer: Er is geen zin toegevoegd aan de motie mijnheer Middendorp. Ik gaf een toelichting en ik heb er helemaal geen probleem bij, want de toelichting is geen onderdeel van de motie zelf. Ik heb er helemaal geen moeite mee als het woord 'regionale energiebehoefte' wordt vervangen door 'eigen energiebehoefte' dat is mij om het even.

De voorzitter: Voor de duidelijkheid. De toelichting is niet onderdeel van de motie. Dus dan hoeven we hem ook niet hier te ...

De heer Schouffoer: Maar wel belangrijk voor degenen die ervoor gaan stemmen.

De voorzitter: Ja dat begrijp ik. Ik wil nu doorgaan. Mijnheer Fekkes. Geen behoefte. Mijnheer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u mijnheer de voorzitter. Ik zit nu even te turen naar de motie zoals die voor ons ligt. Want ik was het geheel eens met de lijn zoals mijnheer van Kretschmar heeft uitgezet. En wij hebben ook binnen onze fractie uitvoerig gesproken over deze motie met alle fractieleden. En wellicht weet u dat de duurzame energievoorziening echt de professionele, warme belangstelling heeft van onze fractieleden. Als het niet er om gaat dat het eigenaarschap zit, en we voldoende ruimte geven aan de Hoogheemraad om die energiebehoefte te doen. Alleen in die situatie zouden wij de motie kunnen steunen. Anders moet ik zeggen, we hebben vertrouwen in de Hoogheemraad om de zaak voortvarend op te pakken. We hebben ook bewust gekozen voor een voortvarende, voor een stevige bemensing van deze portefeuille. En ik moet ook zeggen dat ik alle vertrouwen heb in de Hoogheemraad om dit gewoon, de strekking hiervan te doen. Als het te specifiek is en te knellend. Denk ik dat we echt even de rest moeten afwachten. Dus ik, ik zit nog een beetje te hubelen. U begrijpt mij.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga ...

De heer Hombergen: Als ik naar het tweede punt wou gaan.

De voorzitter: Oh.

De heer Hombergen: Wellicht dat je even naar het besluit wil kijken

De voorzitter: Mijnheer Hombergen. Kunt u

De heer Hombergen: Ja, als u naar het besluit wil gaan kijken dat we voor ons hebben. In samenwerking met mevrouw van Hijckama-Vlieg en mijnheer Fekkes. Als we kijken naar de overwegingen, dan denk ik dat er een klein juridisch puntje is. Vandaar dat ik meteen de steun heb gezocht bij mijnheer Fekkes. Als je even naar boven scrollt. Dan staat er bij 'overwegende dat', punt b, hiertegen wel streepje geen bedenken zijn ingediend. Ik denk dat je daar nog een keuze moet maken. Dus mijnheer Fekkes is het geloof ik helemaal met mij eens. Dus ik vermoed dat er geen bedenkingen zijn ingediend extern deze VV.

De voorzitter: Dank u wel. Ga ik nu door naar mijnheer Simon.

De heer Simon: Dank u wel voorzitter. Nou dat is een mooi inkoppertje natuurlijk voor die motie 'klare taal'. Nee, helder. Als je naar buiten wil gaan naar de omgeving, en je wil de burgers betrekken, moet je inderdaad gewoon de taal van de burgers spreken. Maar dit mag natuurlijk nooit, en ik denk dat mijnheer van Kretschmar dat ook wel begrijpt en ik sta ook helemaal achter zijn lijn, dat dit nooit ten koste mag gaan van de kwaliteit van de stukken. Dus daar zit altijd nog wel een spanningsveld. En ten aanzien van de tweede motie. Ja, er werd geopperd door Ongebouwd dat als je een wettelijke verplichting hebt om 2025 energieneutraal te worden en dat benoemen als geen waterschapstaak. Terwijl dat wel wettelijk verplicht is, ja dan weet ik het niet. Maar goed, dat ter zijde. Wij zien ook een enorme opgave. We zien al heel lang een probleem. Je moet gewoon alle kwaad goed aanpakken en wij steunen deze motie ook. En laat gewoon lekker in stemming brengen. Dan komt het helemaal goed denk ik.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ten slotte mevrouw Jans.

Mevrouw Jans: Dank u wel voorzitter. Het nadeel is, van als je aan het staartje zit van de behandeling, dat je aan het staartje zit. En het voordeel is dat je dan even goed na kunt denken over hoe je kort en krachtig je input gaat geven. Wij hebben vier punten. Het eerste punt is een persoonlijk punt. Afgelopen half jaar ben ik bezig geweest

met het voorbereiden van de aankoop van zonnepanelen. En ik kan mededelen dat onze kleine bijdrage aan het duurzaam programma is dat we afgelopen, gisteravond, met 9 woningen besloten hebben om zonnepanelen op de daken te gaan leggen. Dat telt op tot 90 zonnepanelen, daarbij onze eigen bijdrage. Dat was het eerste punt. Tweede punt. Dank voor de toezegging voor het projectoverzicht voor de vervangingsinvesteringen voor het watersysteem. Dat past mooi in de ontwikkeling die in gang gezet is. Derde punt is: dank ook voor het duidelijke antwoord van de Hoogheemraad financiën op de vraag van hoe kan het college ingaan, zeg maar, op de redelijkheid van de tarieven voor watersystemen voor ingezetenen. De Hoogheemraad heeft geantwoord: van ja dat vloeit gewoon terug in de algemene middelen. En die heeft aangegeven dat een oplossing zou kunnen zijn het aanpassen van de kostentoedeling en dat dat een wat meer langere termijn aanpak is. Wij zien een andere oplossing. Een andere mogelijkheid die op korte termijn al ingevoerd kan worden. En daartoe zullen wij een amendement indienen. En de oplossing is heel pragmatisch. Het instellen van een afzonderlijke reserve 'meer opbrengsten watersysteem ingezetenen'. En daar de opbrengsten aan het einde van het jaar als ze zich voorgedaan hebben aan toe te voegen. Dat is saldo neutraal, heeft geen effect op de begroting en doet wel recht aan de redelijkheid van gelijkblijvende tarieven. En zeker ...

De heer Van Kretschmar: Bij interruptie voorzitter.

De voorzitter: Ja. Ja, dat is van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Begrijp ik u goed mevrouw Jans dat dat alleen geldt voor de ingezetenen. En dat u de andere categorie buiten beschouwing laat?

Mevrouw Jans: Dit fenomeen doet zich voor voor alle categorieën. En dat spreekt voor zich hè. Want nu is het een begroting op basis van aannames, en die aannames die kunnen anders zijn in de loop van het jaar. En zeker bij de jaarrekening weten wij wat de daadwerkelijke ontwikkelingen zijn. Dit voorstel richt zich alleen op de ingezetene. Het is natuurlijk mogelijk om daar andere voorstellen aan toe te voegen voor de andere categorieën. Maar dit is voor nu even voor de watersysteemheffing ingezetene. Dat was mijn derde punt. Wij dienen het amendement dienen wij hierbij in. En dat is kostenneutraal, daarmee dus ook dekkend. Het vierde punt, ja. Het vierde punt is een stemverklaring van de algemene Waterschapspartij Delfland bij de motie over, zeg het maar even in mijn eigen woorden, over energie. Wij kunnen de motie steunen, maar wij geven als stemverklaring af dat ons voorbehoud daarbij is dat Delfland geen energieleverancier wordt. Dus wel tot het max van de energie die Delfland gebruikt, maar geen energieleverancier. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Jans. Geef ... Aan mijnheer Ouwendijk voor de beantwoording van de laatste vraag in tweede termijn en daarna stel ik voor dat we overgaan tot het in stemming brengen van moties en amendementen.

De heer Ouwendijk: Ja dank u wel mijnheer de voorzitter. Ik heb, even kijken. Mijnheer Jansen die stelde een vraag met betrekking tot de vervangingsinvesteringen. Lijkt me vervangingsinvesteringen die in het kader van het watersysteem is neergelegd, die heeft betrekking op alleen 2020. En met betrekking tot de periode daarna zou ik graag willen verwijzen naar het vaststellen van dit landelijk termijn investeringsagenda. Want daar wordt toch wel erg veel aan opgehangen. En daar zullen ook natuurlijk de vervangingsinvesteringen in opgenomen worden. Dus ik de wens en de verwachting uit dat het daarmee gedaan kan worden. Dan was er een opmerking over het meetstation van mijnheer Hofman. Daar zou ik toch nog even op willen reageren. Ik plaats dit maar even in het verlengde van de waterkeringen. Want dat zijn toch wel metingen die daar dan, mijnheer Hofman kennende, aan verbonden worden. Er zijn natuurlijk heel veel metingen beschikbaar, ook die wellicht in een eigen meetstation op zou kunnen vallen. En ik heb ambtelijk nog bestuurlijk niet eerder de behoefte gehoord van een eigen meetstation

daarvoor te hebben. Dus dat is ook de reden dat daar in deze begroting geen aandacht aan besteed is. Dan met betrekking tot het zojuist ingediende amendement. Wilt u dat ik daar ook op reageer mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Heel graag.

De heer Ouwendijk: Dan zal ik dat ook gelijk even doen. Ja soms gaat het over wat wordt er nou gezegd en wat is er juist. De opmerking niet kostenneutraal. Er wordt gezegd het is kostenneutraal. Het niet kostenneutraal, alleen al om de doodeenvoudige reden dat je inkomsten verschuift van de baten- en lastenrekening naar de balans toe. Want dan ga je ze namelijk reserveren. Dus in die zin leidt het tot een ander dan een zuiver netto resultaat van Delfland. Dat is één. Twee, blijft overeind staan dat je daarmee een ongelijkheid tussen de verschillende belastingsubjecten creëert. Waarom zou je dat voor de ene wel doen en voor de ander niet doen. Maar los daarvan, ik zou hem te stelligste willen ontraden. En ik zou ook voor deze discussie willen verwijzen naar de kostentoedelingsverordening en de wijziging die eventueel waterschap breed in de belastingsysteem ingevoerd zouden kunnen worden. Tot zo ver mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jans.

Mevrouw Jans: Voorzitter, ter interruptie. Het woord kostenneutraal is gebruikt. En u zegt daarvan dat klopt niet. Technisch is dat inderdaad zo. Het is saldoneutraal. Dat is even voor het publiek. Het is saldoneutraal. En het heeft dus geen consequenties voor de begroting. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Simon.

De heer Simon: Ja dank u wel voorzitter. Om een gegeven moment moet je naar een haakje zoeken om je verhaal op te hangen. En ik weet dat er nog een motie komt van AWP. Maar het is een goed moment om ons in de herinnering te houden dat de Unie op 13 december gaat beslissen over een strategie met een nieuw belastingstelsel. Laat ik ook in herinnering nemen dat de commissievergaderingen 3 december zijn, of 4 december, ik heb die datum. Maar dat de VV pas op de 19^e besluit. Wij hebben deze discussie over de belastingen al eerder gevoerd in de vorige college. Daar bleek dus dat het voorstel van de Unie, ja, niet helemaal prettig gevallen was. Ik heb alvast gekeken naar de nieuwe voorstellen die nu worden uitgewerkt. Er zijn een achttal punten. Daar kwam ik tot mijn verbazing tegen dat een aantal punten die wij in onze VV ter besluitvorming al hadden meegegeven, zoals bijvoorbeeld differentiatie huishoudens, dat dat niet meegenomen is. Dus we moeten goed kijken hoe wij dit onderwerp, want dat komt al heel snel.

De voorzitter: Ja.

De heer Simon: Goed kunnen begeleiden in de VV. Want 13 december is al heel snel.

De voorzitter: Ja.

De heer Simon: En misschien staan we dan alweer buiten spel.

De voorzitter: U ... Mijnheer Ouwendijk wilt u daar nog op reageren?

De heer Ouwendijk: Ja, daar

De voorzitter: Want strikt genomen staat dit niet, heeft dit niet te maken met de begroting. Dit is over, zeg maar de belasting.

De heer Ouwendijk: Mijnheer de voorzitter wat mijnheer Simon stelt daar kan ik het wel helemaal mee eens zijn. Op 3 december hebben we een commissievergadering. En in die commissievergadering komt aan de orde een voorstel van de Unie waarin het proces geschetst wordt om te komen tot aanpassing van het belastingsysteem. De bedoeling is dat we ten aanzien van het proces op 3 december bij de commissie de gevoelens ophalen. En daarmee onze vertegenwoordiger de Dijkgraaf in het bestuur van de Unie de gelegenheid geven om te reageren op het procesvoorstel wat daar ligt. En uiteindelijk moet dat leiden, want kijk de kern van dat voorstel is dat 21 waterschappen weer gezamenlijk in een kamer gaan zitten en gaan proberen om eerst over drie en later misschien over acht punten overeenstemming te bereiken. En daar komt dan een voorstel uit waarover wel de waterschappen natuurlijk nog moeten beslissen. Hier gaat geen, dit gaat echt om het proces. En ja, ik realiseer me ook dat er in dat proces al een aantal zaken genoemd worden waardoor het misschien een beetje diffuus voorstel geworden is. Maar vooralsnog gaat het alleen om procesvoorstellen. En als er echt iets aangepast moet worden. Als er echt, stappen die genomen moeten worden door de Unie, dan komt dat nog bij de waterschappen voorbij. Dus ook bij het waterschap Delfland. Tot zover.

De voorzitter: Mijnheer Middendorp. Ik zie nog één interruptie.

De heer Middendorp: Voorzitter ik hoorde wat verhalen nu toelichten over hoe het proces bij de Unie zou gaan naar aanleiding van de waterschapsbelasting of de voorstelling om dat te wijzigen. En ik had u aangegeven daarvoor heb ik een motie, inderdaad vreemd aan de orde, maar ik begrijp dat het nu de orde is. Dus zal ik die motie nu maar indienen. Of wilt u dat dan toch apart behandelen?

De voorzitter: Ik ... Mijn voorkeur zou zijn om die motie apart even te behandelen en dat we nu de discussie afronden ten aanzien van de begroting. En daarmee wil ik eigenlijk voorstellen, mijn collega Egas heeft u nog behoefte te reageren? Mede naar aanleiding van de discussie over de motie energie.

De heer Egas: Mijnheer de voorzitter ik wil daar nog graag even kort op reageren van de urgentie is ons duidelijk. En daar zijn ook de plannen voor gemaakt. En we zien dan de motie ook als een stimulans daarvoor, maar niet noodzakelijk om die urgentie bij ons onder de aandacht te brengen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik even naar de linker kant. Is er nog behoefte om te reageren. Hetzij mevrouw Koop, hetzij mijnheer Belt. Mijnheer Belt niet. Mevrouw Koop? Zo.

Mevrouw Koop: Nee voorzitter dank u wel.

De voorzitter: Nee, dank u wel. Dan wil ik nu aan u voorlezen het amendement. Het amendement is ingediend door alle leden van de AWP fractie. En dat stelt: ondergetekende stellen het volgende amendement voor op de begroting 2020 aan het besluit toe te voegen. Een punt 5: een afzonderlijke reserve meer opbrengsten watersysteem ingezetene in te stellen. Punt 6: de meeropbrengsten uit de watersysteemheffing die voortvloeien uit meer huishoudens dan begroot, meer woningen dan begroot en/of hogere WOZ waarde van woningen dan begroot, aan de reserve meer opbrengsten watersysteemheffing ingezetene toe te voegen. En dan punt 7: deze reserve alleen te gebruiken voor dempen van de watersysteemheffing voor ingezetene huishoudens en huiseigenaren. Dat is de motie. Ik stel nu voor dat wij, wij hebben alle vragen ook in tweede termijn beantwoord, dat we nu overgaan tot stemming voor de amendementen en de moties. En de eerst ... Wat ik voorstel dat is dat we eerst het amendement zoals ik dat nou net heb voorgelezen in stemming brengen. Is er behoefte nog aan een stemverklaring. Zo niet. Mijnheer Hombergen?

De heer Hombergen: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Het gaat nu over het amendement van de AWP in zake de meeropbrengst watersysteemheffing. Als PvdA begrijpen we heel goed het achterliggende doel van de AWP en dat steunen we ook. Echter deze specifieke amendement kan resulteren in allerlei postjes. Want uit dit amendement kunnen ook weer een heleboel andere potjes gecreëerd worden. En dat kan ook er toe leiden dat wij een behoorlijke fluctuatie krijgen in de belastingen van jaar tot jaar. Dus hoezeer we ook het achterliggend doel hiervan steunen denken wij niet dat dit amendement de juiste route is. Wij zullen het amendement dan ook niet steunen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zag ook mijnheer Hofman.

De heer Hofman: Ja dank u wel voorzitter. Ook wij steunen dit voorstel amendement niet. Waarom? Omdat wij vanuit de fractie toch bij bestudering constateren dat het in strijd is met de Waterschapswet. En dat het daarom ook niet wordt gestemd. En dat je via dus de vaststelling van de tarieven kan je dus dit verdisconteren in de finale tariefstelling. Dus wij stemmen dan om deze reden ook niet in. Omdat er andere mogelijkheden zijn die hetzelfde doel kunnen bewerkstelligen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wil ik ... Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ja dank u wel. Ook wij stemmen niet in met dit amendement. En om de volgende rede, er staat alleen dat de meeropbrengst voor het gedeelte voor de ingezetene apart zou worden gereserveerd. Dan zou je het ook voor andere moeten doen. Als we even terugkijken naar de Burap die we besproken hebben in september dan zien we dat bij bedrijven 4 ton extra is opgehaald. Ik weet niet hoe je dat wil uitleggen als dat, dat gaat in ieder geval terug naar de algemene reserve waar iedere ingezetene van Delfland mee te maken heeft. We gaan hier een eigen potje. Dit is ook in tegenstrijdigheid met wat in het vorige college al in 2015 waar de AWP ook in het college zat, heeft ondertekend. Om de reserves voor de egalisatie zo te laten staan, dat er niet aan toegevoegd zou worden. Zodat dat dat blijft. En de meeropbrengst zou gebruikt worden voor de aflossing in 2023. Mocht het wel zo zijn dat je dit wilt doen. Dan zou ik als advies mee willen geven, bij de jaarrekening, bereken wat elke categorie, elke categorie dus niet alleen ingezetene, heeft opgebracht. En wat van resultaat als dat heeft op de lange termijn voor onze schulden. Want ons bestuursakkoord blijft overeind dat wij de schulden zullen afbouwen. En van daaruit wil ik een redenatie maken en niet zo maar dit amendement doen. Dank u wel.

De voorzitter: Dan zag ik ook nog mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Ook namens Water een korte stemverklaring geven. Wij zijn ook niet voor dit amendement. En dat komt omdat wij denken dat als er meer opbrengsten zijn, gezien alle uitdagingen waar het waterschap voor staat, dat die ook bijvoorbeeld voor klimaat, adaptatie of mitigatie of biodiversiteit of whatever gebruikt kunnen worden.

De voorzitter: Dank u wel. De heer van Valkenburg. En daarna kom ik bij mijnheer ... We gaan een beetje ... Mijnheer van Valkenburg.

De heer Van Valkenburg: Ook de VVD zal niet instemmen met dit amendement. Vanwege de eerder genoemde redenen door andere partijen al.

De voorzitter: Mijnheer van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Ja ook wij zullen niet instemmen. Dit is een verschuiving van opbrengsten en uiteindelijk gaat dat om het aflossen van de schuldenlast. En zal die rekening dan alsnog bij, ook bij de ingelanden terecht komen. Dus dit is puur, nou ja laten we maar zeggen, excel systematiek.

De voorzitter: De heer Jansen.

De heer Jansen: Als laatste, wij zullen ook niet instemmen met dit amendement. Ook vanwege de doelstelling om de schuldenlast te verminderen en niet om extra potjes aan te leggen.

De voorzitter: Dank u wel de heer Jansen. Dan wil ik nu dit amendement in stemming brengen. Mag ik de leden vra... Mevrouw Jans.

Mevrouw Jans: Excuus. Voorzitter ik wil graag als laatste het woord hebben dus ik geef nu even het woord aan degene die nu aan het woord is.

De voorzitter: Nee, ik wil ... Ik begrijp... U geeft niet het woord, dat doe ik. Dus als u het woord wilt hebben dan kunt u het woord krijgen. Maar, tenzij uw bedoeling is om, dat iemand anders wil spreken.

Mevrouw Jans: Voorzitter ik dacht dat meneer Jansen nog iets wilde zeggen. En ik wilde na hem, na mijnheer Jansen iets zeggen.

De voorzitter: Nou dan heeft u nu het woord. Alstublieft.

Mevrouw Jans: Gezien alle verklaringen die afgegeven hebben stellen wij voor dit amendement niet in stemming te brengen. En trekken wij deze terug. Ik wil nog wel kort even iets hieraan toe voegen. Het voorstel is saldoneutraal en heeft dus geen consequenties voor de schuldenpositie. Want een schuldenpositie is meegenomen met de begroting. En het lijkt ons een uitstekend idee om hier bij de jaarrekening naar te kijken en dan in het perspectief van alle categorieën, zodat we die discussie op dat moment kunnen voeren. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is het amendement ingetrokken, hoeft het niet in stemming gebracht te worden. De motie Energie voor Delfland is al heel veel over gezegd, dus ik stel voor om deze motie nu direct in stemming te brengen. Mag ik vragen de leden die voor de motie zijn, Energie voor Delfland, de hand op te steken?

De voorzitter: Iedereen moet stemmen dus, en dan vraag ik nu de leden die tegen deze motie zijn? Heeft u gestemd? Even voor de duidelijkheid, dus tegen? Ja, oké. Dus dan is de uitslag van de stemming dat 15 leden hebben voor gestemd, 13 leden hebben tegen gestemd. Dan is de motie aangenomen. En het DNH zal deze motie meenemen in het volgende overleg en dan schriftelijk reageren hoe we met de motie verder zullen omgaan.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Mag ik nog even vragen?

De voorzitter: Wie? Ja, mevrouw Dijkshoorn?

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Het is een beetje rommelig geweest met wat er nu precies, duidelijk in die motie staat. Dus ik zou wel eerst graag willen weten wat er nu in die motie is. Het is wel toelichting, niet. Dat wil ik graag weten. Dank u wel.

De voorzitter: Voor de duidelijkheid. Ik hoop niet dat we hiermee de stemming over hoeven te doen. Maar eerder is gezegd dat, er is een toelichting die staat er ook op de schermen. Maar die is een toelichting, maar die maakt

niet deel uit van de motie zelf. De motie zelf, het verzoek was het college om een aanvullend investeringsplan op te stellen voor de opwek van Delflands eigen elektriciteit en hiervoor de samenwerking te zoeken met onze partners in de regio. En in het bijzonder de aanliggende waterschap en HVC en/of andere met Delfland verbonden partijen. Deze motie, dit verzoek, is aangenomen door de VV met 15 stemmen voor tegen 13 stemmen tegen. DNH neemt dit verzoek nu in beraad en zal daar schriftelijk op reageren naar de VV hoe we met dit verzoek zullen omgaan. Dan ...

De heer Schouffoer: Voorzitter. Ja, dan heb ik toch wel een vraag. Want er wordt hier in het stemgedrag van de leden van het college bijzondere invulling gegeven aan collegiaal bestuur. En die verwondert mij. Ik had verwacht dat als er twijfel was binnen het college over deze motie, en met name van de portefeuillehouder die er over gaat die in de eerste termijn zegt hij is overbodig want dit doen we al en dit steunen we. Dan toch tegen de motie gaat stemmen. Ik had verwacht dat als u daar twijfel had over deze motie dat u dan schorsing zou hebben verzoeken om daarna als college met één mond te spreken. En nu zie ik dat de helft van het college voor die motie stemt en de andere helft tegen. En dat verwondert me bijzonder.

De voorzitter: Dank u wel voor de opmerking. Maar ik blijf bij ... We zullen erop terug komen. En daarom is het goed om ... Dan wil ik, ik wil nu eigenlijk de besluitvorming van dit punt afronden. En daarna schorsen, dat we naar beneden gaan om de, want we lopen echt achter. Zodat de Cruquius kaart onthuld kan worden. Daarna komen we hier terug om het tweede besprekingspunt te behandelen. Maar dan ga ik ...

De heer Hombergen: Voorzitter. Een heel klein punt van orde. Hoe groot is het aantal aanwezigen? Is dat 28 of 29 nu?

De voorzitter: 28 heb ik begrepen. Ja.

De heer Hombergen: Akkoord.

De voorzitter: Mag ik, heeft u twijfels over de stemming? Of ...

De heer Hombergen: Wij vroegen ons af. We hebben 1 lid van de VVD. Ah, akkoord.

De voorzitter: Oké.

De heer Hombergen: Ik zie met handengebaren wat er aan de hand is.

De voorzitter: Prima. Maar ik heb alle vertrouwen in mijn linkerhand hier. Dat het ...

De voorzitter: Dan ga ik ... Waar is, wacht even. Dan ga ik nu terug naar het besluit. Wacht even, even kijken. Kan dat anders in beeld gebracht worden? Even kijken. Maar ik moet even, hier zitten we. Dan gaan wij, ja. Even kijken. Hier hebben wij ... Dan komen we bij het besluit over de begroting. Ik heb daar één, er zijn twee opmerkingen over gemaakt, er is één opmerking over gemaakt. Dat is bij de overweging om duidelijk te maken dat er geen bedenkingen zijn ingediend. Daar zijn we ons niet bewust van.

De voorzitter: Geen bedenkingen. Bij de overwegingen omdat, en ik wilde, er is nog één kleine aanpassing onder 4b. Daar staat nu het ontwerpkrediet voor vervangingsinvesteringen. Dat moet zijn: het ontwerp- en uitvoeringskrediet voor vervangingsinvesteringen. Dus een tekstuele aanpassing. Maar het gevraagde besluit is de programmabegroting 2020 zoals opgenomen in bijlage 1 die vast te stellen, kennis te nemen van de meerjarenraming 2021-2024 als onderdeel van de programmabegroting 2020 zoals opgenomen in bijlage 1. Kennis

te nemen van de brief aan de VV zoals opgenomen in bijlage 2. Onder punt 4a het investeringsplan voor vervangingsinvesteringen in het watersysteem zoals weergegeven in bijlage 3 ten bedrag van € 5.361.300 inclusief BTW vast te stellen. Het ontwerpkrediet en uitvoeringskrediet voor vervangingsinvesteringen in het watersysteem ten bedrag van € 5.106.300 inclusief BTW beschikbaar te stellen. En ten slotte kennis te nemen van beantwoording technische vragen zoals opgenomen in bijlage 4. Wie is akkoord, wie stemt voor dit besluit. Graag ... Ik kijk even. Dan zie ik, wie stemt tegen? Dan zijn er 3 stemmen tegen en 24 stemmen voor. Dan is hiermee het besluit genomen. Dank u wel.

De heer Simons: Voorzitter, ik had gevraagd om een, ja nu heeft u al geslagen, maar om met stemverklaringen te werken. Want dit is nu allemaal verbazen van goh, de Partij voor de Dieren die stemt opeens tegen. Dit, nou toch wel lopen gooien met best wel veel complimenten. Maar ja, u begrijpt wel, en dat heeft te maken met het volgende agendapunt. Er wordt verwezen naar, helaas, de muskusratten. En op dat punt zijn wij ook inhoudelijk niet blij met de begroting. Dus vandaar dat wij hem afkeuren.

De voorzitter: Dank u wel. En zo dadelijk als we terug komen gaan we praten over dat tweede bespreekstuk. Ja. Dan wordt er mij nog iets ingefluisterd, de vergadering duurt wat langer er is geen rekening ook gehouden met lunch. Dus als u terugkomt van de kaart kunt u ook een broodje nemen. En ik stel voor dat wij om, even kijken, 12:30 uur de vergadering hervatten om dan bij het besprekingsstuk gemene muskusratten te komen. Dank u wel.

B.02 Verlengen overeenkomst kosten voor gemene rekening muskusrattenbeheer West-Midden Nederland

De voorzitter: Dames en heren ik heropen de vergadering. We zijn aangeland bij bespreekstuk 2 verlengen overeenkomst kosten voor gemene rekening Muskusratten beheer West- en Midden Nederland. Ik wil graag portefeuillehouder mijnheer Ouwendijk de gelegenheid geven om een paar inleidende opmerkingen te maken.

De heer Ouwendijk: Dank u wel mijnheer de voorzitter. In de commissie hebben wij uitgebreid gesproken over het, hoe heet het, het voorstel kosten voor gemene rekening van bestrijding van de muskusratten. In het gebied van de betrokken waterschappen. Er is toen al het nodige over gewisseld. En ik meen mij nog te herinneren dat in ieder geval de Partij voor de Dieren dat in de VV nog aan de orde wilde stellen als bespreekstuk. Ik heb daar verder even niks aan toe te voegen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Ouwendijk. Dan geef ik, dan breng ik het voorstel in beraadslaging. En ik geef mijnheer Simon, mevrouw van der Linde, wie wil het woord voeren?

De heer Simon: Oh, ja.

De voorzitter: Mijnheer Simon.

De heer Simon: Dank u wel voorzitter. Ja ik wil, ik ben er echt vandaag helemaal van in de war van welke kant we gaan beginnen. Ik snap de geste. Omdat dit inderdaad voor ons een allerbelangrijkste punt is. Sterker nog dit was het speerpunt van ons verkiezingsprogramma. Hier hebben we ook, dacht ik ook in het bestuursakkoord, scherp gelet op onze belangen daarin gewaarborgd werden. Maar helaas tot mijn teleurstelling, misschien moet je dat ook wel zo noemen, is dat niet gebeurd. En mijnheer Ouwendijk de portefeuillehouder benadrukt terecht dat wij, in de commissie hebben we best inhoudelijk een discussie gehad. Dat ga ik natuurlijk niet over doen. Al zal ik het iedereen aan raden om dat maar wel te lezen, want daar staan toch nog wel wat interessante dingen in. Ik hou me nu puur over het proces en over het bestuursakkoord. En laat ik dan beginnen over het proces. Het proces begint eigenlijk al rond februari, dat er stukken vanuit de Unie beschikbaar zijn richting de VV. Ik heb ook even bij een

aantal waterschappen gekeken. En dan blijkt dus dat bij alle waterschappen het besluit van de Unie om terug te dringen tot de landsgrenzen, bij alle andere 20 waterschappen is dat gewoon behandeld. En tot mijn grote verbazing natuurlijk in Delfland niet. Dat vraagt ook om een uitleg. En dat zet ik ook neer als vraag. Van hoe kan dat dat wij als VV niet eerder mee zijn geconfronteerd. Dat is wel heel belangrijk. En dan wil ik ook wel meegeven dat er een aantal waterschappen hebben dat inderdaad voor de verkiezingen behandeld. Maar er zijn ook zeker waterschappen die dat na de verkiezingen hebben behandeld. En daar zijn wel suggesties richting de Unie gedaan wat misschien de besluitvorming had kunnen beïnvloeden. Maar goed, dan terugkerend op ons eigen bestuursakkoord. Zoals ik al zei, ik heb echt getracht om de belangen voor de Partij voor de Dieren te waarborgen. En dan ga ik gewoon terug naar de tekst waar het eigenlijk om gaat. En mijn collegaatje zij het al een beetje van ja, is dit besluit wel passend. Voldoet dit wel aan het bestuursakkoord. Nou ik ga hem nog iets scherper zetten. In het bestuursakkoord staat: 'ons streven is om natuur en dieren te ontzien in ons beleid en werkzaamheden'. En ik vind dat dit voorstel daar, ja dat dat daar niet in past. En eigenlijk wil ik het daarbij ook laten. Dus ik vraag het college op, en misschien ook wel de VV om hierop te reageren, waarom dit voorstel past in deze tekst van het bestuursakkoord waar duidelijk staat dat ons streven is om natuur en dieren te ontzien in ons beleid en werkzaamheden? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan stel ik voor dat ik nu het rijtje op die manier af ga. Mijnheer Middendorp.

De heer Middendorp: Voorzitter dank u wel. Het is inderdaad uitgebreid aan de orde geweest. Ik zal u de korte samenvatting geven van het standpunt van de AWP, gezien de tijd. Wij zijn van mening dat het besluit om de muskusratten uit te roeien tot aan de landsgrens verdedigbaar en correct is. Ondanks dat dat niet uit het onderzoek zo duidelijk naar voren komt zoals van sommige kanten is gesteld. Wij geloven dat daarmee aan de doelstelling van zo min mogelijk dierenleed in de toekomst wordt voldaan. Tegelijkertijd zijn het inderdaad hele dure muskusratten. En zoals onze collega partij Water Natuurlijk heeft gesteld is het bedrag wat aan muskusratten wordt uitgegeven een veelvoud van het bedrag dat wij aan biodiversiteit uitgeven. Tweede punt. Wij hebben met tevredenheid gezien dat er in het voorliggende besluit onder puntje m wordt gezegd dat er gekeken wordt naar de mogelijkheid om het takenpakket van de dienst muskusrattenbestrijding te verbreden. En ik zou graag een toezegging hebben van de portefeuillehouder dat daar ook inderdaad serieus naar gekeken wordt. Om maar wat te noemen, de bevers, zoals we in de kranten hebben kunnen lezen. Wordt in Limburg inmiddels bejaagd. Hij zit in Nieuwkoop en in Rhoon bij Rotterdam. Dus het is een kwestie van tijd voordat de bever ook, de iconische bever begrijp me niet verkeerd ik vind het ook leuk als die er is, in de Vlietlanden z'n werk gaat doen. Maar het is belangrijk dat dit door een deskundige dienst wordt aangepakt. En niet, ik zie nog geen medewerkers van Delfland met een schepnet en een lange stok door het land jagen. En natuurlijk, het zal u niet verbazen, wij vinden ook dat de dienst muskusrattenbestrijding een rol zal spelen in het terugdringen van de overlast door de rivierkreeftjes. Dus ik vraag, ik zal even samenvatten. Ik vraag de portefeuillehouder om een toezegging om werk te maken van dat plan om die taakuitbreiding ook echt te laten plaats vinden. Dat dat niet iets is voor de lange termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer van den Berg.

De heer Van den Berg: Dank je wel voorzitter. Voor ons ligt de overeenkomst verlengen, voortzetten van deze GR. Vanaf 2011 tot 2020 loopt deze periode. We zien dat de inspanningen die we gezamenlijk met 6 andere waterschappen in het Westen zeg maar tot resultaten heeft geleid. De vangsten lopen terug, we zijn op de goede weg. En dat doen we niet om een bepaalde diersoort te elimineren, maar dat het gewoon onze veiligheid raakt. Ik herinner met nog heel goed zeg maar dat half jaren tachtig, dat ik voor het eerst bij ons in Schipluiden achter in het land één van deze eerste dieren zag verschijnen. Ik denk dat we hier in ons waterschap één van de laatste waren

waarin we echt de populatie zagen toenemen zeg maar ten opzichte van overig Nederland. Dat heeft alles te maken met de veiligheid en de ondermijning van onze dijken. Ik denk dat het een utopie is dat we kunnen toewerken naar het terug dringen tot aan onze landsgrenzen. Maar de inspanning die we de afgelopen jaren gedaan hebben met onze gezamenlijke partners. Want als die het alleen doet dan komt zeg maar van de overige kant, dan komt dat weer opnieuw. Dus die samenwerking die is heel goed. En die zou ik ook heel graag, en daar ondersteun ik mee de AWP woordvoerder, dat we meer diersoorten hebben die prachtig zijn als we zeg maar, als ze een hele kleine populatie. Maar als ze ons van lieverlee zeg maar door aantallen enorm veel overlast gaan geven, dat we daar ook op tijd naar kijken. En de rivierkreeft is er één van. De ganzen zijn anderen. En in die zin zou het goed wezen, zeg maar, om mensen die in het veld zijn en die een bepaalde soort moeten vangen. Dat er ook oog is om die mensen ook zeg maar op andere taken te zetten waarin we van vinden dat dat ook nodig is om de populatie in toom te houden. Ik denk zelf niet dat we zeg maar zo ver komen dat we over tien jaar geen last meer hebben. We moeten er alert op blijven en dat betekent gewoon dat we zeg maar nou ja, beleid voort moeten zetten. En daar is ook onze fractie van overtuigd. En in die zin steunen we deze verlenging van deze overeenkomst.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Ja voorzitter dank u wel. In de commissie is afgesproken om niet het hele debat over te doen dus dat gaat volgens mij hartstikke goed en dat wil ik voortzetten. In ieder geval dank voor de nazending nog voor de andere stukken. Waterveiligheid is wel één van de belangrijkste dingen voor de VVD. Daarvoor zijn we natuurlijk in het leven geroepen als Hoogheemraadschap. Nou de beschreven manier van bestrijden is gewoon efficiënt en het is de meest diervriendelijke manier om op deze schaal toe te kunnen passen. Dus wij steunen het voorstel daarom.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Hofman.

De heer Hofman: Ja voorzitter dank u wel. Ook wij steunen het voorstel. Wel met de kanttekening dat het voor ons een worsteling is als fractie vanwege ook de schepping en de natuur die bij ons hoog in het vaandel staat. Wel willen wij aangeven dat Delfland zijn eigen beleid kan voeren binnen het raamwerk van landelijk beleid. Wij denken dan aan de nieuwe DNA proeven die gedaan zijn. Dat er niet onnodig gedood hoeft te worden. Maar dat je dus gewoon kolonisatie van muskusratten voorkomt. En dat daardoor ook minder schade wordt toe gebracht aan deze diersoort. Dat het niet onnodig is. Dus dat je het voor bent preventief. Wij zijn ook voor een verbreding van de inzet op een breder spectrum, want alles hangt samen. Dat je niet focust op één diersoort, maar het ook breder beschouwd. En we hechten er wel aan dat Delfland wel zijn eigen beleid kan voeren binnen het raam van het landelijk beleid. Want het is een landelijke regeling, maar dat is geen wet. Dus ik hecht er wel aan dat wij dus ons eigen plan trekken wat betreft de bestrijding.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Jansen.

De heer Jansen: Ja, ook het CDA steunt het voorstel. Het natuurlijk niet een heel prettig besluit omdat je dieren gaat doden. En dat wil eigenlijk niemand. Maar ik denk dat we dat echt moeten afwegen ten opzichte van het veiligheidsrisico. En ja, dat risico is er wel degelijk. Als je kijkt ook naar wat we in de afgelopen jaren allemaal aan onderzoek is gedaan. Daarnaast, ja muskusratten zijn natuurlijk een exoot, en het hoort ook ingebed te worden in het exoten beleid wat wij hebben. En we kunnen niet zomaar onze eigen koers varen. Dus we moeten gewoon meedoen met het landelijke aanpak hiervoor. Ook gezien dat je, op het moment dat je nu maatregelen neemt, dan voorkom je eigenlijk in de toekomst dat er nog meer dieren gedood moeten worden. Ja dus het CDA steunt dit

voorstel. En nou ja goed, we hopen dat dit een tijdelijk voorstel is zodat we op een gegeven ogenblik ook geen muskusratten meer hebben.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Vissers.

De heer Vissers: Nou voorzitter dank u wel. In de commissie heeft de heer van der Burg aangegeven dat ook Water Natuurlijk, en daar werd al naar gerefereerd door mijnheer Middendorp, voor is dat er een bredere inzet is en aandachtsgebied voor de dienst. Dan denken wij niet alleen aan bestrijding maar ook, als ogen en oren van het waterschap en het inzicht voor ecologische diensten. Dat zijn de mensen die in het buitengebied actief zijn en daar een bredere blik kunnen hebben dan slechts gericht op de taak die ze uitvoeren in het beheer van muskusratten. De landelijke beleidsvisie staat hier nu niet ter discussie. Die is vastgesteld. Ik heb ook geconstateerd dat die ook in het verleden wel in iBabs gepubliceerd is. We kunnen er een heel inhoudelijke discussie over voeren. Wat hier voor ligt is de verlenging van de overeenkomst om het gezamenlijk aan te pakken. Daar stemt Water Natuurlijk mee in.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Verhage.

De heer Verhage: Ja dank u voorzitter. Ook fractie Bedrijven is voor verlenging van deze overeenkomst. Resultaten zijn goed en laten we het alsjeblieft onder controle houden. En daarnaast zijn wij ook voor de eerder genoemde verbreding van de taken bij die mensen die het gebied zo goed kennen op hun duimpje. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Fekkes.

De heer Fekkes: Ja voorzitter kort, deshalve kan ik mij aansluiten bij het betoog van mijnheer van der Berg. Wij zijn ook niet zo voor dieren doden. Maar veiligheid gaat toch voor alles. En dan heb ik ook nog een vraag die mij intrigeert, Partij voor de Dieren heeft net tegen de begroting gestemd ook in relatie met dit onderwerp. Hoe willen zij aan de medewerkers uitleggen dat ze eigenlijk vinden dat ze geen salaris moeten krijgen?

De voorzitter: Mijnheer ... Als u dat wilt. Interruptie mijnheer Simon.

De heer Simon: Ja, daar wil ik wel op reageren. Nou als mijnheer Fekkes had gehoord, was ik wel heel erg verrast. Ik heb ook ingesproken na de hamer. Ik had al aangegeven om een stemverklaring te doen. En onze intentie was niet om de begroting af te keuren, maar puur dit onderdeel van de muskusratten, dat dat gewoon ons punt is van discussie wat we nu hebben. Dat wij de begroting akkoord vinden, maar dat we die regel op pagina 11, dat kunnen wij niet steunen. Dus het is gewoon helaas door de chaos een beetje verkeerd eruit gekomen. Ik hoop dat de medewerkers nu gerust zijn, dat er gewoon wel gewoon salaris is. Dus ...

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Fekkes: Ik ben ook gerust voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel voor de verduidelijking. Mevrouw van Hijlckama Vlieg.

Mevrouw Van Hijlckama Vlieg: Dank u wel voorzitter. Het is goed dat de Partij van de Dieren ons zo af en toe eens goed bij de les houdt. Het gaat om het respect voor alle leven en het is een kwestie van beschaving. Wilde ik maar even noteren. Wat ons betreft is het meest diervriendelijke en beschaafde dat wij hier goed doorpakken naar een populatie van 0. En dat er geen kans bestaat op her populatie. Wel zouden we willen aanbevelen om zo vroeg mogelijk al afstemming te plegen met de gebieden buiten onze grens omdat daar natuurlijk samengewerkt moet worden dus zo vroeg mogelijk mee beginnen en niet wachten. We hebben ook begrepen dat er met regelmaat

twee keer per jaar gerapporteerd wordt aan bestuurlijk overleg en dat er twee keer in de periode echt een evaluatie plaatsvindt. We houden ons aanbevolen voor de ervaringen die dat oplevert. We zien ook dat er ingezet wordt op innovatie op verschillende manieren: drones, EDNA, speurhonden et cetera. Dat zou mooi zijn als dat de effectiviteit kan vergroten. We zien een zwakte echt in de organisatie en dat is de leeftijdsopbouw en het feit dat het hier om zware arbeid gaat. We zien ook dat daarmee rekening wordt gehouden en we denken dat de verbreding van het takenpakket ook in dat verband een goede zaak is. Nou ja, tenslotte we kunnen ons verenigen met de beleidsvisie en we kunnen instemmen met het gevraagd besluit. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. dan geef ik nu het woord aan portefeuillehouder de heer Ouwendijk. Nog een interruptie.

De heer Simon: Ja, dat is zo grappig als je van tevoren al aankondigt dat je een motie in gaat dienen en dat het inderdaad handiger is als in de eerste termijn de Hoogheemraad daarover kan antwoorden, dus ik dien alvast mijn motie in.

De voorzitter: Dank u wel. Motie Muskusratten ingediend door de drie leden van de Partij van de Dieren. de verenigde vergadering verzoekt het college om het voorstel verlengen overeenkomst kosten voor gemene rekening Muskusratten beheer West Midden Nederland in te trekken, een nieuw voorstel op te stellen rekening houdend met de wensen uit het bestuursakkoord om dieren te ontzien bij de uitvoering van werkzaamheden binnen Delfsland en gaat over tot de orde van de dag. Dank u wel. dan geef ik nu portefeuillehouder Ouwendijk de gelegenheid om te reageren.

De heer Ouwendijk: Dank u wel, de heer de voorzitter. De heer Simon die, de heer de voorzitter, die begon zijn betoog met een opmerking te maken over de procedure die gevolgd is met betrekking tot de stukken van de Unie van waterschappen. Ik onderschrijf dat. Dat verdient geen schoonheidsprijs, dat hadden we wellicht wat nadrukkelijker kunnen doen. Dan hadden we over dit punt in ieder geval nu niet van gedachten hoeven te wisselen. Ik ben het daar, ik conformeer mij daar ook helemaal aan. Wat ik nog wel als opmerking daarbij wil plaatsen, is dat toen dat stuk behandeld werd bij de Unie van waterschappen, dat 21 waterschappen, dus los van Delfland, dus 20 waterschappen voor dat voorstel hebben gestemd. Dan de opmerking van de heer Simon dat het niet zou passen in het bestuur programma. Ja, dat is zonder daar nou een hele strakke tekst en woord uitleg op te plegen, kijk het gaat natuurlijk niet alleen om wat er staat maar het gaat ook om de strekking van het verhaal en wat ze met dat bestuursakkoord ooit beoogd hebben. En de eerste insteek, ik merk dat ook wel uit de reacties in de verenigde vergadering nu, daar ging het om veiligheid. Dat is een van de hoofdtaken van Delfland en dan wordt een andere afweging gemaakt als die de Partij van de Dieren maakt op het moment dat het bestuursakkoord er ligt. Ik begrijp hem en ik heb ook respect voor die andere mening maar het is niet het gevoel wat ik hier in de verenigde vergadering ophaal. We hebben bij het vaststellen van de begroting een verklaring gemist, dat klopt. Achteraf is die wel gegeven, dat was op zich ook duidelijk. Wat niet helemaal duidelijk was, was dat het uiteindelijk maar om een regeltje tekst ging. Dat zou ook op een andere manier gepast kunnen hebben. Maar dat is even een oplichting, opmerking ter zijde. In het algemeen, maar ik heb de heer Middendorp er ook over gehoord, beperken van dierenleed, denk aan biodiversiteit. Het verdwijnen van de Muskusrat draagt bij aan biodiversiteit. Dat is wat ik in de rapporten lees die hierbij gaan. En opmerking, en die heb ik ook bij meer fracties gehoord.

De voorzitter: De heer Simon.

De heer Simon: Tijdens, interruptie, kijk ik had natuurlijk het puntje biodiversiteit al de vorige keer al opgeschreven en ik heb hier een citaat letterlijk van de Unie van waterschappen en daar staat: wetenschappelijk gezien zijn die

relaties echter niet sterk onderbouwd. Dus je ziet dus over die biodiversiteit. Onderkend wordt dat de beoordeling van de effecten afhangt van het doel en het perspectief van de waarnemer. Het is nog ter discussie.

De heer Ouwendijk: Waarvan akte, de heer de voorzitter. Dan, de heer de voorzitter, maakte meerdere ook een opmerking over werk maken van taakuitbreiding. Die staat in het voorstel van de verdeling van deze kost al een beetje aangegeven wat de taken zijn van die medewerkers en ik denk dat je wel in algemene zin kunt stellen dat een soort van conciërge taak in openbare ruimte dat die daar natuurlijk zonder meer al bij zit want die loopt er buiten en je signaleert dingen en die breng je dan ook naar binnen toe. Andere taken voor zover ze in het bestek van de werkzaamheden passen moet ik zeker doen en ik zal daar een volgende keer bij de commissie ook, hoe heet het, goed over informeren van en hoe is nou precies die taak inplanning van de medewerkers geregeld. Is er ook ruimte om naar andere dingen te kijken? Dan moeten we dat zeker doen. Wel is aangegeven, en dat zit ook in deze nota verwerkt, dat op het moment dat we uitgevangen zijn dat er dan rekening mee gehouden wordt dat medewerkers andere taken doen en hetzelfde geldt op het moment dat die taken te zwaar worden. Dat is redelijk inspannend werk, iedereen heit die heeft dat wel eens een keer gezien wat daarvoor gevraagd wordt. De heer Van den Berg geeft aan dat de inspanningen uit het verleden het nodige resultaat opgeleverd heeft. Nou, we hebben allemaal wel eens plaatjes gezien van hoe het er uit zou kunnen zien en wat dan uiteindelijk nu het resultaat is. De heer Oostvogels merkt op dat waterveiligheid de doorslaggevende reden is om met dit voorstel in te kunnen stemmen. De heer Hofman, even als anderen, die geeft ook aan van denk aan respect voor dieren. het is een schepping. Zorg dat er evenwicht in is en hij appelleert ook aan het verzoek om te kijken naar verbreding van de inzet van de medewerkers. Nou wat ik daar zojuist al over zei. De heer Jansen die had het over veiligheidsrisico en ja kijk ook over de grenzen heen en dat is inderdaad waar. Muskusratten houden zich niet aan administratieve grenzen, dat is inmiddels wel duidelijk. En dat je nu ingrijpt, dat je later minder hoeft te doen dus wat je nu wegvangt, hoeft je later niet meer weg te vangen. De heer Vissers had het onder anderen over inzet op het gebied van ecologie. Nou, ik reken daar voor het gemak ook maar even die conciërge functie bij. Maar ik haal het gevoel erbij deze vergadering op dat ook nog eens goed gekeken moet worden naar die andere taken naast het vangen van Muskusratten. Dus daar mag u mij de volgende keer ook over aanspreken. Hetzelfde kwam bij Gebouwd vandaan, bij de heer Verhage, kijk eens naar die verbreding van die taken. En ik meende van de heer Fekkes te horen dat hij ook geen voorstander is van het onnodig doden van dieren. dat geldt denk ik voor alle aanwezigen van deze zaal. Mevrouw Hylckama-Vlieg had het over respect voor alle leven. Ik zou haast willen zeggen dat zou een vanzelfsprekendheid moeten zijn. En ook samenwerking met gebieden buiten Delfland. Ja, de Muskusrat, ik zei het net al, houdt zich niet aan administratieve grenzen. Gebruik ook de innovatieve zaken die er bij horen. Een van de mogelijkheden die we nu kennen om ook vast te stellen dat het gebied schoon is, is EDNA. Dan kun je niet alleen af gaan op de waarneming van de Muskusratten vangers maar ook wetenschappelijk vaststellen dat er geen sporen van Muskusratten op het gebied van DNA in het water aanwezig zijn. En de opmerking over de leeftijdsopbouw van de medewerkers. Nou, ik heb daar denk ik al wat over gezegd. Dat heeft aandacht en ook hoe de functies af moeten lopen, dat wordt ook in het voorstel genoemd. Tot zo ver, de heer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Voorzitter, mag ik een vraag stellen aan de Partij van de Dieren naar aanleiding van de motie die voor ons ligt? Dat is bij overwegende dat tweede streepje. Het bestuursakkoord ons niet verbiedt om een meer passender en diervriendelijkere oplossing toe te passen. Kan de Partij van de Dieren daar een toelichting op geven in de zin dat we iets kunnen bedenken wat we om toe te werken naar hetzelfde resultaat op een andere manier?

De heer Simon: Uiteraard maar zie ik dan ook hier meteen een opening om een andere methode toe te gaan passen? Moet ik dat ook zo zien? Ik had deze vraag ook al lang en breed meegenomen. Dit is in principe ook een stukje tekst wat in ons bestuursakkoord staat. Ik heb hem alleen nog scherper gezet richting meer passender en dus ook meer diervriendelijker want wij vinden ook dat de methode wordt wel omschreven door Unie als diervriendelijk maar is dus niet diervriendelijk. Er wordt nog steeds dood gemaakt en dat is gewoon jammer. Ik hoor gelukkig in de zaal heel veel mensen zeggen van ja dieren hoeven helemaal niet dood. Nou, dat is inderdaad de richting die ik dan zal op gaan en er zijn inderdaad gewoon passender maatregelen zoals, nou er wordt in het rapport wel verwezen naar bijvoorbeeld niet bestrijden. Dat is bijvoorbeeld in Zweden is dat met succes toegepast. Wordt niet meegenomen in de afweging. Je kunt preventieve maatregelen aanbrengen om gaafschade tegen te komen, daar kun je ook andere gaafschade van andere dieren meenemen. Er zijn echt legio van opties. Er wordt gesproken over inrichting van je habitat, er wordt zelf gezegd van dat talud soms zelf natuurvriendelijke oevers zouden kunnen helpen om gaafschade te voorkomen. Dus er zijn echt legio mogelijkheden. En ook qua strategie zijn er dus ook legio mogelijkheden alleen hier wordt dus gekozen op basis van een wetenschappelijk onderzoek waar ook de AWP zegt van nou dat hangt niet heel erg goed met elkaar samen. We moeten het groter zien dus we gaan terugdringen tot aan de grens. En alle andere opties worden niet meegenomen en dat vind ik nog steeds wel jammer want dat betekent dat ook die autonomie wat de ChristenUnie en SGP ook zegt van wij zitten hier zelf als Delfland, wij hebben zelf een keuze om iets te besluiten en we kunnen hier gewoon besluiten en zeker gezien het hele lage aantal wat hier gevangen wordt en dat het ook inderdaad geen enkele veiligheidsrisico is wat vaak wordt gezegd dan kun je nog wel veel meer doen. En dat is gewoon niet onderzocht en ook niet meegenomen.

De heer Van den Berg: De heer de voorzitter.

De voorzitter: De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Heel concreet heb ik gevraagd om een maatregel zeg maar die de populatie terugdringt of in stand houdt en dat mis ik volledig.

De heer Simon: Ja, dat heb ik in de commissie al geopperd en dat was al eentje echt op de grens van wat mijn partij toelaat maar wij hebben deze vraag ook uitgezet bij universiteit van Utrecht, daar zit een dierenkliniek of in ieder geval diergeneeskunde zit daar, en hebben we gevraagd van kijk we zitten met wilde katten die vangen wij en die steriliseren we. Is dat ook mogelijk voor Muskusratten en het antwoord daarop was dat is inderdaad mogelijk maar dat inderdaad ook niet meegenomen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Ouwendijk, heeft u nog aanvullende opmerkingen of kunnen wij over gaan naar de tweede termijn?

De heer Ouwendijk: Wat mij betreft tweede termijn, de heer de voorzitter.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Dan geef ik graag het woord nu weer aan de heer Simon.

De heer Simon: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel, de hoogheerraad voor het beantwoorden van de vragen. En ja de visie van de hoogheerraad is duidelijk en hij onderkent ook het feit van dat er toch partijen anders in staan dan de Partij voor de Dieren. Dat is nog best lastig want dan gaat het inderdaad nu over een minderheidsstandpunt en daar hebben we ook in het bestuursakkoord iets over gezegd. Dat er gewoon met respect mee omgegaan wordt en dat betekent ook dat je eerder bijvoorbeeld in het proces meegenomen wordt en dat je inderdaad, nu voel ik me een beetje verrast dat het zo geagendeerd wordt, ik zie ook mogelijkheden ook in het bestuursakkoord om, hoe wordt dat gezegd, dat de wens is om kwalitatief goede stukken in te brengen die ook keuzevarianten en

mogelijkheden biedt. Daar is hier ook niet van gebruik gemaakt. Het is gewoon een eenzijdige richting. Tuurlijk, hij komt van de Unie maar ik zeg wel van net we zijn best wel onafhankelijk, we kunnen zelf als Delfland echt wel beslissen wat het best voor ons is en we hebben dus, nogmaals ik wijs erop, wij hebben gewoon in het bestuursakkoord gezet wij streven ernaar om dieren en planten te ontzien. Ja, dat botst voor mij nog steeds. Je hebt nog steeds die mogelijkheden om dat wel te doen en dat betekent dus dat je, ik zei al het is nu eenzijdig aangevlogen, ik merk ook dat er best wel een heel negatieve gevoelens zijn met Muskusratten in de VV ook met was misverstanden. Ik hoor hier continue veiligheidsrisico's. Ik betwijfel dat. Maar als je meerdere varianten uitwerkt en je zou hier nu een echte diervriendelijke variant kunnen uitvoeren voor Delfland dan heb je twee varianten en dan kunnen we nog steeds kiezen, want dat is ook de wens vanuit het bestuursakkoord want dat heb ik net aangehaald, kijk dan met twee varianten kunnen mensen kiezen en dan zal je nog steeds zien dat ik aan het kortste lijntje trek maar dan heb ik in ieder geval een goede afweging. Ik vind dat nu wordt een beetje zo neergegooid van dit is het en we gaan dit doen en we hebben wel een discussie maar dat zijn vragen en antwoorden en het is eenzijdig. Maar goed, dat is de opmerking. Kijk, ik heb het voorstel ook gewoon heel goed voorbereid over wat er gevraagd wordt van ons en dat betekent dat wij onze autonomie van Delfland, om het maar zo te zeggen, die zetten we toch wel een beetje op scherp want er wordt wel gevraagd als je het voorstel leest dat Muskusratten bestrijding hier gewoon alle ruimte krijgt om te bestrijden en ook in natuurgebieden. We willen ook iets zeggen over ons maaibeleid. Ik denk dat dat al heel ver gaat. Ik denk juist dat die vergaande bevoegdheid ook nog eens een keer botst met wat wij hebben afgesproken. Dus ja, het is best wel complex. Nou ja, zoals ik al zei dit is ons stokpaardje om maar in dierentermen te gebruiken. Ja, we zien ook wel hoe de VV reageert, dat heb ik ook in de commissie gemerkt maar goed dat is ja spijtig.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Middendorp. Nee, geen behoefte. De heer Van den Berg, geen behoefte ook niet. De heer Oostvogels. De heer Hofman.

De heer Hofman: Ja, de essentie wat wij als fractie naar voren hebben gebracht dat je binnen het raam van de Unie een overeenkomst in je eigen lijn kan volgen volgens mij en in dat verband geeft de Partij van de Dieren aan dat we zelf onze eigen afweging kunnen maken hoe wij de bestrijding invulling gaan geven. Wat in de motie staat dat is eigenlijk onmogelijk om dan eigenlijk de algemene rekening, de verlening zeg maar te niet te doen want je hebt een afspraak gemaakt en daar kan je eigenlijk niet op terugkomen, mits de samenwerking met de andere waterschappen gewoon opnieuw herijkt wordt. Maar wij vinden wel dat er ruimte is om telkens in overleg met de algemeen bestuur te bezien hoe het met de bestrijding er voor staat en dat je daar ook de verschillende methodieken, wij hebben dus bepleit voor EDNA omdat dat dan niet tot onnodige kolonisatie leidt, om dat toch in samenhang met Delflands beleid dat uit te zetten.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Jansen, geen behoefte. De heer Fekkes, ook niet. Mevrouw Van Hijckama-Vlieg.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg: Dank u wel, voorzitter. Ik zou willen suggereren dat wij de intentie van de motie van de Partij voor de Dieren meenemen in de feedback die wij in de komende tijd krijgen op basis van de tussentijdse rapportages die in het bestuursoverleg daar aan de orde worden gesteld. En daarbij zou je je kunnen afvragen of het voldoende is dat wij uit het eigen huis van de Muskusratten bestrijding deze beoordelingen krijgen, evaluaties krijgen of dat er een onafhankelijke beoordeling aan gekoppeld zou kunnen worden. In ieder geval is het zo dat wij niet mee gaan met het intrekken van het voorstel.

De voorzitter: Dan mevrouw, de heer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Dank u wel, de heer de voorzitter. Ik ben even benieuwd wat er verstaan wordt volgens de PvdA onder de intentie van de motie want dan kunnen we scherp krijgen wat er eventueel het college al dan niet meegeven.

Mevrouw Van Hijlckama Vlieg: De intentie van de motie maar ik verifieer het graag even met de indiener die staat hier bij de overwegingen en dat is dat we een om natuur en dieren te ontzien bij de ontwikkelingen van beleid en de uitvoering van werkzaamheden. Dat is de intentie die hier geformuleerd is dus die kan je meenemen als je ziet hoe de uitvoering heeft plaatsgevonden.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de portefeuillehouder, de heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel de heer de voorzitter. Ik zou eerst even willen reageren op de tweede termijn van de heer Simon. Ik heb respect op de manier waarop hij dit onderwerp benadert en ik snap ook de problematiek die erbij komt kijken maar ik maak wel bezwaar tegen het beeld alsof er nu ineens Muskusratten verjaagd zouden worden en dat dit dan zomaar een uit de lucht gegrepen oplossing is. Er ligt een wetenschappelijke onderbouwing aan ten grondslag, het is een jarenlange ontwikkeling geweest. Ook in andere waterschappen is dit vraagstuk natuurlijk aan de orde want ook daar is dierenleed, onnodig dierenleed als ik het dan zo mag noemen, onderwerp van gesprek dus wij zitten aan het einde van een traject waarin een jarenlange ontwikkeling zit en die uiteindelijk in een soort van best of next best oplossing terechtkomt. Want uiteindelijk leidt het ertoe dat er geen Muskusratten meer zijn en dan hoeft je ze ook niet meer te vangen of te verjagen. Daaruit blijkt ook respect voor dieren. Dat zou ik in ieder geval even neer willen zetten. De heer Hofman, nou die bevestigt eigenlijk wat die in de eerdere termijn al zei. Daar heb ik niks aan toe te voegen. Met betrekking tot de sfeer en de intentie van de motie. Ja, ik zou de motie an sich willen ontraden. Ik heb respect en begrip voor de overwegingen maar uiteindelijk vind ik dat het veiligheidsaspect dat dat hier gewoon het zwaarste moet wegen en ook zijn wij heer en meester op eigen terrein. Ja, dat zijn we natuurlijk wel maar die Muskusratten die moeten zich dan ook aan de administratieve grenzen houden en op het moment dat die dat niet doet dan zijn afspraken die wij hebben met andere waterschappen in het kader van de Muskusratten bestrijding die zijn dan natuurlijk maatgevend. Want inderdaad, hier zitten nog wel 350 jaarlijkse vangsten maar als je kijkt naar het schema en het plan dan is er nog een forse inspanning die in het hele gebied geleverd moet worden en daar dragen wij dan ook aan bij. Ik zou het de motie ontraden en ik zou hierbij de tweede termijn antwoord.

De voorzitter: Dank u wel. Mijn vraag aan de indiener van de motie of u de motie gestand wil doen of wil intrekken?

De heer Simon: Ik zal daar een antwoord op geven dan wel voorzitter. Kijk, ik heb al gister heb ik u gemaaild dat ik ook nog een motie van treurnis heb opgesteld. Ik vind wel zeg maar dat de hoogheemraad wel open staat voor een aantal suggesties, bijvoorbeeld van de Partij van de Arbeid, van je ontraadt de motie maar de gedachtegoed nemen we mee. Laat ik dan zo zeggen dan ik ben niet van plan om de motie van treurnis in te dienen. Ik denk dat er nou wel genoeg over gezegd is en dat er ruimte genoeg is om dat niet te doen want ik denk dat bij iedereen in de VV wel duidelijk is dat hoe ik hier in zit en dat het toch wel ja, dit is eigenlijk het enige punt van mij in het bestuursakkoord en dat is nu weg. Dus u snapt van dat ik er op een bepaalde manier toch anders dan in zit hè. Dus ik heb nog wel nu eigenlijk ook weer geen enkele reden om in het bestuursakkoord te zitten, behalve dan dat we nog heel veel potentie in zit en ik ook voor de exoten moet gaan strijden straks want ik hoor hier ook wel hele vervelende verhalen over taakuitbreiding van Delfland wat helemaal niet wettelijk kan, maar goed. Dus ik ga straks die motie van treurnis niet indienen. Lijkt me ook wel goed. Ik wil er wel nog wel een dingetje bijvoegen en dat houdt verband met dit verhaal. Van ik heb in mijn motie van treurnis doe ik een oproep om een verbindingsoverleg in te richten. Dat verbindingsoverleg is een instrument uit de gemeente Pijnacker Nooddorp waar ook een

bestuursakkoord is met heel veel partijen die eens in het kwartaal bij elkaar komen om over dit soort onderwerp, waar gewoon een politieke discussie in zit, complexe zaken om daar met elkaar in een eerder stadium over te praten want dan zit ik er ook heel anders in. Want nu vind ik dat ik overdonderd word en daar voel ik me best wel pissig en ook de procesgang. Dus ik ga die niet indienen maar ik ga die motie wel indienen want dit is mijn politieke statement en ook mijn politieke, ik noem het maar Waterloo en daar moeten we dan gewoon maar de consequenties van nemen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is er behoefte bij de leden nog om een stemverklaring in te dienen, anders breng ik de motie nu in stemming.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel de heer de voorzitter. Ik wil een paar opmerkingen maken naar aanleiding van de opmerkingen die de heer Simon maakt bij de zogenaamde motie van treurnis. Ik zou het heel erg eng vinden, nee ik begrijpt dat u die niet indient maar ik zou het wel heel erg eng vinden als de band met de verenigde vergadering en de Partij van de Dieren in relatie tot het bestuursakkoord zich zou beperken tot dit enkele punt. Dat is een. Twee, dat verbindingsoverleg wat genoemd wordt en ik vind dat het een beetje buiten, ik word er wel voor aangesproken, maar dat het een beetje buiten het bestek van dijkgraaf en hoogheemraden valt. Ik vind dat is iets wat dan in het fractievoorzittersoverleg aan de orde gesteld zou moeten worden en dat is gewoon onderdeel van het project bestuurlijke vernieuwing. Ik denk dat het daar ook in thuishoort. Dat wilde ik nog even meegeven, de heer de voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor de toelichting. Dan breng ik nu de motie van de Partij van de Dieren in stemming, willen de leden die voor deze motie zijn hun handen opsteken? Dat zijn er twee. Willen de leden die tegen deze motie nu hun handen opsteken? Dan is, pardon, dan is de motie verworpen. Twee leden hebben voor gestemd en 23 leden hebben tegen gestemd. Dank u wel. Dan wil ik nu direct door gaan naar het uiteindelijke besluit wat voorligt en dat is de verenigde vergadering voor te stellen de overeenkomst van kosten voor gemene rekening te verlengen tot 31 december 2024. Is er behoefte nog aan een stemverklaring? Zo niet, dan breng ik deze besluit nu in stemming. Wie is voor dit besluit? Wie is tegen dit besluit? Dan is het besluit aangenomen met 23 stemmen voor en twee stemmen tegen. Dank u wel.

De heer Verhage: Voorzitter, interruptie of in ieder geval een opmerking van mijn kant. Met alle respect voor de Partij voor de Dieren en wat ze allemaal gezegd hebben, valt me wel op dat slechts twee van de drie aanwezig zijn bij een hele principiële beslissing die genomen moet worden. Wellicht een reactie van de Partij voor de Dieren.

De heer Simon: Uiteraard. Als het mag, voorzitter. Kijk, we zijn inderdaad uitgelopen. Als ik het woord had gevoerd over de begroting wat helaas niet kon omdat ik net als de heer Hombergen niet het audiotranscript heb en niet aanwezig was dan had ik gezegd van dit is gewoon begroting is gewoon uitvoering van ons bestuursakkoord en alle uitvoeringsplannen komen nog en we wachten daar graag op af. Kijk, en als dat op tijd was nee maar mijn collega had gewoon een hele belangrijke medische, volgens mij urgente, business.

De voorzitter: Mevrouw Jonker heeft het aangegeven begin van de vergadering dat zij een tijdsbeperking had tot 12 uur en aanvankelijk was het inderdaad de bedoeling om te kijken of we deze vergadering tegen die tijd zouden kunnen afronden maar we hebben allemaal gezien dat er toch erg veel behoefte was om wat langer stil te staan bij de begroting dan we aanvankelijk gedacht hadden. Ga ik dit besluit aftimmeren.

H Hamerstukken

H.08 Bemensing commissies

De voorzitter: Dan komen we nu bij het derde bespreekstuk, dat was aanvankelijk voorzien als een hamerstuk. Dat gaat over het laatste hamerstuk 8 en dat is voorstel bemensing commissies dus ik geef graag direct het woord aan de heer Hofman.

De heer Hofman: Dank u wel, voorzitter. Ja, we hebben een beetje met verbazing kennis genomen van het besluit omdat wij de vorige regeling gewoon goed werkbaar achtten. Je bent als partij als het ware in algemene dienst als fractie en je kunt via de fractie vertegenwoordiging gewoon intern je verspreiding van de leden regelen per commissie. En als je het formeel gaat bekijken en je staat niet op de lijst, ja dan is het natuurlijk niet mogelijk dat je het woord voert dan in die commissie bij ontstentenis. En er is ook geen vervangingsregeling opgenomen in het reglement van orde. Dus ja, dat vind ik dan merkwaardig en dan komen we wat in een wat moeilijker positie terwijl het in het verleden gewoon goed verliep. Dus ik vraag mij af of dit nou meerwaarde is wat betreft het daadwerkelijk benoemen.

De voorzitter: Ik heb in ieder geval begrepen dat volgens het RVO dat het gebruikelijk is dat wij leden in de diverse commissie benoemen. Het is waar dat wij in het begin van dit jaar besloten hebben om die benoeming uit te stellen omdat we nog even in het begin sprake was dat we nog niet zeker wist in welke structuur wij door zouden gaan. Nu dat dus wel uitgekristalliseerd is, past dit besluit erbij. Daarnaast is het zo dat als er leden zijn die zeggen van we hebben toch, vanzelfsprekend laat ik het zo zeggen is het belangrijk dat alle leden, alle fracties hun woord kunnen doen in de diverse commissies. Als er toch specifieke issues zouden zijn dan stel ik voor om wel dit besluit te nemen en deze benoeming maar dan gewoon dat nog een keer ter sprake te brengen in het fractievoorzittersoverleg en dan kunnen we daar denk ik best wel pragmatisch een oplossing voor bedenken als er toch nog een issue zou zijn maar ik denk dat het een goed uitgangspunt is dat we in principe weten wie lid is van welke commissie.

De heer Hofman: Dat ondersteun ik ook van harte voorzitter maar als je het formeel gaat bekijken, ja dan zitten wij even met een wat moeilijke aansluiting als telt, daarom heb ik mezelf ook maar weer opgegeven omdat je dan toch het woord kan voeren omdat je dan zitting hebt in die commissie. Dus daar, ik vind het goed om met de fractievoorzitters dat te bespreken maar ik vind het wel een principiële punt want ik heb het gewoon gezien als formele aanwijzing en als je niet bevoegd bent je dan heb je ook niet reden om daar in die commissie te zitten want je bent niet aangewezen. Dus daar zat ik mee te worstelen.

De voorzitter: Dank u wel voor de toelichting en ik stel dus voor dat wij over gaan tot dit besluit.

De heer Jansen: Ik heb nog wel even een verduidelijkende vraag want we nemen dus dit besluit maar de vraag van mijn college van de ChristenUnie is ja kunnen ook andere mensen dan die waartoe nu een besluit nemen ook het woord voeren in de commissies? Ik ga er vanuit dat het wel gewoon kan. Toch?

De voorzitter: Ik zei we hechten er aan dat alle fracties het woord kunnen voeren in een commissie, dat niemand uitgesloten is. Als er op basis van deze, dit voorgestelde besluit toch een issue zou zijn dan denk ik dat we er pragmatisch mee kunnen omgaan en zeg maar voorafgaand aan de commissie kunnen zeggen van luister eens wij zouden graag toch willen dat deze plaatsvervanger, dit lid het woord zou voeren en dan kunnen we met de intentie dat we willen dat alle fracties gehoord kunnen worden in de commissie daar mee omgaan.

De heer Middendorp: Ja die heeft de hardste stem natuurlijk. Dank u wel. Voorzitter, we hebben in mijn beleving in het fractievoorzitter overleg met zoveel woorden uitgesproken dat als er van een partij de beide personen niet aanwezig kunnen zijn en daar anderen voor komen dat we daar inderdaad zoals u dat zegt pragmatisch mee omgaan en daar zijn beperkingen op gezet.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Visser.

De heer Visser: Leidt dat dan niet eigenlijk tot om het pragmatisch te houden een heel simpele toevoeging aan besluit nummer vier plaatsvervangende in andere commissies dan waarin men benoemd is, is mogelijk. Want volgens mij is toch de intentie wat door diverse leden wordt uitgesproken. Dus hij zou aan besluitpunt vier toegevoegd kunnen worden: plaatsvervangende in andere commissies dan waarin men benoemd is, is mogelijk.

De voorzitter: Ik vind het prima om dit, kan dit? Het kan er niet bij getikt worden. Dus nog een keer plaatsvervangende in andere commissies dan.

De heer Visser: Besluit vier plaatsvervangende in andere commissies dan waarin men benoemd is, is mogelijk.

De voorzitter: Oké. Prima, dus het staat niet op het scherm maar het vormt nu wel onderdeel van het besluit.

De heer Fekkes: Ja voorzitter, ik ben akkoord hoor maar in geval de verordening niet voorziet, beslist de voorzitter dus als dat zich voordoet dan moeten ze gewoon u even bellen en u vindt dat best goed.

De voorzitter: Dat is volgens mij in de praktijk geweest maar ik zou deze discussie nu eigenlijk tot een conclusie willen brengen. We hebben punt vier toegevoegd. Mag ik horen welke leden zijn voor dit besluit? Welke leden zijn tegen? Dan is het besluit unaniem aangenomen en ik heb bij hoge uitzondering besloten om niet het heel besluit op te lezen met alle namen. Ik denk dat het voor zich spreekt. Ja?

H.01 Verordening Watersysteemheffing 2020

De voorzitter: Dan gaan we door naar de hamerstukken verordening watersysteemheffing. Is er behoefte aan een stemverklaring? Nee. Dan gaan we door naar het, even kijken, het gevraagde besluit vast te stellen de verordening watersysteemheffing Delfland 2020. Wie is voor? Mevrouw, ja. Wie is tegen? Wie is tegen? Dan is dit besluit unaniem aangenomen. Heeft de fractie Water Natuurlijk ook gestemd daarnet. Ja, oké. Dus het is watersysteemheffing verordening Delfland 2020 is unaniem aangenomen.

H.02 Verordening Zuiveringsheffing Delfland 2020 en Verordening Verontreinigingsheffing Delfland 2020

De voorzitter: Gaan we direct door naar de verordening zuiveringsheffing. Vast te stellen de verordening zuiveringsheffing Delfland 2020 en de verordening verontreinigingsheffing Delfland 2020. Wie is voor deze verordening? Wie is tegen? Dan is ook deze verordening unaniem aangenomen.

H.03 Aanvullend besluit op eerdere besluitvorming Belastingheffing 2018 en 2019: terinzagelegging NEN-normen

De voorzitter: Gaan we door naar aanvullend besluit op eerdere besluitvorming belastingheffing terinzagelegging NEN-normen. Vaststellen aanvullend besluit op eerdere besluitvorming belastingverordening 2018 en 2019 zuiveringsheffing en verontreinigingsheffing terinzagelegging NEN-normen die betrekking hebben op de

belastingverordening uit 2018 en 2019 zuiveringsheffing en verontreinigingsheffing. Wie is voor? Wie is tegen? Dan is ook dit voorstel unaniem aangenomen.

H.04 Het buiten werking stellen vanaf 1 januari 2020 van de Verordening Precariobelasting Delfland 2010

De voorzitter: Dan komen we nu bij buiten werking stellen van de verordening precariobelasting Delfland 2010. En daar hebben we, volgens mij was een lid dat een stemverklaring wilde afleggen en misschien wel meerdere. Dus dan geef ik eerst de heer Hofman.

De heer Hofman: Ja, op zich kan ik het voorstel wel bevatten maar ik vind het zuiverder om gewoon de verordening in te trekken. Want buiten werking stellen dan laat je het gewoon in de lucht hangen dus ik vind het toch daarom maak ik deze kanttekening of het college overweegt om het toch formeel in te trekken.

De voorzitter: De heer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, wij kunnen dit voorstel met plezier steunen. Er zijn drie dingen waarvan de VVD het nooit vervelend vindt als ze afgeschaft worden. Dat zijn belastingen, regels en bureaucratie. Nou, dat gebeurt hier volgens ons dus een mooie manier om het beleid naar een eigentijds niveau te tillen, toekomstbestendig te maken en vooral ook onduidelijkheid weg te nemen bij onze ingelanden.

De voorzitter: Dank u wel. Ik wil de heer Hofman even er toch op wijzen dat het niet geagendeerd is als besprekstuk maar als hamerstuk en dat ik eigenlijk alleen maar vraag om een stemverklaring en wat u eigenlijk vraagt is toch een aanpassing van het voorstel. Dus ik wil het voorstel wat voorligt in stemming brengen. Dat is de volgende besluiten voor te leggen aan de verenigde vergadering door verordening precariobelasting Delfland 2010 vanaf 1 januari 2020 buiten werking te stellen en de effecten van de afschaffing van de precarioheffing in de begroting 2020 een meerjaren raming te verwerken. Wie is voor dit voorstel? Wie is tegen dit voorstel? Dan is ook dit voorstel unaniem aangenomen.

H.05 Actualisatie Legesverordening Delfland 2017

De voorzitter: Dan gaan we door de actualisatie Legesverordening Delfland 2017 hamerstuk. Is er nog behoefte aan een stemverklaring? Zo niet, dan zal ik het voorstel er even weer bijhalen. Gevraagd besluit is kennis te nemen van de evaluatie Legesverordening Delfland 2017 en ten tweede het verzoek aan de verenigde vergadering om de Legesverordening Delfland 2020 vast te stellen. Wie is voor dit besluit? Wie is tegen dit besluit? Ook dit besluit is unaniem genomen.

H.06 Digitale Transformatie

De voorzitter: Dan gaan we door naar digitale transformatie. Is daar behoefte aan een stemverklaring? De heer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Ja voorzitter, dank u wel. Ja, in dit stuk waar het gaat om veiligheid gaat het vooral om dataveiligheid. Bijvoorbeeld dat er voldoende aan de AVG. Wat wij echt missen is het stukje cybersecurity en we hebben namelijk meer te beschermen dan alleen data. Dus dat vinden wij een gemis. We gaan desalniettemin toch voor stemmen.

De voorzitter: Dank. Mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Daar sluiten wij ons bij aan.

De voorzitter: Oké. In ieder geval staat u mij toe een inhoudelijke opmerking dan even te maken. Wij gaan, wij zijn bezig om de uitwerking te doen van deze visie wat betekent voor Delfland. Een van de onderdelen daarvan is ook basis op orde, of bio, en daar is cybersecurity een onderdeel, zeker een heel belangrijk onderdeel van. Dan breng ik het voorstel nu in stemming. Wie is voor? Wie is tegen? Dan is ook dit besluit vast te stellen de visie op digitale transformatie binnen Delfland 2019-2029 unaniem aangenomen

H.07 GR Slibverwerking Toetreding Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

De voorzitter: Dan komen wij nu bij GR slibverwerking toetreding hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Gevraagd besluit is neemt kennis van het voorstel dat het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier aandeelhouder B wordt in HVC. Neemt kennis van het besluit van de GR slibverwerking om onder de voorwaarden dat hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier toetreedt tot de GR slibverwerking 2009 in de aandeelhoudersvergadering van HVC in te stemmen met het voorstel tot toetreding van hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier als aandeelhouder B. Het voorstel voor de investering een slibdroger voor een bedrag van maximaal 30 miljoen euro en deze te financieren onder de garantiestelling bepaling van artikel 7 van de ballotage overeenkomst aandeelhouders B. Derde punt is verleent toestemming aan dijkgraven en hoogheemraden om de bepalingen van de GR Slibverwerking 2009 te wijzigen op dat het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier als deelnemer kan toetreden tot die GR gemeenschappelijke regeling. Is er behoefte aan een stemverklaring? Zo niet dan breng ik het voorstel nu in stemming. Wie is voor? Wie is tegen? Ook dit voorstel is unaniem aangenomen. Dan sluit ik nu de, wacht u heeft gelijk. Ik ben te voorbarig.

De heer Hofman: Voordat het openbare gedeelte eindigt, wil ik nog de dankzegging doen wat betreft alle inspanning rond de Cruquius kaart. Ik ben het college zeer erkentelijk dat zij dus deze mogelijkheid hebben geboden en dat doet me vreugd en het is goed dat de kaart weer hangt opdat het zwaartepunt van Delfland en het venster op Delfland weer zichtbaar is.

De voorzitter: Dank u wel. Ik was nou net excuses daarvoor richting AWP iets te voorbarig om al een einde te brengen aan de openbare vergadering. Want AWP heeft ook een motie ingediend buiten de orde van de vergadering dus die zou ik graag nu willen behandelen. Dat is een motie over de heffingsmaatstaaf woningen niet woningen tariefdifferentiatie. Misschien kan die ook even in beeld, gaat dat lukken? Het is een oproep aan het dagelijks bestuur om in de eerste plaats een amendement op te stellen bij procesvoorstel voor aanpassing van het belastingstelsel van het bestuur van de Unie van waterschappen. In dit amendement op te nemen dat een onderzoek plaatsvindt naar het introduceren van een aparte heffingsmaatstaaf voor woningen en niet woningen met als doel een gelijkmatige tariefontwikkeling. Ten derde om de uitkomsten van het onderzoek mee te nemen in het procesvoorstel van de Unie van waterschappen. Ten vierde steun te zoeken bij andere waterschappen voor dit amendement en zo te komen tot een meerderheid voor dit amendement in de ledenvergadering van de Unie van waterschappen. En ten slotte het algemeen bestuur na afloop te informeren over de stand van zaken en gaat over tot de orde van de dag. En deze motie is ondertekend door AWP, door PvdA, door Waternatuurlijk.

De heer Ouwendijk: Daarmee onze vertegenwoordiger bij de Unie van waterschappen op 13 december mee te geven wat het standpunt van Delfland is bij de totstandkoming van het procesbesluit. Dus er wordt inhoudelijk niks besloten, er wordt dan een proces vastgesteld wat in de grote lijnen op neer komt dat vertegenwoordigers van die 21 waterschappen weer bij elkaar gaan zitten en op basis van de punten die daar dan geselecteerd zijn, proberen een voorstel te formuleren dat door die 21 waterschappen ja unaniem aangenomen kan worden. Ik zou daar in de BFO commissie uitgebreid over willen spreken want er zijn vele overwegingen die daarbij betrokken kunnen

worden. Zowel inhoudelijk maar op strategisch gebied want hoe kom je nou waar je wezen wilt en moet dat nou allemaal in een keer of kun je ook kijken hoe andere branches in Nederland met die minister en met de Tweede Kamer omgaan en zitten daar dan geen winstpunten voor de waterschappen in. Korte groet, het college zou er aan hechten om niet deze motie nu aan te nemen maar in de commissie BFO met ons in gesprek te gaan en te zorgen dat onze vertegenwoordiger bij de Unie van waterschappen voldoende ruimte krijgt om met het juiste voorstel, met het meest maximale voorstel wat het gevoel van de verenigde vergadering in kaart ziet de commissie BFO inzicht heeft mee in te kunnen stemmen. Tot zo ver, de heer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Middendorp.

De heer Middendorp: Voorzitter, ik bespeur bij de heer Ouwendijk welwillendheid om met onderwerp WOZ en tariefdifferentiatie in te brengen maar ik heb hem dat nog niet horen zeggen dus dat wil ik graag even benadrukken. Maar en het is natuurlijk uiteraard terecht om dit in de commissie BFO te bespreken en zoals u weet een motie kan een college de eigen inzichten nog een klein beetje aanscherpen en ik denk dat het BFO daar ook voor gebruikt moet worden om die motie aan te scherpen. Maar ik denk dat we nu als algemeen bestuur, als VV van Delfland een signaal de wereld insturen want dit signaal beperkt zich niet tot deze vier muren maar dit signaal komt natuurlijk ook luid en duidelijk bij de Unie aan als wij deze motie nu aannemen. Het is ook geen precedent want in Vechtstromen en in Vallei en Veluwe en waarschijnlijk in meerdere waterschappen zijn vergelijkbare moties op onderwerpen aangenomen dus de Unie heeft een stapeltje van moties liggen en wij denken dat de manier is om dit gewoon, om zeg maar te garanderen dat dit op de agenda komt. En ik zeg nogmaals, het is een inspanningsverplichting, geen resultaatsverplichting. Dat kan ook natuurlijk helemaal niet. En u moet het vooral zien als een steuntje in de rug en ik hoop dat u daar blij mee bent.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er andere leden die willen reageren? De heer Hofman.

De heer Hofman: Ja, ik steun het voorstel van de algemene waterschap partij. Het is ook zo dat de vergadering van de Unie is nog voor ons punt in hebben genomen.

De heer Hombergen: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ook wat betreft de PvdA steunen wij deze motie. Het gaat heel erg om de signaalwerking en de symboolwerking dat we dit naar voren brengen. Het is een aanmoediging wat dat betreft is de motie redelijk beperkt opgezet en daarom kunnen we hem ook steunen want het onderwerp is behoorlijk belangrijk. Het gaat er om de lastendruk van onze inwoners en hoe wij dat kunnen sturen. Het gaat ook over de rits van belang betaling zeggenschap en we hebben nu niet meer het gevoel dat we dit goed kunnen hanteren als waterschap en daarom steunen wij deze motie, om te onderzoeken of het kan. Nou, dat kan toch geen kwaad?

De voorzitter: De heer Jansen.

De heer Jansen: De indiener zei net dat we met deze motie geen uitspraak doen. Dat klopt ook inderdaad wel als je puur kijkt alleen naar de roept op maar als ik het geconstateerd en ook de overwegende dat doorlees dan geeft het weldegelijk een richting aan. Daarom zullen wij deze motie ook niet steunen want we denken dat het het hele stelsel nog ingewikkelder maakt. We willen de vertegenwoordiger van ons in de Unie niet de bewegingsvrijheid ontnemen die uit deze motie wel blijkt. Dus wij zullen hem niet steunen.

De voorzitter: Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn: Ja, dank u wel. Ook wij zullen deze op dit moment niet steunen. We wachten het procesvoorstel af wat we op 3 december krijgen, er zijn een achttal punten geagendeerd om daar in ieder geval proberen een eensluidend Uniebesluit van te krijgen om daarmee straks ook verder naar de Eerste en Tweede Kamer te komen. Er zijn vele stakeholders, politieke partijen en dergelijke die al heel veel input hebben geleverd ook bij de Unie dus wat dat betreft wordt het ook al wel daar gedaan. Wij kunnen dit ook niet overzien wat dit voor ons eigen waterschap gaat betekenen. Wij vinden dit dan ook te voortvarend om dit al zo even te tekenen. Zo kunnen wij ook meerdere moties eventueel dan nog al indienen en dan wordt het straks alleen moeilijker om een Uniebesluit te krijgen dus wij gaan eerst kijken naar die acht punten wat we daar kunnen doen. We zijn al vanaf 2009 als fractie Ongebouwd bezig om de weeffout er uit te halen en we gaan nu niet overhaast hier even instemmen.

De voorzitter: Interruptie, mijnheer Hombergen ik kom zo bij u.

De heer Hombergen: Ik hoop dat mevrouw Dijkshoorn van Ongebouwd zich realiseert dat als ze acht punten zoals die nu zijn geagendeerd geen evenwichtig voorstel zijn dat alle acht de punten niet zullen worden geaccepteerd. Ik vermoed dat met dit voorstel erbij, er wel een evenwicht is in het pakket dat de Unie voor waterschappen gaat doen en dan zou de onderwerpen die bij die acht al genoemd zijn, meer kans van slagen zijn.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Valkenburg.

De heer Van Valkenburg: Dank u wel, voorzitter. De VVD zal niet instemmen met deze motie en dat heeft twee redenen. Een is omdat we willen dat we u als dijkgraaf zoveel mogelijk bewegingsvrijheid meegeven om het maximale voor Delfland uit te onderhandelen. Daarnaast zien wij heel nadrukkelijk hoe complex de situatie zal zijn om überhaupt tot een akkoord te komen met alle 21 waterschappen en wat ik daarnaast wat ik denk van belang is dat we dit eigenlijk minder groot moment zouden willen maken. Dus eigenlijk dat er een jaarlijkse herziening zou kunnen komen zodat echt een meer continue proces is en dan hoeft er niet alles er per se nu in en dan zou ook een gedeelte, een aantal van deze acht punten ook volgend jaar mee kunnen.

De heer Van Kretschmar: Ja, onze fractie zal deze motie niet steunen. Belangrijkste reden is dat wij graag zien dat er een akkoord komt en dat we het verder optuigen met nog extra voorstellen, het risico met zich meebrengt dat dat akkoord er niet komt. En daarbij is het zo, ja dit is een aanvulling maar zo zijn er natuurlijk nog meerdere te bedenken en ja dan gaan we het weer optuigen tot het voorstel wat het destijds niet gehaald heeft. Ja, hier zit een beetje een cirkel met deze.

De heer Hombergen: De heer de voorzitter.

De voorzitter: De heer Hombergen interruptie en.

De heer Hombergen: Ook ter interruptie van de heer Kretschmar zou ik willen attenderen dat de acht punten zoals ze nu zijn, wellicht niet in voldoende balans zijn en dat dit punt er wel bij kan. Dus hij focust nu op de acht punten die er zijn en hoopt dat die er doorheen gaan maar als daarvoor geen meerderheid is dan zal er helemaal niets gebeuren. Dus ik denk dat dit juist de sluitsteen is van alle punten bij elkaar.

De heer Hombergen: Dat klopt maar er zijn nog anderen punten te bedenken die die balans dan ook in zouden kunnen brengen dus dan is natuurlijk maar net de vraag vanuit welke positie je dat bekijkt.

De voorzitter: De heer Hofman.

De heer Hofman: Ja voorzitter, dank u wel. Ik wil toch een herinnering brengen ook als de Unie een compromis of een regeling heeft dan zal de Tweede Kamer het moeten omzetten als wet en daarom vind ik het van belang om deze motie toch in te brengen. Omdat ook de Kamerleden dan integraal kunnen kennisnemen van de overwegingen en wat men al of niet heeft afgewezen.

De voorzitter: Ik zie verder geen, de heer Simon.

De heer Simon: Ik was even afgeleid. Wij hebben deze niet ondertekend om de simpele reden dat het nog geagendeerd wordt. Wel wil ik meegeven en echt met klem van het is een hele korte tijd en wat we hier merken is dat een hele complexe materie is. De vraag is van krijgen we dit wel allemaal op tijd onder de knie. Kijk politiek gezien ben ik wel eens met de motie maar dat is inderdaad weer die discussie van hoe je het bekijkt. Wil je als ingezetene of ga je naar categorieën kijken. Ja, dat blijft altijd een discussie dus dat wil ik even meegeven en vooral in die tijdsdruk.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan portefeuillehouder de heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel de heer de voorzitter. Wat in de verenigde vergadering merkbaar is, is dat er eigenlijk twee zaken spelen. Aan de ene kant de motie die een signaalfunctie zou hebben. En aan de andere kant dat op het moment dat je dat doet, dat je dan jezelf strategisch tekort doet. Op het moment dat wij hier een motie aannemen waarin onze vertegenwoordiger in de Unie van waterschappen direct deze opdracht meekrijgt dan weet iedereen ook dat hij dat in zijn binnenzak heeft zitten. Met andere woorden, belangrijk in de onderlinge verhoudingen want ieder waterschap wil daar denk ik net iest anders, althans anders waren we er wel eerder uit gekomen, ga je in feite in zekere zin met een gesloten integrale help ga je het gevecht aan terwijl je tegenstander nog een open vizier heeft. Dus dat vind ik wel een afweging waard. En waar het uiteindelijk om gaat, is dat je inhoudelijk de motie helemaal niet af hoeft te wijzen, alleen je wil een goede manier vinden om hem wel uit, om wel het resultaat te kunnen bereiken. Dus het gaat niet om de motie an sich, alleen op het moment dat je hem als opdracht meegeeft dan is heel duidelijk met welke opdracht onze vertegenwoordiger in die algemene vergadering van het waterschap zit. Dus de keuze tussen zeg maar een strategische afweging maken of hem als signaalfunctie meegeven, ik zou persoonlijk voor het laatste kiezen en ik geef u dat ook in overweging. Dit gezegd hebbende zou ik voor willen stellen aan de voorzitter om even de vergadering te schorsen zodat we nog even kunnen overleggen.

De voorzitter: Ik schors de vergadering voor vijf minuten. Heropen ik de vergadering. De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel de heer de voorzitter. Dank vergadering dat wij even konden schorsen en konden overleggen. Wat ik al eerder aangegeven heb is dat de inhoud van de motie in ieder geval bij het college geen weerstand oproept, sterker nog wij kunnen dat, wil ik en we snappen dat ook, alleen we vinden dat de dijkgraaf op het moment dat hij daar in de vergadering komt met een opdracht, want dat is in feite een motie, met een opdracht van de algemene vergadering dat dat een erg kenbaar is naar de buitenwereld en dat dat de onderhandelingspositie van Delfland in dat proces ernstig verstoord. Dat we onszelf op achterstand zetten. Het zou kunnen zijn, en dat is eigenlijk wat ik hier voorstel, dat we hetgeen eigenlijk in de motie verwoord wordt dat we dat als opdracht meegeven aan onze vertegenwoordiger om op het moment dat het kan, dat in te brengen en dan denken we dat we sneller op een resultaat uitkomen wat breder gedragen wordt dan op het moment dat je aan de voorkant je eigen onderhandelingspositie al beperkt hebt doordat derden gewoon weten wat de opdracht is die je hebt meegekregen en dan wordt dit een van de punten want er zijn er natuurlijk nog meer en die gaan we in de BFO van 3 december ophalen, die daar dan ook nog aan toegevoegd worden en dat is het pakket en dat is dan iets wat wij als Delfland, als onder elkaar delen met de dijkgraaf als vertegenwoordiger in die Unie van waterschappen vergadering maar dat neemt hij onder zijn armen mee en probeert daar het maximale uit te realiseren. En dan is

daar de mening van het college de positie van Delfland sterker en beter gewaarborgd dan als je dat nu met de motie als opdracht aan het bestuur mee zou geven. Dus dat geven wij u, en met name de indieners van de motie, in overweging.

De voorzitter: De heer Middendorp.

De heer Middendorp: Ja voorzitter, dat betekent eigenlijk dat ik nu ook even vijf minuten moet schorsen, dat begrijpt u wel.

De voorzitter: Vanzelfsprekend. Schors ik de vergadering weer voor vijf minuten. Dames en heren, dan heropen ik de vergadering. De heer Middendorp.

De heer Middendorp: Voorzitter, we hebben even overlegd. Uiteraard vinden wij ons voorstel beter dan het uwe maar we zien ook dat nou ja dat het college een punt heeft. Onder toezegging van uw kant dat het onderwerp tariefdifferentiatie zeker op een gepast moment maar ook op 3 december ter tafel zal komen, zullen wij dan op dit moment afzien om deze motie ter stemming te brengen. Strikt genomen wil ik de motie aanhouden omdat op 3 december zit de commissie bij elkaar en die kan de VV adviseren maar geen opdrachten geven aan het college dus we houden de motie nog even boven de markt maar uw weet moties boven de markt hebben de neiging om te verdampen dus dan spreken we elkaar weer in februari.

De voorzitter: Dank u wel, dan is daarmee de motie ingetrokken. Dan zijn wij aan het einde gekomen van de openbare vergadering. Ik weet dat het een lange zit vanmiddag is. Ik vraag toch nog even uw geduld want we hebben nog een agendapunt op de vertrouwelijke vergadering. Maar daarvoor moeten wat technische ingrepen gedaan worden dat die vergadering ook echt technisch is dus ik vraag een laatste schorsing van vijf minuten of zoveel minder als nodig is om even ervoor te zorgen dat wij in vertrouwelijkheid kunnen vergaderen.

S Sluiting

De voorzitter: Dank u wel, dan is de openbare vergadering nu gesloten.